לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', י"ב בתמוז תשמ"ח, 27 ביוני 1988 / שנה מ"ח מס' 13684 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

יפן תתאם מדיניותה במזה"ת עם שולץ

מוטי בסוק

"יפן תנתח את ביקורו של שר החוץ שלה במדינות ערב ובישראל, ותגבש את המשך מדיניותה במזרח התיכון", אמר אתמול השר האורח אונו, לשר החוץ הישראלי ש. פרס. שר החוץ היפני סוסוקה אונו הבהיר כי ב־7 ביולי יבקר בטוקיו שר־החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ, ויחד עימו יתוו היפנים את המשך מדיניות השלום שלהם באזור. כאשר תמה פרס מדוע יפן כן חוששת מהחרם הערבי, השיב אורחו: תעשו שלום ותקבלו מאיתנו כל מה שתרצו.

לקראת ה־28 בחודש, עליו הוכרז בכרוז מס' 20 כ"יום ירושלים"

צה"ל נערך להחמרה באירועי האינתיפאדה נגד איחוד ירושלים

כוחות הבטחון תוגברו לפרק זמן בלתי־מוגבל • נעצרו חוליות המשתייכות ל"חזית הדמוקרטית" של חוואתמה • דברי הרמטכ"ל אתמול בממשלה כי לאינתיפאדה אין פתרון צבאי – הקפיצו מכסאותיהם את שרי הליכוד • מודעי: מדוע מוזמנים בכלל את הרמטכ"ל לישיבות הממשלה – השרים ארנס ושרון תקפו אולת ידו של שר־הבטחון • נמשך גל ההצתות, אישה נפגעה בעינה מאבן שהושלכה למכוניתה ליד צומת כנות

כתבנו הצבאי, מוטי בסוק, שלמה גלזר, אילת מזור, זהבה מוזס, עתי"ם

כוחות הביטחון בשטחים יתוגברו היום ומחר, לפרק זמן בלתי־מוגבל, מתוך החשש, שצפויה החמרה באירועי האינתיפאדה לקראת ה־28 בחודש (מחר), שהוכרז בכרוז מספר 20 כ"יום ירושלים" של הפלשתינים, במחאה על איחוד העיר על־ידי ישראל.

צה"ל נערך למנוע הפרות־סדר בתיאום עם משטרת ישראל וזרועות הביטחון האחרות. נמסר, כי למרות התגבור. לא ישובשו יתר על המידה התוכניות השוטפות של צה"ל.

נעצרו חוליות מחבלים

אתמול נמסר, כי בשבועות האחרונים עצרו כוחות הביטחון כמה חוליות של מחבלים המשתייכים לארגון "החזית הדמוקרטית" של נאיף חוואתמה והחשודים במיגועים חבלניים בירושלים, בכללם זריקת בקבוק־תבערה לעבר רכבו של השר אריאל שרון, לפני כחודש, ולעבר הישיבות "חזון יחזקאל" ו"עטרת כוהנים" בעיר העתיקה.

הרמטכ"ל בישיבת הממשלה

האירועים בשטחים נידונו אתמול בישיבת הממשלה, שבה הסביר הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון, כי לא ניתן לדכא את האינתיפאדה (סוף בעמוד 4)

שמיר מכחיש: אין מו"מ עם אש"ף בשום נושא, גם לא על הנעדרים

מוטי בסוק

רוה"מ יצחק שמיר דחה אתמול מכל וכל את הידיעה שפורסמה ב"סאנדי טיימס" הבריטי, לפיה אישר מגעים עם אש"ף, כדי לברר מה עלה בגורלם של שלושת הנעדרים מסולטן יעקוב. דוברו של שמיר אבי פזנר אמר אתמול: "רוה"מ לא אישר מעולם מו"מ עם אש"ף, אין שום מו"מ עם אש"ף בשום נושא שהוא. אם מישהו מקיים מו"מ כזה, הדבר לא ידוע לנו, והוא לא נעשה על דעתו של רוה"מ וכמובן לא בהסכמתו. שמיר לא יסכים למו"מ עם אש"ף בשום פנים ואופן".

אתמול אמר הרופא הערבי־הישראלי אחמד טיבי, ששמו הוזכר ב"סאנדי טיימס" כמי שתיווך בין ישראל לאש"ף, כי בגלל רגישות הנושא אין הוא רוצה להגיב. הוא הביע צער על פרסום הידיעה, ותיקווה כי היא לא תזיק לנושא עצמו. גם מלשכתו של שר החוץ נמסר, כי לפרס לא ידוע דבר וחצי דבר, על מגעים כלשהם עם אש"ף, בנושא הנעדרים מסולטן יעקוב.

ארה"ב עשויה לדרוש את הסגרת "המוח" המצרי בקשר להברחת חומרים סודיים

דלית רפאל (ארה"ב)

וושינגטון. — ארה"ב עשויה לבקש משלטונות אוסטריה הסגרתו של הוסאם יוסף, הקצין המצרי הנאשם בכך שהיה ה"מוח" מאחורי הקשר להבריח מארה"ב למצרים חומרים כימיים סודיים (קרבון־קרבון), לשימוש בטילים מתוחכמים. כתב האישום נגדו טוען כי ניהל את המבצע ממקום מושבו בזאלצבורג שבאוסטריה. על האפשרות לבקשת ההסגרה מסר התובע הפדרלי בסנקרמנטו, דייוויד לוי, שהגיש את כתבי־האישום נגד כל החשודים בפרשה לביהמ"ש שם. יתכן שיוסף יטען לחסינות דיפלומטית.

פקידי ממשל בוושינגטון הביעו דעתם כי המקרה חמור ואף עלול לגרום למתיחות ביחסי שתי המדינות. עקב רגישותו הרבה של החומר בו מדובר, סודיותו והגבלות היצוא החמורות ביותר עליו. עם זאת ציינו כי זהו המקרה הראשון שמצרים מעורבת בנסיון הברחה כזה וכי נראה שעלה בידי הסוכנים הפדרליים למנוע את ההברחה ונזק אפשרי שיכול היה להגרם לבטחון ארה"ב. בתקשורת ובדעת הקהל בארה"ב זוכה הפרשה המצרית להתעניינות מוגבלת בלבד, בעוד פרשת השחיתות העצומה בפנטגון ממשיכה לגרום לסערת התעניינות ובקורת. "לפנות העיתוני של המצרים יצא מוצלח, גם אם לא ניתן היה לתכנן אותו מראש", אמר באירוניה מקור בקונגרס.

שליש מ"מעריב" בידיו

אול העתונות רוברט מקסוול (בתמונה – משמאל), יו"ר חברת "פרגאמון מדיה בע"מ", שהיא חלק מקבוצת התקשורת העולמית של מקסוול, הגיע להסכם עם קבוצת "מעריב" בישראל (בתמונה מימין: עורך "מעריב" עידו דיסנצ'יק), על השקעה מהותית של מקסוול בחברת־האם של "מעריב", הוצאת מודיעין בע"מ. נמסר, כי מקסוול רכש שליש מקבוצת "מעריב" בסך 9 מיליון דולר. "מעריב" מקווה, שהשקעה זו תתגבר ותאיץ תוכניות קיימות שלו בתחומים חדשים של תקשורת, במיוחד האלקטרונית.

בניגוד לצפוי — רבין לא יחתום על מזכר הבנה לפיתוח טילי "חץ"

האמריקנים חוששים כי פיתוח הטיל נגד טילים הוא בניגוד להסכם עם הסובייטים • שר־הבטחון יביע באוזני עמיתו האמריקני, פרנק קרלוצ'י, דאגת ישראל נוכח מירוץ הטילים החדש במזה"ת • דאגה עמוקה גם במימשל

דלית רפאל (ארה"ב), כתבנו הצבאי

שר הבטחון יצחק רבין יביע היום באוזני עמיתו האמריקני פרנק קרלוצ'י את דאגתה העמוקה של ישראל נוכח איום הטילים הבאליסטיים שהופיעו בזירת המזה"ת, כמו טילי הד־סי.אס.־2 הסיניים בידי הסעודים וטילי האם־9 הסיניים, שעל מגעים בדבר מכירתם לסוריה — וייתכן שאף לאיראן — נודע בשבוע שעבר.

גם בפנטאגון ובמשרד החוץ האמריקני שוררת דאגה מהמצאותם של טילים אלה במזה"ת, במיוחד עקב האפשרות, שהם ישאו ראשי־חץ גרעיניים או ראשים כימיים־ביולוגיים.

באחרונה נמסר, כי דו"חות מודיעיניים על סכנת השימוש בטילים הסעודיים גורמת דאגה רבה בממשל האמריקני, למרות התבט־ (סוף בעמוד 4)

מחה בבחירת השלישיה השנייה בר"צ • עמ' 2
ביקור בוק של שר־החוץ היפני בישראל • עמ' 3
בלאס נדון ל־30 חודשי מאסר בפועל • עמ' 14

אורח מיפן

ביקורו של שר החוץ של יפן, סוסוקו אונו בישראל, הוא אירוע דיפלומאטי בלתי שגרתי, שכן למרות קיום קשרים דיפלומאטיים מלאים בין שתי הארצות, נמנעה יפן עד כה ממגעים בדרג כה גבוה. ליפן עצמה לא היו סיבות כלשהן לשמור על קרירות היחסים פרט לאינטרסים פוליטים, המחייבים אותה להתחשב בדעתן של מדינות ערב. במדיניות הבינלאומית התגבשה הדעה, כי כל מדינה המבקשת לקיים קשרים (כלכליים ופוליטיים כאחד) עם העולם הערבי חייבת להמנע מקרבה לשהי למדינת ישראל.

גם ישראל מצידה הזניחה באופן מפורש את קשריה עם המזרח הרחוק, ועם יפן בכלל זה. ישראל רואה עצמה כ"מדינה אירופאית" לכל דבר, תוך התעלמות ממיקומה הגיאוגרפי. ארצות המזרח הרחוק, ובראשן יפן, יכלו לשמש מוקד לקשרי כלכלה מסועפים עם ישראל, אילו ממשלת ישראל היתה נכונה להפנות את מבטה מזרחה.

ביקורו של סוסוקו בירושלים הוא חלק ממסעו המזרח־תיכוני. נראה, כי יפן החליטה להשתלב יחד עם מדינות כמו ארה"ב וברית"מ במאמץ הבינלאומי לפתרון המשבר באזורנו. הפעם זהו ביקור לימודי בלבד. אך ייתכן, כי אחריו תבוא גם מעורבות ישירה יותר של יפן בנעשה באזורנו.

לשרוף, לנטוע

שורפים את העצים מהר מאוד, בהצתה של שניות מספר, ואילו נוטעים ומגדלים עצים חדשים במשך שנים רבות. אכן זהו המרוץ החדש שנפתח בארצנו. אלו (ולא קשה לזהותם) מצליחים בתנועה קלילה ובהסתר להדליק חורשה שלמה, ואלה עמלים קשה כדי לאסוף תרומות, שתמורתם עמלים רבים לנטוע ולגדל חורש חדש. מה שמרנין את הנפש בימים האחרונים זאת הקריאה של אגודת הכפרים הערביים, המוקיעה את ההצתות והמגייסת את חברות לנטיעת עצים חדשים במקום השרופים. אולי תבינו, כי העצים הם של היהודים, של הערבים, של בני אדם בכלל.

ח"כ סרטני תובעת משר המשטרה לחקור פרשת התעללויות בקטינים ממזרח י־ם

קטינים מכפר ג'בל מוכבר, שתושביו אזרחים ישראליים, נעצרו והוכו – חלקם כלל לא הובא לדין ואחרים נשפטו למאסר ללא תזכיר של קצין מבחן כפי שתובע החוק • על אחד המעצרים העירה השופטת: נראה שזה מקרה של התנכלות משטרתית • במקרה אחר נעצר צעיר בן 17, הוכה ונזרק ליד ביתו • כל הפניות עד כה לא נענו

שלמה סלוצקי

במכתב חריף דורשת חברת הכנסת אמירה סרטני (מפ"ם), לשר המשטרה חיים בר־לב ובו תביעה לבדוק את פרשת מעצרים של קטינים בכפר ג'בל מוכבר – מזרחית לשכונת תלפיות בירושלים — שתושביו נושאים תעודות זהות ישראליות, וכן פרשת התעללויות ומכות לקטינים אשר כלל לא הובאו לדין. (סוף בעמוד 4)

ראיד, עטאני מחמד עבדה

שיפטר: פגיעות בוטות בזכויות האדם בשטחים

ע"צ

וושינגטון. — "בשטחים בוצעו פגיעות בוטות בזכויות האדם כשל הפעלת כוח בצורה מוגזמת" — גורס סגן שר־החוץ האמריקני לענייני זכויות האדם, ריצ'ארד שיפטר, בראיון שפורסם אתמול ב"ניו־יורק טיימס". שיפטר הביע דעתו, כי ישראל צריכה להקים בית משפט מיוחד לערעורים כדי לטפל בפגיעות בזכויות האדם בשטחים הכבושים. הוא הסביר כי לפלשתינים רק "אפשרויות מאוד מוגבלות" כדי לערער במסגרת בתי המשפט הצבאיים המועלים בגזרת המערבית והרצועה עזה.

עוד אמר שיפטר, שביקר בישראל בראשית יוני, כי ארה"ב וישראל הגיעו להסכם בדבר "מאמץ משותף כדי לבקר" על המצב בשטחים.

עמוד אחורי — על המשמר

מדף / פעוטות

הכל חלול

מריו גומבולי, "אנו וגופנו", "ספר העין"; נוסח עברי: דפנה לוין, בית הוצאה כתרן, יוני 1988.

"יְלָדוֹת וִילָדִים/תִּרְאוּ כַּמָּה הֵם דּוֹמִים/בִּבְגָדִים/בְּמִשְׂחָקִים/בְּקוֹלוֹת/וּבִצְחוֹקִים/אֲבָל אֵיפֹה הֵם שׁוֹנִים/לְמַטָּה שָׁם

היא לא והוא לה...

בַּתַּחְתּוֹנִים..."

כך מתאר הטקסט ב"אנו וגופנו" את מה שבגופנו פנימה ואת ההבדלים בין המינים: בהומור, בלשון בהירה ונהירה אף לילדים רכים, באותיות דפוס גדולות ומנוקדות.

וכעזר למילים באה טכניקה של שימוש בדפי קרטון עבים, גוף חלול על־מנת להראות ולהמחיש אברי הגוף הפנימיים בהדרגה, בהתאם להתפתחות הטקסט.

האיורים צבעוניים, קוויהם פשוטים, מאוירי־עינים. בכל דף, זה לצד זה, והשוויון בין המינים חוגג, כך לפחות עד להפתעה המזומנת לקורא הצעיר בסוף: עמודו האחרון של הספר מסביר סוף סוף את ההבדל המהותי שבין המינים: לשניהם חושים זהים — ראייה, ריח, טעם ומישוש. אולם חוש השמיעה

ו..המוח מאוזכרים קיימים אצל הבן בלבד. ההפתעה והאכזבה כאן מפתות אותי להאמין שמדובר ב"פישול" בלבד...

"ספר העין" — מסביר את מבנה העין, שימושיו והחיים הרוחשים בו. עשוי בטכניקה דומה, ההומור באיוריו, משובב נפש

מרים שה

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י המרכז לתרבות ולחינוך · עיריית כרמיאל · משרד החינוך והתרבות

פסטיבל מחול כרמיאל
27—29 ביוני 1988
מזמין את אוהבי וחובבי המחול
לרקוד, לצפות ולהנות
בחגיגת המחול הג'ילה

+ הרקדות מהבוקר ועד לשעות הקטנות של הלילה
+ מופעי מחול אמנותי של מיטב להקות המחול בארץ
+ מופע פתיחה מרהיב באמפיתיאטרון החדש בכרמיאל – יום ב', 27.6.88, שעה 21.00
+ הופעה מיוחדת של להקת המחול המודרני – יום ג', 28.6.88, שעה 21.00
+ "דליה 88" – מרתון של מחול ישראלי באמפיתיאטרון, של יונתן גבאי והשתתפות:

פינות חוי ★ מדורות ★ ערבי שירה לתוך הלילה
★ מחנה רוקדים מכל רחבי העולם
★ שיחזור חג הביכורים ע"י קיבוץ גן שמואל

ציורמצב

בשטח / חוף ירושלים

קיץ של מחוות

אחרי שצ'יץ עשה מחווה לטדי ונתן לו במתנה חתיכה מהחוף של תל־אביב, מחזיר עכשיו טדי ג'סטה משלו, ומציע לתושבי תל־אביב לעלות ולבוא ל"חופשת מלכים" בעיר הקודש. ולא ידו של טדי לבדה במחווה הירושלמית — זאת עיסקת חבילה משולשת של עיריית ירושלים, התאחדות המלונות הירושלמים, ומשרד התיירות, לכבוד קייץ 88'.

מה מציעה השלישיה הירושלמית הכבודה לתושבי החוף? הנחות עד 50% בכל בתי המלון בבירה, שפע אירועים ובילויים. דיסקוטקים — פאבים — מסעדות, ואירוח כיד המלך. מתוך הכרה שכל נסיון להציג את ירושלים כבת תחרות לתל־אביב

אותה זה לא מצחיק...

בתחומים אלה יעורר גיחוך, פעלו היזמים בחכמה, ונתנו למפרסמי הפרויקט הוראות נבונות: "בואו להנות מהקרירות המפנקת", זהו הפתיח של העלון הפרסומי. "הרחק מן ההמון הסואן, מבלי להרתק ולהזיע" זהו ההמשך. ומתחת לשורה שמספרת על מוקדי הבילוי הסוערים כתוב במודגש — "הפתוחים גם בערבי שישי".

עד כאן הכל טוב ויפה. באמת נחמד מצידם, ואין כל סיבה נראית לעין למה שכל אחד מהצדדים לא יצא בהרגשה הטובה שעשה את עיסקת חייו, ו"דפק" את הצדדים האחרים. רק חבל שהדרך בה בחרו לפרסם את הענין בתל־אביב היתה עלובה ומעוררת רחמים: שני ג'ונגלרים בשחור לבן, מלך ומלכה בכוורדו וירוק, וליצן מאוס אחר, פיזזו ביום שישי בצהריים על חתיכת החוף שצ'יץ נתן לטדי (חוף ירושלים), והיה נדמה להם שהם עושים קידום מכירות נפלא למבצע. המלך והמלכה הזיעו נורא וכולם ריחמו עליהם, המקלות של הג'ונגלרים נפלו מידי פעם לחול, והליצן צעק כל הזמן כל מיני דברים מטומטמים, ועשה פרצופים ועוויתות של חולה פרקינסון. בכל זאת, ההופעה שלו היתה הכי אפקטיבית: לכל מקום שהוא הגיע כולם פשוט הסתלקו. יכול להיות, שחלק אפילו ברחו... לירושלים.

ורד לוי

רק רקע / ג'יין פונדה

שינוי תדמית מאולץ

חשיפות נפש פומביות הולכות טוב באמריקה. שלשום עשתה זאת ג'יין פונדה, כאשר התנצלה בתוכנית הטלוויזיה הפופולרית של ברברה וולטרס על מסעה המפורסם להאנוי. לא לפני שדאגה למסע יחסי ציבור שקדם להודעה הדרמטית, כמובן.

פונדה מפגרת תמיד בפאזה אחת אחרי האירועים. בשנות השבעים המשיכה לרכב על גל הרדיקליות — למרות שהכתובת על הקיר בישרה על

ככל שחלפו שנות השבעים יצא השיק הרדיקלי מהאופנה, ואת מקומו תפס עידן היאפים של שנות השמונים. פונדה מצאה עצמה מחוץ למעגל הקונסנזוס החדש, הרייגני, של אמריקה, לא מעט בגלל בעלה, תום היידן.

מבחינת ממשלת ארה"ב, היידן הוא עושה־צרות עם תעודות. גם הוא נסע לצפון וייטנאם — לראשונה ב־1965 — כשהוא מלווה בפעיל הקומוניסטי האמריקני הארברט אפתקר. הוא

אך זה שינוי תדמית – ג'יין פונדה מבקרת מצוע צה"ל בעת מלחמת לבנון

רעייתו. בעת שטסה להאנוי ב־1972, כבר עסק הנרי קיסינג'ר בחילוץ לא אלגנטי במיוחד של צבא ארה"ב מהביצה האסיינית.

רבע מיליון חיילים חזרו הביתה בשנתיים שקדמו לביקור, ומדיניות הוייטנאמיזציה של צבא הדרום היתה בעיצומה.

כל זה לא הפריע לגברת להפר את האיסור שהטילה ממשלת ארה"ב על אזרחיה לבקר בצפון וייטנאם. היא התקבלה בחמימות על־ידי מארחיה בהאנוי, והצטלמה מחייכת עם חיילי סוללת נ"מ — שהיתה מכוונת אל מטוסים אמריקנים, שטייסיהם המשיכו ליפול בשבי. אלפי חיילים אמריקנים אחרים עדיין סווגו אז כנעדרים. עקבות חלקם לא אותרו עד היום.

היה פעיל באוניברסיטת אן ארבור במישיגן ובגיטאות של ניוארק, נשפט לחמש שנות מאסר על חלקו בהסתה למהומות (אך זוכה בערעור), ונודע כאחד מ"שביעיית שיקאגו" על חלקו בהפגנות שם.

צל העבר הרדיקלי מפריע היום לזוג. ג'יין פונדה מתפרנסת כידוע מעשיית סרטים, ומצב חשבון הבנק של הזוג תלוי במידת מה בדעת הקהל. המאמץ המופגן לשנות תדמית (שכלל גם חיבוקים עם אידה נודל בנמל התעופה בלוד) נראה קצת מאולץ. לרבים מבוגרי וייטנאם הוא לא יותר מ"מעט מדי ומאוחר מדי". אבל פונדה שוב בכותרות, ובחינתה זהו ההישג העיקרי.

ירון אמיתי

דעל / אימוץ

לב יהודי שבור

כל הארץ מאוחרת בעצבונה ויגונה של קרוליין הקטנה, התינוקת שנחטפה מהוריה, אומצה על־ידי בני הזוג תורג'מן וכעת מושבת להוריה החוקיים מכוח החלטתו של בית המשפט. העיתונים מלאים מעקבים רוחשי עיצבון ומכבירי תוגה, לוח זמנים של צחוקות ובכיות של הקטנטונת, וידויים של מגישות טלוויזיה בוכיות ודמעות שליש של עיתונאים. והלב כואב. הוי, גוט. הלב כואב. וכעת עוד מודיעים לנו שעצרו בברזיל ישראלים נוספים שביקשו, אומללים, לקנות ילדים כדי לחוש אף הם טעם גידול בנים.

הלב כואב. אבל ההיגיון הבריא אומר, כי את הפיתרון למצוקת האימוץ העברית צריך ואפשר לחפש ולמצוא אצלנו, ולא מעבר לים. הנה, יש לנו כמה תינוקות עקורי עיניים, שממש רחמנות עליהם, ועוד כמה עשרות יתומים שהוריהם מצאו את מותם. והילדים מוטלים עזובים ככלי אין חפץ בם בפאתי אוהלים רולפים מלאי תולעות, עקוצים ונשוכים, כאותם ילדיה של אסירה, שילדה השבוע בנווה־תרצה, ואשר אביהם אף הוא עצור.

הנה, יש לנו תינוקות מקומיים של מובאים. הבה נביאם אלינו, כך נפצה מי מבינינו שלא יכולים להוליד וללדת, נקיים חיגוב מחוש של־העם הפלסטיני, אולי אפילו נכה מכה ניצחת את מצבת הזמן הדמוגרפית האש"פיסטית.

אילן שיינפלד

עורך "עמודאחורי": אפי לנדאו

הבחירות בר"צ: הסכמה בבחירת השלישיה הראשונה, מתח בבחירת השלישיה השנייה

אלוני, שריד ורן כהן — נבחרו פה־אחד ● בבחירת צוקר, וירשובסקי ובמיוחד הנבחר השישי, גג'יב אבו־רקייה, היתה תחושה ל"יוצאי של"י" — שדוחקים אותם החוצה ● אלוני: אנחנו רוצים להיות שותפים בשלטון

נשיקה אחר הבחירה, אמש בר"צ (צילום: בועז לניר)

דורית גפן

שולמית אלוני, יוסי שריד ורן כהן, זכו אתמול לאמון מוחלט של חברי מועצת ר"צ, אשר בחרו כל אחד מהם לחוד, למקומות הראשון השני והשלישי ברשימת ר"צ לכנסת הי"ב. ההצבעה היתה גלויה וללא מתנגדים. איש לא התמודד נגדם.

שולמית אלוני אמרה לאחר בחירתה כי היא נרגשת מאוד מהאמון שניתן לה, והוסיפה בבדיחות "ועל כך שהחלטתם לא לרענן אותי עכשיו, אבל הריענון הזה ודאי יגיע..."

שותפים לשלטון

בהתייחסה להמשך מהלך הבחירות הפנימיות בר"צ אמרה, "אנחנו בוחרים היום רשימה שתצטרך להתייצב עם איכויות, מיומנות, ידע ויכולת לפנות לציבור הנבון והבלתי משוחד". בהמשך דבריה הדגישה כי ר"צ לא רוצה ללכת כסיעה קטנה ששואלת שאילתות. "אנחנו רוצים להיות שותפים בשלטון שותפים חוקיים" — אמרה.

איום מיותר של צוקר

דראמה בזעיר אנפין היתה בבחירות למקום הרביעי, אשר עליו התמודדו בצד ח"כ דדי צוקר גם גג'יב אבו רקייה, אברהם גל, נעם פעיל ודן ורדין. קודם להצבעה הכריז צוקר כי אם לא יזכה לרוב של למעלה מ־50 אחוז בסיבוב הראשון לא ירוץ לסיבוב נוסף. הוא לא היה צריך לממש את האיום הזה, שרבים מחבריו טענו כי היה מיותר. הוא נבחר ב־115 קולות, הרבה לפני כל האחרים. גם בבחירות למקום החמישי היה מתח רב. המתמודד המרכזי היה ח"כ מרדכי וירשובסקי, שהצטרף לר"צ לפני כשנה לאחר שפרש משינוי. מולו התמודדו שבעה אחרים אשר הבולט בהם היה ד"ר בני טמקין מיוצאי של"י. כעבור שעה יכול היה וירשובסקי לנשום לרווחה. הוא נבחר בסיבוב הראשון עם 108 קולות. טמקין קיבל רק 48 קולות.

מועצת ר"צ אישרה לאחר מכן בהצבעה גלויה את חמשת הנבחרים הראשונים ברוב גדול של קולות. שמונה הצביעו נגד וחמישה נמנעו.

דיבורים שמועות על "דיל"

בקרב אחדים מאנשי של"י הופצה שמועה כאילו נעשתה דיל בין אנשי ר"צ וקבוצה של ערבים לתכנים את וירשובסקי תמורת תמיכה בזיידן זיידן למקום השישי. גם שולמית אלוני וגם יוסי שריד דחו טענות אלה מכל וכל. החששות הללו גברו כאשר למרות שבסיבוב הראשון בבחירות למקום השישי, שעליו התמודדו 13 אנשים, הסתמן יתרון לבני טמקין הרי בסיבוב השני, שעליו התמודדו הוא, זיידן זיידן, גג'יב אבו־רקייה ורחל אלטרמן, השיג זיידן זיידן יתרון על טמקין וקיבל 66 קולות. אבו־רקייה קיבל 56 וטמקין רק 43 קולות. הוא נשר מן הסיבוב השלישי שבו התמודדו עכשיו שני המתמודדים הערביים.

ההצבעה שערוריה

חבריו של טמקין וגם הוא, הגדירו מיד עם היוודע התוצאה של הסיבוב השני, את ההצבעה כשערוריה. טמקין הסוער נשמע אומר לרן כהן, אף הוא מיוצאי של"י, "תגידו מה לעשות. הפכתי לאוייב ערבים". אנשים מחבריו ניסו להרגיע אותו וביניהם גם כהן. לאחר מכן קרא טמקין לכל אלה שתמכו בו בסיבוב הקודם לבחור בסיבוב האחרון בגג'יב אבו־רקייה, שאף הוא איש של"י. קודם היוודע התוצאות אמר רן כהן כי אם לא ייבחר איש של"י, אפשר יהיה לתצוח כי היתה מגמה בהצבעה או שמישהו כיוון אותה.

בסיבוב השלישי נבחר אבו־רקייה ב־97 קולות, לעומת 79 שקיבל זיידן זיידן. אנשי של"י נראו מרוצים ביותר, והדבר התבטא גם בצהלות השמחה שהשמיעו עם היוודע התוצאה.

פרופ' אלתרמן במקום השביעי

במקום השביעי היה ברור כי תיבחר אשה, לאחר שהסתבר כי עד למקום השישי מצויה רק שולמית אלוני. זו אמרה לפני תחילת הבחירות כי היא מקווה שבעשיריה הראשונה יהיו לפחות שתיים עד שלוש נשים. ואכן פרופסור רחל אלתרמן נבחרה למקום השביעי ברשימת ר"צ לכנסת.

ד"ר טמקין — שמיני

במקום השמיני ברשימת ר"צ נבחר בני טמקין, מרצה לכלכלה וסוציולוגיה באוניברסיטת תל אביב. טמקין המשמש יו"ר מועצת ר"צ וחבר הנהלתה גבר על שני מתחריו במקום הזה כבר בסיבוב הראשון. הוא זכה ב־105 קולות, בעוד שאפרים בלומנפלד — 41, ורני ואלה 16.

כוחות צד"ל וצה"ל כיתרו כפר לבנוני

ראשאייה. — כוחות צד"ל וצה"ל הגיחו אתמול מאיזור הבטחון והקיפו את הכפר עין־עאטה בדרום לבנון.

הכוחות הטילו מצור על הכפר עין עאטה שבמורדותיו המערביים של החרמון, במרחק כ־7 קילומטרים מאיזור שבו מוצבים כוחות סוריים.

אי־נחת בקרב חברים ממפ"ם מהמלצות הוועדה הפרסונלית

דורית גפן

בקרב חברים במפ"ם יש אי־נחת מהמלצות הוועדה הפרסונלית של המועמדים ויש הטוענים כי קיום ועדה כזו הוא אנכרוניסטי. מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות אמר אתמול בתשובה לשאלה כי רק ועידת מפ"ם, שתכונס לדיון בהחלטה בנושאים הארגוניים, תוכל לשנות את החוקה גם בנושא זה.

גרנות: לוותר על הערעור

הוא ציין כי המרכז רשאי להוסיף עוד 30 אחוזים של מועמדים על אלה שהמליצה הוועדה הפרסונלית. על האפשרות שחברים ינסו לערער בישיבת המרכז, שתכונס מחר בשפיים לצורך קיום הבחירות של נציגי מפ"ם לכנסת אמר גרנות: אני מתכוון לפנות למי שמבקש לערער שיוותר על כך כדי לחסוך למפלגה קלקול. המרכז החליט על השיטה, הומלצו אנשים. אם רוצים להחליף מומלצים, זוהי זכותו של המרכז. אך אין להיגרר לדברים שיעכירו את האווירה במקום לעסוק בבחירה חיובית.

צלצול מהיר — אלישבע איילון

מתמודדי ר"צ – תגובות על הבחירה:

דינה גורן: מאוכזבת

"מאוכזבת. אם נחלק בחצי את מספר האנשים שהבטיחו חד־משמעית להצביע בעדי, הייתי צריכה לקבל יותר קולות. אבל, הייתי כבר בסרט הזה. אני מתכוונת לרוץ לסיבוב הבא על המקומות שבין עד עשירי. אני חושבת שאם בסיבוב הזה לא תיכנס אישה, זו תהיה בושה לר"צ".

נועם פעיל: פריצת דרך

"אני מרגיש עלה כיפק, לא ציפיתי ליותר ממה שקיבלתי. בבחירות הקודמות הייתי במקום ה־33, היום אני מצפה להיכנס בין מקום עשירי ל־20, אבל לא אעלב אם לא. אני חושב שעשיתי פריצת דרך שאי־אפשר להתעלם ממנה. יש הרבה דברים שאני נושא איתי שיכולים לתרום לתנועה, בעיקר ארגון ועמידה בראש חזית המאבק נגד השליטה שלנו על עם אחר. מהיותי הבן של מאיר פעיל יש לי תשתית חזקה, שנים של מודעות פוליטית. אבל זה לא השפיע ישירות על בחירתי".

דדי צוקר: טפיחה על השכם

"מרגיש בסדר, קיבלתי גיבוי של ממש למה שעשיתי ב־20 החודשים בכנסת. לקבל למעלה מ־60 אחוז מבין חמשת מועמדים, נראה כטפיחה הגונה על השכם. נבחרתי רק כמועמד לכנסת ולכן אין מקום רק לשמחה אלא לדריכות והכנות למאבק האמיתי. כל תמונת החיבוק במפלגת המערך לא מרשימות אותי, לאף אחד עוד אין כיסא בכנסת. אני נבחרתי היום כדי להאבק על המקום הרביעי של ר"צ בכנסת".

ורשובסקי: בשר מבשר ר"צ

"מרגיש מעולה, מרוצה מעצם התוצאה, גאה בתנועה שנהרה כי ללא כיתתיות של קבוצות ותכרויות ותיקות אלא לפי העניין. כל הזמן הרגשתי בר"צ מצויין, היום אני מרגיש כמו אחרי ניתוח אחרי שהוציאו לי את התפרים, היום אני בשר מבשרה של ר"צ. מודה לכל אלה שהצביעו לפי אמונתם — זו בגרותה של ר"צ. אני מקווה שהנבחרת שתיבחר היום תהיה הרבה יותר גדולה מהחמישיה הפותחת ושנגיע לבין 8־10 חברי כנסת. זוהי תקופתה הגדולה של ר"צ."

האינתיפאדה "קוברת" את הארכיאולוגיה

טוביה בסקינד

האינתיפאדה, ובעיקר הסיקור הניתן לה באמצעי התקשורת, פוגעת גם במחקר הארכיאולוגי בארץ.

משלחות ארכיאולוגיות רבות מתבססות בעבודתן בשדה על מתנדבים מחו"ל. בעקבות האירועים האלימים בשטחים בחצי השנה האחרונה, חלה ירידה במספר המתנדבים מחו"ל הבאים לחפור באדמת הארץ. ירידה זו בולטת בעיקר בקרב קבוצות של מתנדבים מארה"ב, בעוד שמתנדבים מארצות אירופיות המשיכו לבוא כמעט ללא שינוי.

עדינה עופר ז"ל
תרמה גופתה למדע
תובא למנוחת עולמים היום, יום שני
27.6.88 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ כפר מסריק

ביום השלושים למותו של חברנו היקר
אהרון למדן ז"ל
נעלה לקברו לגלוי המצבה
ביום שלישי, 28.6.88, בשעה 16.00
המשפחה ובית נגבה

לשרה ילינק ומשפחתה
משתתפים בצערך במות אביך
אבא חיים (לאון)
ההלויה ביום ב' 27.6.88 שעה 15.00
קיבוץ עין שמר

שגרירה מסין

נציגת אירגון האחיות מסין העממית, המונה 870 אלף אחיות, הגיעה אמש לישראל לכנס הבינ"ל הרביעי של מחקר וסיעוד. בתמונה: לי ג'ו ייננ, זוכה לחיבוק משרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו שאמרה לה כי "באחות למיליארד בני אדם, היא חשובה יותר משרת בריאות". (צילום: סקופ 80)

יישובים לאורך הקו־הירוק יוגדרו מחדש "יישובי־ספר"

כתבנו הצבאי

במערכת הבטחון מתקיימים דיונים במטרה להפוך את היישוב שקף ויישובים נוספים לאורך הקו־הירוק, ליישובי־ספר.

נודע כי מפקד פיקוד מרכז הציע להגדיר מחדש את הסיווג הצבאי של יישובים על גבול הקו־הירוק על מנת להפכם ליישובי־ספר מהסוג שזוכאי להגנה מרחבית ולאמצעי הגנה הדוקים יותר. במערכת הבטחון התקבלה ההצעה בחיוב ובכל הנראה יאושר הנוהל הזה בקרוב. תקציב ההתיישבות של הסוכנות היהודית והתנועות המיישבות יופנה להקמת גדרות ותאורה וכל שאר האמצעים ביישובי־ספר. נודע כי גם משרד השיכון הביע כבר נכונות להשתתף בפרוייקט.

"המשמר" עתון יומי — על המשמר
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—48560—5
המען למכתבים: שירות שקדואר נשל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הדרים 102–121, טל' 02-233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33164 רח' סבטור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

שר החוץ של יפן הגיע לביקור – הביע תמיכה בעמדות הפלשתיניות

סוסוקה אונו: בעד מדינה פלשתינית בגדה וברצועה, ושיתוף אש"ף בוועידה

מוטי בסוק, עתי"ם, סי"ע

יפן תומכת בתוכנית שולץ, אבל אינה מקבלת את כל עקרונותיה, היא תומכת בשיתופה של משלחת אש"ף בוועידה בינלאומית ובהקמת מדינה פלשתינית בגדה וברצועה — אמר אתמול שר החוץ היפני, סוסוקה אונו, למארחיו הנשיא חיים הרצוג, ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ שמעון פרס.

את ביקורו הראשון בארץ ערך השר האורח "ביד ושם", שם הודה, כי ארצו מרגישה אחריות מסוימת, על חלקה במלחמת העולם השנייה. "ולכן אנחנו פועלים לשלום בעולם כולו, כולל המזה"ת." כן ביקר ברחבת הכותל המערבי.

הוא התקבל, לפגישת נימוסין ועבודה, אצל הנשיא הרצוג, באוזניו הביע דאגה מהנעשה במזרח התיכון. הרצוג הציע ליפן לאמץ ולשקם מחנה פליטים, במסגרת מאמץ עולמי כולל בנושא זה.

שמיר — פער בולט

אחה"צ נפגש לשיחת עבודה עם שמיר, שבה הביע כל צד את עמדתו. הפער בעמדות היה בולט ושני הצדדים לא עשו כל מאמץ לגשר עליו. שמיר תמה, מדוע הספרות האנטישמית נפוצה כל כך ביפן, שהרי מעולם לא היו ליפנים מחלוקות ועימותים עם העם היהודי. סוסוקה אונו נזכר, כי הנושא הזה עלה גם בשיחותיו בארה"ב. לדעתו, מגוזמים במערב בנושא הספרות האנטישמית. אין היא נפוצה ביפן והוא עצמו לא קרא מעולם ספר אנטישמי.

שמיר תמה גם, מדוע נכנעת מעצמה תעשייתית אדירה כיפן לחרם הערבי. שר החוץ האורח טען, כי ארצו מדינה חופשית ואיננה מתערבת בשיקולים של תעשייניה וסוחריה. אין היא רואה בישראל מדינה מתפתחת ולכן אינה מתכוונת להפנות כספים לארץ. מאידך גיסא, מתכוונת יפן להגביר את מעורבותה המדינית בעולם, תוך ניצול עושרה. בדעתה להשקיע סכום ענקי, 50 מיליארד דולר. בעולם השלישי.

במסיבת עיתונאים אמר הממונה על המזה"ת במשרד החוץ היפני, כי המסחר בין יפן לישראל יגדל, כי ארצו מעוניינת להיות פעילה במזה"ת.

סוסוקה אונו עמד לעזוב הבוקר את הארץ בדרכו לפאריס.

הצבא האדום מגנה

ארגון הטרור "הצבא האדום היפני" גינה בתוקף, בהודעה שפרסם בביירות את ביקורו של אונו בישראל וטען, כי הביקור "נועד לחזק את היחסים בין יפן לבין הציונות, כדי להחליש את התקוממות העם הפלשתיני."

תמימות־דעים בין יפן לפלשתינים

פנחס ענברי

שר החוץ של יפן, סוסוקה אונו, ייחד זמן ניכר לפגישה עם פלשתינים ולביקור במחנה הפליטים בדהיישה.

בשיחה עם הפלשתינים הובעו דעות דומות לגבי אופיה של הוועידה הבינלאומית ובענין זכות ההגדרה של העם הפלשתיני. השר היפני הביע תמיכה בהוספת זכות ההגדרה העצמית להחלטות מועצת הביטחון 338 ו־242.

לפגישה הוזמנו אישים הנחשבים לתומכי הזרם המרכזי בפת"ח: פייסל חוסייני, רדואן אבו עייאש, פאיז אבו רחמה, סעיד כנעאן ומוסטפה נתשה. כן הוזמן תומך ירדן, אליאס פרג', מבית לחם. הפלשתינים הגישו לשר היפני נייר עמדה, בו דרשו להתנות את פיתוח היחסים הכלכליים בין יפן וישראל בהתקדמות בתהליך המדיני. הם הדגישו את תמיכתם באש"ף, וביקשו מיפן לתמוך בגירסת אש"ף לגבי האופי של הוועידה הבינלאומית. הם הביעו הוקרה לעמדות יפן ולהתנגדותה למדיניות ישראל בשטחים, להזמנתו של ערפאת לטוקיו ולתמיכת יפן בכינון מדינה פלשתינית עצמאית.

קודם לכן ביקר אונו במחנה הפליטים דהיישה, והודיע שם על ממדי הסיוע היפני לגדה: מיליון דולר לשנה הקרובה, ועוד כחצי מיליון דולר לסיוע דחוף לשיפור רמת החיים. דובר מאנשי המחנה הודה לשר היפני על הסיוע הכלכלי, אבל הדגיש באוזניו כי בעיית הפלשתינים איננה שיפור רמת חייהם, אלא השגת זכויותיהם הלאומיות.

מימין לשמאל: נתשה, אונו, פרג', חוסייני, אבו עייאש בפגישה בירושלים (צילום: רחמים ישראלי)

שלושה חיילים סורים נהרגו ב"מלחמת המחנות" בביירות

אורי הורוביץ, רויטר, סי"ע

שלושה חיילים סוריים נהרגו אתמול בקרבות תותחים שפרצו בין ארגוני מחבלים יריבים במחנות הפליטים שאתילה ובורג' אל בראג'נה, בביירות.

החיילים נהרגו כאשר פגז פגע במוצבם המבוצר ליד בורג' אל בראג'נה.

בקרבות בין תומכי ערפאת לבין מתנגדיו, בראשות אבו מוסה, נהרגו גם ארבעה אנשים אחרים ונפצעו לפחות שבעה. מקורות של המחבלים מסרו, כי הקרבות פרצו לאחר שאחד ממפקדיו של אבו־מוסה, במחנה שאתילה נהרג. בעקבות כך, כבשו פורשי פת"ח שני מוצבים של אנשי ערפאת במחנה שאתילה.

אש"ף: סוריה לא עושה די

מקורות באש"ף חזרו והאשימו את סוריה בימים האחרונים בחידוש הקרבות במחנות בביירות. מקורות אש"ף בתוניס שלא הזדהו טענו, כי סוריה לא עושה די להביא את אבו מוסה להפסיק את הקרבות, ומסרבת ללחוץ עליו.

לפני שבועות מספר יצאו דוברים באש"ף בהאשמות דומות נגד סוריה אולם חזרו בהם מחשש לפגוע ביחסים העדינים בין אש"ף לסוריה.

בימים האחרונים שלח ערפאת איגרות דחופות למספר ראשי מדינות ערב, וביקש את התערבותם להפסקת הקרבות בביירות.

התנקשו באב — הילדים נהרגו

מצידון נמסר, כי שני ילדיו של אחד ממנהיגי "החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין" (פלג חוואתמה) נהרגו אתמול בדרום לבנון, מפגיעת מתנקשים שניסו לרצוח את אביהם.

עלי, בן 13, ואחיו מאזן, בן 6, נהרגו בהתפוצץ פצצה שהוטמנה מתחת ל"מרצדס" של אביהם, מוחמד מוראד (אבו איסעיד), חבר הוועד המרכזי של "החזית הדמוקרטית" ונציג של ארגון זה בוועד העממי של מחנה הפליטים עין־חילווה, ליד צידון.

בניגוד להרגלו, התיר אבו־סעיד, באותו בוקר, לשני בניו ל"חמם" את מנוע מכוניתו, שחנתה לפני ביתו בעין־חילווה. ההתפוצצות אירעה בשעה שעלי סובב את מפתח המכונית.

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז
מרכז מפ"ם
מתכנס
ביום ג' 28.6.88 בשעה 9.00 בבוקר
באולם בית ההארחה בשפיים
לבחירת מועמדי מפ"ם לכנסת הי"2
בתחילת הישיבה תתקיים הצבעה המוקדמת למועמדים נוספים על רשימת הוועדה הפרסונלית
בהתאם לסדרי הבחירה שנקבעו על־ידי המרכז בישיבתו האחרונה תתארך הישיבה עד לשעות הערב המאוחרות
לסדרי התחבורה ניתן לפנות לעיינה במחלקת הארגון
הסעה תצא ממרכז מפ"ם בשעה 8.30 בבוקר, חברי ועדת הבחירות ועדות הקלפי מתבקשים להגיע לשפיים בשעה 8.45 להדרכה נוסף והכנת הקלפיות עם ווליאדי ואהרון בן יוסף

לרכזי מטות הבחירות, חברי המטות, מזכירי סניפים חברי מזכירויות – שליחים ופעילים
כנס הפעילים בנושא: "1 + 5"
שהיה אמור להתקיים ב־29.6, בשעה 16.30
נדחה
ליום חמישי, ה־7 ביולי בשעה 15.00, בבית המרכז
אנא, הבטיחו השתתפותכם
מטה הבחירות

בחירות '88

לשם: המושבים הכשילו את נעים

דובר התק"ם, שלמה לשם, הכחיש אתמול בתוקף את טענתו של רענן נעים, בכתבה ב"על המשמר", שהתק"ם לא קיים הסכם עמו להצביע בעדו בבחירות הפנימיות במפלגת העבודה.

"רענן נעים רואה מהרהורי לבו, כאשר הוא מתרץ את אי בחירתו ברשימת העבודה לכנסת כקנוניה של התק"ם. מי שלא הצביעו בעדו היו בעיקר נציגי תנועת המושבים", אמר לשם והוסיף, "לא רק שלא הצביעו, אלא שלא הסתירו את שביעות רצונם מהעובדה שרענן נעים לא נבחר."

לדבריו התק"ם הורה לחבריו להצביע בכל הסיבובים בעד רענן נעים, כמתחייב מהסכם שהיה בין התק"ם לתנועת המושבים. יהודית צור

למרות ההתמודדות — ארנס ללונדון

יו"ר מטה הבחירות של תנועת החרות, השר משה ארנס יוצא היום ללונדון לפגישה מיוחדת עם תורמים אשר הבטיחו סכום גדול למימון מערכת הבחירות של הליכוד.

הוא החליט לנסוע למרות לוח הזמנים הלא־נוח. בימים אלה הוא מתמודד לקראת הבחירות הפנימיות ביום ד' בתנועת החרות. התורם התעקש שארנס יבוא דווקא היום, ובאופן אישי. ארנס יחזור ארצה ביום הבחירות הפנימיות. דורית גפן

ביבי מושך צעירים צפים

מסקר שערך מכון "אריאלי" מסתבר, כי בנימין נתניהו מושך 46.6 אחוזים מהקולות הצפים של מועמרי הליכוד הצעירים, ואילו שמעון שטרית מושך 20.7 אחוזים מהקולות הצפים של מועמרי המערך הצעירים.

עוד קובע הסקר, כי מצביעי הליכוד והקולות הצפים מעדיפים מנהיגים צעירים, לעומת מצביעי המערך המעדיפים מנהיגים פוליטיים בסביבות גיל ה־60. הסקר כלל 300 בעלי זכות בחירה. על פי הסקר, לנתניהו יש יתרון גדול ביותר על פני בני בגין, רוני מילוא דן מרידור, אהוד אולמרט ועוזי לנדאו בקרב הקולות הצפים. לעומת זאת, במערך צועד שטרית בראש ובעקבותיו יוסי ביילין וחיים רמון. דורית גפן

פינס: לאמץ החוק הנורווגי

אופיר פינס, חבר לשכת מפלגת העבודה, מציע שהמפלגה תאמץ את החוק הנורווגי, לפיו ח"כ שמכהן כשר מתפטר מחברותו בכנסת ומפנה א[illegible] מ[illegible] לבא בתור ברשימה. במכתב ששלח למזכ"ל ברעם אומר פינס: "יום [illegible] מפלגת העבודה תהיה פריצת דרך בפוליטיקה הישראלית ותזכה גם [illegible] בציבור". פינס וביקש להעמיד את ההצעה לדיון בלשכת המפלגה. דורית ג[illegible]

שינוי: להגביל מימון מפלגות

היום תובא לקריאה ראשונה הצעת־החוק למימון מפלגות, הקובעת תקרה לגובה התרומה שיכול אדם לתרום למפלגה והאוסרת על שרים וחברי־כנסת להתרים למפלגתם. הצעת החוק שגובשה על־ידי ח"כ אמנון רובינשטיין אושרה כבר בוועדת הכספים של הכנסת, על אף התנגדות המערך והליכוד.

ח"כ רובינשטיין קרא לנציגי המפלגות לתמוך בהצעת־החוק, כדי לסתום פרצות קיימות, המאפשרות להורים מאות מיליוני דולרים לקופות המפלגות, ללא שום פיקוח ציבורי. (שע"ה)

בני בגין חזר ויתמודד

ד"ר בני בגין שב אתמול אחה"צ במטוס "אל־על" מניו־יורק כדי להתמודד על מקום ברשימת המועמדים של תנועת החרות בכנסת.

בשיחה עם עיתונאים אמר בנו של מי שהיה מנהיג חרותו "אין לי שום ציפיות, שום בקשות ולא מעמיד כל תנאי. אני אקבל כל תוצאה של הצבעה של החברים. אני לא מנהל מאבק ואינני מתמודד. הצגתי את מועמדותי בפני חברי לאחר שקיבלתי את דעת הרבים שפנו אלי, ואני מוכן לקבל על עצמי שליחות התנועה בכנסת אם שליחות כזו תוטל עלי".

בתשובה לשאלה אם הוא ממשיך במאבקו נגד שרון אמר: "שאלה זו איננה על סדר היום. כעת מחכים להכרעת האורחים בבחירות". (עתי"ם)

קרן מילגות ע"ש האחים דן ויוסי ספיר
מקיבוץ גת
שנפלו במלחמת יום הכיפורים
ידידי ומוקירי זכרם של האחים
דן ויוסי ספיר ז"ל
מודיעים על תחילת ההרשמה
לתחרות הפרסים לזכרם — 1988
הפרסים ינתנו לחקלאי/ת או מדריך/ה
עבור הישג מקצועי או קידום נושא
בתחום גידולי שדה ופרחים
יושם דגש מיוחד על צמחי תבלין ומרפא
טקס חלוקת הפרסים יתקיים במעמד שר החקלאות
פרטים בקשר לפרס ודרך הגשת הבקשה ניתן לקבל בשה"מ, משרד החקלאות, הקריה, תל־אביב, טל. 03-211474, או במחוזות ובלשכות ההדרכה
תאריך אחרון להגשת המועמדים 10.8.1988

המשכים

צה"ל נערך להחמרה

(סוף מעמוד ראשון)

באמצעים צבאיים בלבד, אלא באמצעים פוליטיים וכלכליים. דבריו הקפיצו ממקומם את שרי הליכוד והשר יצחק מודעי, תמה, מדוע מוזמנים בכלל את הרמטכ"ל לישיבות הממשלה.

הליכוד תוקף את רבין

הרמטכ"ל אמר, כי בשבוע שעבר חלה רגיעה מסוימת בשטחים, אך שר המשטרה חיים בר-לב, המופקד על הקו הירוק, מזרח-ירושלים ורמת הגולן, מסר, כי באיזור שלו חלה עלייה במספר הפיגועים.

השרים ארנס, מודעי ושרון התלוננו על אוזלת ידה של מערכת הביטחון מול האינתיפאדה והשר שרון תקף קציני צה"ל הטוענים שאין לאינתיפאדה פתרון צבאי. להגנת המערכת יצאו שרי המערך צור, שחל ואילו גור הציע להקים הגנה מרחבית בשטחים, שתתבסס רובה ככולה על המתנחלים. חלק עליו יעקב צור, שטען, כי המתנחלים אינם ראויים לשרת כהגנה מרחבית, אינם אמינים ואי-אפשר לסמוך על שיקול דעתם.

נמשכות ההצתות

גם אתמול נמשך גל ההצתות במקומות שונים בארץ.

שני צעירים מהכפר עכברה, ליד צפת, נעצרו אתמול כחשודים בהצתת שדות-מרעה ליד קיבוץ עמיעד בצפון. תושב עין-מאהל, ליד נצרת, נעצר כחשוד בהצתת שדה מרעה ליד כפר קנא. דליקות פרצו אתמול בשדה-קוצים גדול ליד צומת כנות ובפרדס במרחב השפלה.

גם בנגב

שלוש הצתות היו אתמול בצפון-הנגב. זהותם של שני נערים, שהציתו את אחת הדליקות ידועה ונמסרה למשטרה. כמה בני-מיעוטים נעצרו אתמול כחשודים בהצתת 70 טונות כותנה במפעל "כיתן דימונה". שלושה ערבים נעצרו בבאר-שבע, בעקבות דליקה ב"גן הנרייב", בשכונה ג'. מטע מנגו הושחת אתמול במושב עין-הבשור, בפתחת שלום, ליד רצועת-עזה. במושב נבטים, סמוך לבאר-שבע, נשרף מטע עצי פרי ושלושה בדווים חשודים נעצרו. ערבי צעיר נעצר אתמול כחשוד בהצתת שדה חיטה סמוך לקיבוץ להב, בנגב.

אבנים בשפלה

אשה נפצעה אתמול בעינה מאבן שהושלכה לעבר המכונית שבה נסעה סמוך לצומת כנות. אבנים הושלכו לעבר מכוניות ישראליות נוספות שנסעו באותו כביש. טרם נעצר איש.

ויזיעקר עורה בכל מקרה של שריפה או הצתה. השתתפו במפגש, שנערך בכפר הערבי דבוריה, למרגלות התבור, ראשי הכפרים מערב-אל שיבלי, דבוריה ואיכסל.

בניגוד לצפוי — רבין לא

(סוף מעמוד ראשון)

איות רשמיות של שביעות-רצון מהבטחותיהם של הסעודים והסינים, שהטילים יחומשו בראשים קונוונציונליים בלבד.

תשובה אפשרית — "חץ"

רבין ידגיש את הצורך במציאת תשובות לאיום "הדור החדש" של הטילים. תשובה אפשרית אחת, שבה ידונו הצדדים, תהיה תוכנית "חץ" — המערכת הישראלית ליירוט טילים, שעל פיתוחה המשותף עם ארה"ב סוכם עקרונית, כחלק מתוכנית "מלחמת הכוכבים".

ל"על-המשמר" נודע, כי לא ייחתם כנראה מזכר הבנה בין ארה"ב לישראל בעניין זה, במהלך ביקור רבין בוושינגטון, בניגוד לידיעות קודמות על סיכוי לחתימתו. הקושי העיקרי נובע מהחשש, שטילים אלה עלולים להפר את ההסכם הסובייטי-האמריקני משנת 1972, האוסר על ייצור נשק נגד טילים.

פגישות וראיונות

היום אחר-הצהריים יקיים שר הבטחון שתי פגישות בבית הלבן, עם היועץ לבטחון לאומי של הנשיא רייגן קולין פאוול, ועם סגן הנשיא ג'ורג' בוש. אחר-כך ייפגש עם שר החוץ ג'ורג' שולץ. בערב תתקיים לכבודו ארוחת-ערב מטעם קרלוצ'י.

מחר יתקבל השר לשיחה אצל הנשיא רייגן ויקדיש את רוב היום לפגישות בקונגרס.

ח"כ סרטני תובעת

(סוף מעמוד ראשון)

על פי מידע שהגיע לידי חברת הכנסת סרטני, קטינים בגילים 14־16 נעצרו ונשפטו לתקופות מאסר בכלא תלמונד, ללא תסקיר של קצין מבחן ובניגוד למקובל לגבי ילדים בישראל.

התעללויות והתנכלויות

שורה של מסמכים ותעודות רפואיות, שנאספו על-ידי צוות המסייע לסיעת מפ"ם, מצביעים על כך שבחודשים האחרונים היו סידרה של התעללויות והתנכלויות לקטינים ולצעירים במהלך מעצרם על-ידי שוטרים ואנשי מג"ב. תלונות למשטרה לפני כחמישה חודשים לא טופלו עד היום. שר-המשטרה ברלב נתבע ע"י ח"כ סרטני להשיב מיידית על ההאשמות.

השופטת שחררה, המשטרה עצרה

אחד המקרים, המתועדים בחומר שבידי ח"כ סרטני, מספר על המקרה של מחמד מוסה עיסאווי בן 15 שנעצר ב־13.6. השופטת שחררה בערבות את הקטין ואת שני חבריו, בעקבות עדויות וסימני מכות שהיו על גופו. באותו מעמד אמרה השופטת ארד, שהיא "מפקפקת באמינות ההודעה שנגבתה מן הנער". כאשר הובא שוב הנער למעצר, שוחרר שוב בערבות על-ידי השופטת ארד אשר אמרה: "ייתכן שהמעצר הזה הינו התנכלות של המשטרה כלפי הנער על רקע שחרורו שבועיים לפני כן".

נעצר, הוכה ונזרק

מקרה אחר המתועד בחומר שהוגש על ידי ח"כ סרטני הוא זה של ראיד עטאי מחמר עברה, בן 17, אשר נעצר ב־17.2 בחצות על-ידי מג"ב. הוא הועלה לרכב משטרתי שבו היו כ־10 שוטרי מג"ב, והוכה בגופו ובפניו. לאחר שהוחזק כשעתיים במעצר, נזרק ליד "משכנות הרועים" וחזר לביתו בשארית כוחו. לא הוגשה כנגדו תלונה או כתב אישום, ותלונתו במשטרה על ההתעללות, לא הושבה עד היום, כארבעה חודשים לאחר המקרה.

חברת הכנסת סרטני טוענת במכתבה לשר ברלב כי הנושא כולו דורש בדיקה, ויש בחומר שהועבר אליו מקרים אשר דורשים העמדה לדין ומעצר כמעט. "הכאת עצורים ובמיוחד קטינים, היא תופעה ברוטאלית שיש לעקרה מהשורש" כותבת חברת הכנסת סרטני.

● המועצה הבינלאומית לספרות ילדים שבחסות אונסקו ושמרכזה בבאזל השוויצרית, העניקה בימים אלה, על-פי המלצת הסניף הישראלי, עיטורי כבוד ע"ש הנס כריסטיאן אנדרסן לצייר שמוליק כץ, לסופר לוין קיפניס ולמתרגם אורי אורלב.

● צעיר בן 27 מרמת-השרון נעצר אור לאתמול כחשוד בתקיפת צעירה שהיתה עימו.

קיבוץ שער העמקים
מחפש מורה למוסיקה
לבית הספר היסודי
לשנת הלימודים תשמ"ט
נא להתקשר לעפרה דומני:
טלפון 04-839620 — בשעות היום
או טלפון 04-839210 — בשעות הערב

ראשי הרשויות הערביות מגנים את ההצתות ומציעים את עזרתם

גינו האשמת הערבים בהצתות ● ראש מועצת דבוריה: מטעינו היו הראשונים שנפגעו בדליקה בתבור

קובי מנגל

ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות מגנה את גל ההצתות ביומיים האחרונים, אך דוחה את הטלת האשם בערבים. ראשי הוועד הביעו ספק אם אלו באמת הצתות בזדון, והביעו נכונות לסייע לקרן הקיימת ולגורמים נוספים כדי למנוע הצתות בעתיד.

אחמד אבו עסבה, ראש מועצת ג'ת, אמר "לא נראית לנו השיטה הזו של מאבק בדרך של חורבן. אנו מגנים אותה, ולדעתנו נגרמו ההצתות מגורמים שונים בטבע. ידוע גם, שכאשר אין למשטרה ברירה היא מוצאת קרבן כדי לרצות את הממונים. אנו מכירים את השיטות שלה".

ראש מועצת כפר יסיף, נימר מורקוס, אמר כי האשמת הערבים בהצתות היא הסתה. "הדבר נועד לבלבל ולטמטם את דעת הקהל בארץ נגד מאבקו הצודק של הציבור הערבי". ראש מועצת סכנין, מוחמד ג'נאיים, אמר כי הרשויות הערביות מוכנות להגיש סיוע לקרן הקיימת לישראל בעריכת תצפיות ובכבאיות שבשימוש הרשויות המקומיות הערביות.

הדוברים הדגישו כי השריפות שארעו באחרונה גרמו נזקים לתושבי הכפרים הסמוכים למקום הדליקות. ראש מועצת דבוריה, אסעד עויאזה, גינה גם הוא את ההצתות, וציין כי לא הוכח שהדליקה שאירעה שלשום ואתמול במורדות התבור נגרמה מהצתה. השנה היתה ברוכה בגשמים, שבעקבותיהם צמחו עשבים רבים, שעתה התייבשו. "השריפה הזו פגעה בראש וראשונה ב־60 דונם מטעי זיתים ושקדים השייכים לתושבי דבוריה, כך שאני מוציא מכלל אפשרות שהדבר נעשה ע"י אחד מתושבי הכפר," אמר.

גילוי דעת משותף בגבעת חביבה: שני העמים, חידלו מהרס ושריפה!

קאסם זייד

מזכירות הקיבוץ הארצי, יו"ר ועד ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר חוסיין, והנהלת המכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה הוציאו גילוי דעת משותף, בו הם מגנים את ההצתות.

בגילוי הדעת נאמר: "אנו בני הארץ הזאת, היושבים על אדמתה, מעבדים אותה וקוצרים את פירותיה מגנים בחריפות את מציתי השדות והיערות. המבעירים אש בשדותינו אינם יכולים לטעון, שמולדתם יקרה להם והם אוהבים אותה".

עוד נאמר "מי שנטע עץ וזרע שדה לא יוכל לראות בהישרף פרי עמלו. אנו קוראים לבני שני העמים ולמנהיגיהם לחדול מדרך האלימות, ההרס והשריפה ולהמירה בדרך המו"מ, השיחות וההתחייה לשלום".

שני הצדדים החליטו לבדוק את האפשרות להקמת מכון ערבי בשפרעם, במתכונת המכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה, שישרת את אוכלוסיית הגליל.

ישראל הגבירה הפיקוח על שגרירות מצרים בת"א עקב סיועה לאינתיפאדה

אורי הורוביץ

משרד החוץ המצרי מסרב להשיב על שורה של מחאות דיפלומטיות שהגישה ישראל לגבי התפקיד אשר ממלאים אנשי שגרירות מצרים בתל-אביב בתור צינור להעברת כספים מאש"ף למפקדת האינתיפאדה. העיתון אל-איתיחאד באבו-דאבי, המוסר זאת, טוען גם שישראל הגבירה את הפיקוח על הנכנסים בשערי השגרירות המצרית בתל-אביב ועל אנשי השגרירות עצמם. יצוין שאישים שונים במצרים הכריזו לא פעם על קשריהם עם אישים בשטחים, כולל שגריר מצרים בישראל.

נימר חוסיין ומשלחת משפרעם הודו לקיבוץ הארצי על ידידות בשעת מבחן

קאסם זייד

"ערביי ישראל רוחשים כבוד מיוחד לקיבוצי השומר הצעיר, שהוכיחו במשך השנים נאמנות לשלום ולאחוות העמים" — אמר אתמול יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר חוסיין, שהיה אורח בישיבת מזכירות הקיבוץ הארצי שהתקיימה בגבעת חביבה.

נימר חוסיין, בראש משלחת נכבדים משפרעם, אמר שקיבוצי השומר הצעיר הוכיחו ידידות בשעת מבחן קשה כשעמדו לימינם של ערביי ישראל במאבקיהם הצודקים למען שוויון. מפגשים משותפים בין גופי ציבור ערביים ויהודיים מדגישים את המשותף על פני המפריד, ומקרינים על יחסי שני העמים בארץ ובאזור.

חוסיין חידש את קריאתו לאיחוד כוחות השמאל בישראל. לדבריו, אם איחוד זה יקום ויהיה שותף בממשלה, יהיה בכוחו להביא את השלום. "אני קורא לכל היהודים והערבים השפויים להטות שכם כדי להביא את השלום", אמר נימר חוסיין.

מזכיר הקיבוץ הארצי עזרא רבין בירך את חברי המשלחת והביע בשם הקיבוץ הארצי נכונות ליתר שיתוף פעולה עם ועד ראשי הרשויות הערביות. אורי פינקרפלד, שארגן את הפגישה, הציע לקיים יום עיון לחברי מזכירות הקיבוץ הארצי בשפרעם, כדי שילמדו מקרוב את הבעיות המציקות לאורחים הערבים.

1,500 עובדי הרשויות הערביות ישבתו מחרתיים במחאה על אי כיסוי גירעונות

קובי מנגל

1,500 עובדי הרשויות המקומיות הערביות יקיימו מחרתיים שביתה בת יום אחד, במחאה על שמשרד הפנים לא כיסה עדיין את גרעונותיהן של כל הרשויות הערביות. בו בזמן יפגינו ראשי הרשויות מול משרד הפנים בירושלים.

אם לא תיענה תביעתם, ישקול הוועד לקיים "יום שוויון" נוסף.

במסיבת עיתונאים בחיפה, בה השתתפו חברי מזכירות הוועד הארצי, מוחמד ג'נאיים — ראש מועצת כנין, אחמד אבו עטבה — ראש מועצת ג'ת, אסעד עויאזה — ראש מועצת דבוריה ונימר מורקוס, ראש מועצת כפר יסיף ומזכיר הוועד טענו הדוברים, כי מאז ספטמבר 1987 כוסו גרעונותיהן של שמונה רשויות ערביות מתוך 45, למרות שהוסכם עם משרד הפנים לכסות את גרעונותיהן של כל הרשויות הערביות בשלוש השנים האחרונות.

שמונה הרשויות שגרעונותיהן כוסו קבלו כשמונה מליון שקלים, בעוד שכיום מסתכם הגרעון הכולל של 45 ירשויות בכ־30 מיליון שקלים.

עוד נטען, כי הוסכם במשרד הפנים להעלות את בסיס תקציבי הרשויות המקומיות, כדי לצמצם את הפער בינן לבין הרשויות המקומיות היהודיות, המתבטא ביחס של אחד לארבעה לרעת הרשויות הערביות, אך דבר לא נעשה עד כה.

עוד התלוננו חברי מזכירות הוועד הארצי, כי בקשתם לדון על דו"ח ועדת מרקוביץ והמלצותיו נדחית זה כשנה וחצי.

לדבריהם כיום יש כ־5,000 בתים במגזר הערבי המוגדרים כ"בנייה אסורה" בהחלטות ועדת מרקוביץ, ומשמעות הדבר, שחל איסור לחבר אותם. "זה כמו מיתה מרטון, ללא טיפול".

כמו כן נדחית בקשתו של הוועד הארצי להכיר בכ־50 כפרים ולהעניק להם מעמד מוניציפלי.

מנכ"ל הקונגרס היהודי בישראל: הדו-שיח עם הקאתולים גוסס בגלל התנהגות האפיפיור

חברי משלחת יהודית שהפגינו נגד האפיפיור וולדהיים הוכו ובוזו ע"י שוטרים אוסטרים

עתי"ם, רויטר

ד"ר אבי בקר, מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי בישראל, אמר אתמול, כי הדו-שיח בין הכנסייה הקאתולית לבין היהודים גוסס, ואולי כבר נפח את נשמתו, בגלל התנהגותו של האפיפיור. "היהודים לא יגישו לו את הלחי השנייה", אמר בקר במסיבת עיתונאים בנמל-התעופה בן-גוריון.

"מטרת מסעו של האפיפיור היתה לא רק להכשיר את ולדהיים, אלא גם להשמיע קריאת-תיגר על הייחודיות היהודית של השואה. הסברי דובר הוותיקן, כאילו הזכיר האפיפיור את היהודים באתר מחנה הריכוז, אינם מתקבלים על דעת העם היהודי", אמר בקר.

ראש משלחת של יהודים מארה"ב, הרב אבי וייס, רבה של קהילת ריוורדייל בניו-יורק, אמר, שחברי המשלחת הותקפו והוכו בידי שוטרים אוסטריים, כאשר באו עטופי-טליתות לאתר מחנה הריכוז מאוטהאוזן, שם פרשו צילום גדול של ולדהיים במדים נאציים וצעקו "בוז" לנשיא אוסטריה. הרב וייס אמר: "אוסטריה היא אנטישמית, וביקורו של האפיפיור במאוטהאוזן, אחרי שחיבק את ולדהיים, שידיו מגואלות בדם יהודי, היה מעשה מתועב".

חברי המשלחת סיפרו, כיצד גררו אותם השוטרים האוסטריים אל מאחורי גבעה, שם היכו אותם ולגלגו עליהם והטילו אותם ארצה. אחד מהם צעק: "האפיפיור שלי — לך יש בעיה אחרת — אש"ף".

כאשר הפגינה הקבוצה בווינה, בהגיע האפיפיור, חשו אנשיה באנטישמיות של הקהל, ורבים צעקו "הייל היטלר" ו"יהודים — חרכון". עם זאת, היו גם אוסטרים שניגשו אליהם ואמרו להם: "אנחנו מתביישים, סלחו לנו".

קולצבורג גינה אתמול האפיפיור את היחס האכזרי של הנאצים כלפי בעליימוס והגדירו כ"ברבריזם הנורא ביותר". הוא הזהיר מפני הסכנות הטמונות בקביעה, שהיו אדם כלשהם מיותרים.

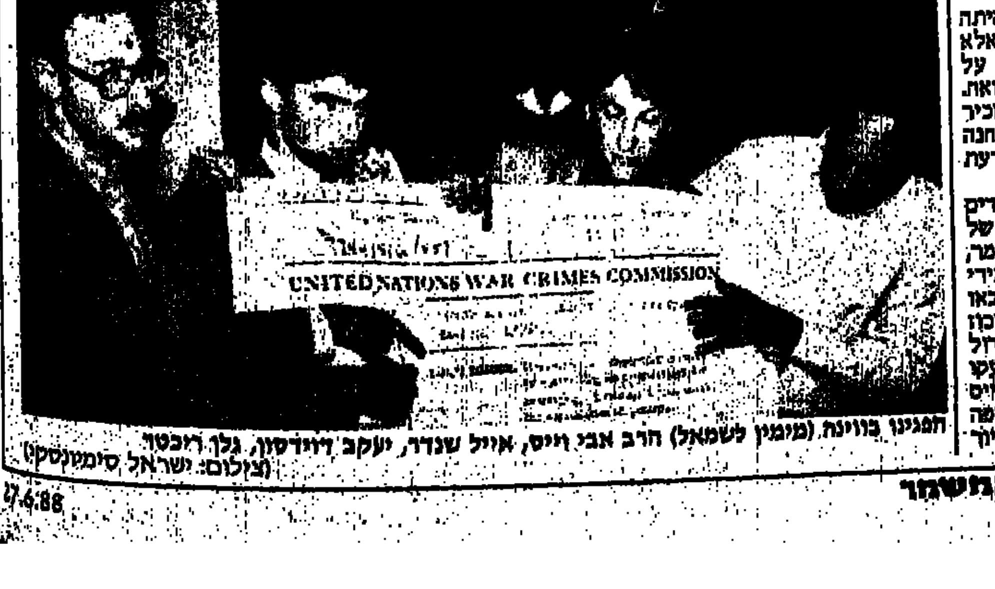

המפגינים בווינה. (מימין לשמאל) הרב אבי וייס, איל שנדר, יעקב דוידסון, גלן ריכטר (צילום: ישראל סימונסקי)

מקורות באש"ף: ארה"ב מקיימת עמנו מגעים ישירים ועקיפים

ארה"ב התרשמה באופן חיובי מאד מהצהרת אבו שריף והכחשותיה באשר למגעים נובעות מהתחייבויותיה לישראל

אורי הורוביץ, רויטר

ארה"ב קיימה באחרונה מגעים ישירים ועקיפים (באמצעות צד שלישי) עם אש"ף בנושאים שונים, ובכללם אפשרות להקפאת ההחלטה לסגור את משרדי הארגון בוושינגטון ובניו-יורק, כגילוי רצון טוב מצד האמריקנים ולעידוד האפשרות, שאש"ף ישנה את עמדותיו באשר ליוזמת השלום האמריקנית.

מקור באש"ף, שמסר זאת לעיתון הכוויתי "אל-סיאסה", הגדיר את הצעותיו האחרונות של יועץ ערפאת, בסאם אבו-שריף, כאיתותים מאש"ף לממשל האמריקני. המקור אמר, שהכחשות ארה"ב בנושא המגעים עם אש"ף נובעות מהתחייבויותיה לישראל.

עוד מדווח העיתון על פגישה שהתקיימה החודש בקאהיר בין אישיות אמריקנית רשמית לאישיות מאש"ף, בתיווך מצרי.

העיתון הכוויתי "אל-קבס" מדווח מפי מקורות מערביים נאמנים כי ארה"ב הציעה לערפאת להודיע, שהוא תומך בהצעות אבו-שריף כדי לסלול את הדרך למגעים רשמיים בין שני הצדדים.

מקור אמריקני בכיר מסר לעיתון, שבביקורו הנוכחי של שר הביטחון יצחק רבין בארה"ב, ידונו עמו האמריקנים גם במסמך אבו-שריף.

לפי העיתון, המסתמך על מקורות אמריקניים התרשם הממשל מכמה נקודות במסמך אבו-שריף ובעיקר מן הנכונות שמגלים באש"ף לחיים בשלום ובביטחון לצד ישראל וכן למו"מ ישיר עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם שר החוץ שמעון פרס, בהכרה שאין תחליף למו"מ ישיר. ארה"ב התרשמה גם מנכונות אש"ף לקבלת החלטות מועצת הביטחון 338 ו־242, בתנאי שיוכרו זכויות הפלשתינים, על כל המשתמע מכך לגבי זכות הקיום של ישראל. הממשל מרגיש, כי אין במסמך אבו-שריף קריאה לוועידה בינלאומית בעלת סמכויות, אלא הסתפקות בקריאה לוועידה בינלאומית בפיקוח האו"ם.

השליח האמריקני ריצ'ארד מרפי הזהיר אתמול בנסיכות קאטאר במפרץ הפרסי, מפני התלקחות מחודשת של מלחמה במזרח-התיכון, נוכח היעדר התקדמות לקראת פתרון הסכסוך הערבי-הישראלי.

בשיחות 4 המדינות על אנגולה הוחלט להמשיך בהידברות בארה"ב

(צילום: אי.פי.)

הדיונים על אנגולה ונאמיביה בקאהיר

רויטר, סי"צ

קהיר.— השיחות המרובעות על אנגולה ונאמיביה הסתיימו בנימה חיובית לאחר שהגיעו אל סף כישלון — נמסר בשבת בערב לאחר שני ימי-דיונים בקהיר.

"הושגה התקדמות ממשית וקיימת החלטה להמשיך בשיחות", אמר שר החוץ של אנגולה, אלפונסו ואן-דיונם, במסיבת עיתונאים. בשיחות השתתפו משלחות דרום-אפריקה, אנגולה, קובה וארה"ב. בהודעה משותפת עם סיום סיבוב השיחות נאמר, כי מומחים ייפגשו ב־11 ביולי בארה"ב, כנראה בניו-יורק, וימשיכו לדון על שלום באנגולה והענקת עצמאות לנאמיביה השכנה, הנשלטת עכשיו על ידי דרום-אפריקה.

על אף הטון האופטימי של ההודעה, שדיברה על "התקדמות נוספת", אמרו מקורות מקורבים לוועידה, כי השיחות עמדו על-סף התמוטטות ביום שישי, מיד לאחר שנפתחו בקהיר. הם ציינו, כי ההתקדמות לא היתה אלא תזוזה מסוימת לקראת קביעת מסגרת לשיחות על בעיות היסוד — פינוי הכוחות הקובאנים מאנגולה, ועצמאות לנאמיביה.

המושב המיוחד של עצרת האו"ם שדן בפירוק הנשק הסתיים בכישלון

לא הושג הסכם על הנחיות לקיצוצי חימוש בעתיד

רויטר

מטה האו"ם.— למרות מאמצים במשך כל הלילה, נסתיים אתמול לפנות בוקר מושב מיוחד של עצרת האו"ם על פירוק הנשק בכישלון, ללא הסכם על הנחיות לגבי קיצוצי נשק בעתיד.

מושב זה, שנמשך חודש ימים, היה הפחות מוצלח מבין שלושה שנערכו מאז 1978, והוקדשו לבעיות של מחסני הנשק העצומים, העולים כיום קרוב לאלף מיליארד דולר לשנה.

המושב נפתח בתקווה, כי ההסכם שהושג בדצמבר בין ארה"ב וברית-המ"מ על חיסול הטילים הגרעיניים לטווח בינוני, ישפיע לטובה על השיחות באו"ם.

טיוטת הסכם לא אושרה, בשל חילוקי דעות לגבי ניסוח פרקים חיוניים במספר נושאים ספציפיים. ארה"ב ומספר מדינות אחרות, כולל סוריה, סנגאל וגאבון, אמרו כי נראה שנגוזו כל התקוות להסכם.

הוועדה המיוחדת העבירה את כל הבעיה למליאת העצרת, וזו החליטה לסיים את הדיון ללא הסכם.

צבא עיראק סילק את האיראנים מכל שטחן של ביצות הוויזה

כיבוש איי מג'נון מעשיר את עיראק במאגר נפט גדול

סי"צ, רויטר, עתי"ם-מזרח

צבא עיראק הצליח לשחרר כליל את החלק העיראקי של ביצות הוויזה, בהתקפה שנערכה אתמול על הביצורים האיראניים בגזרה זו — הודיע דובר הפיקוד העיראקי.

רדיו טהראן מסר, כי חיל-האוויר האיראני הפציץ אתמול ריכוזי כוחות עיראקיים באיי מג'נון, והיסב להם אבידות כבדות. עיראק הודיעה בשבת, כי שחררה את שני איי מג'נון בביצות הוויזה. טהרן הודתה בעקיפין באובדן שני האיים ומסרה, כי כוחותיה נסוגו לעמדות חדשות. בכך השלימה עיראק את סילוק האיראנים מכל העמדות, שכבשו בשטחה.

סוכנות הידיעות העיראקית מסרה, כי מצעדים והפגנות נערכו אתמול בכל רחבי עיראק, לרגל כיבושן מחדש של ביצות הוויזה. כן טענה, כי כ־2,000 חיילים איראניים נשבו עם כיבוש האיים, וכי "צבא עיראק השתלט על כל הגשרים המגשרים בין האיים לבין הגדה האיראנית, כדי למנוע תחושת תגבורות איראנית לאזור".

איים מלאכותיים

שר הנפט העיראקי, איסאם עבד אל-ראחים אל-שאלבי, מסר, כי איי מג'נון — שורה של איים מלאכותיים שנבנו בשנות ה־70 להפקת נפט מקרקעית הים — רובצים עתודות נפט המוערכות ב־30 מיליארד חביות. עתודות אלה, המצויות צפונית-מזרחית לבאצרה ומשני עברי הגבול איראן-עיראק, מעניקות לכל מחזיק בהן הכנסות גדולות מנפט לקניית נשק ותחמושת.

קצינים איראנים עורקים

העיתון הכוויתי "מראת אל-אומה" מאשר, כי מאות קצינים ואנשי-צבא איראניים בכירים נמלטים לעיראק, והסכסוכים בין הצבא ל"משמרות המהפכה" החריפו באחרונה, בעקבות המפלות שספגו האיראנים במלחמה ובפרט התבוסה בחצי-האי פאו.

מומחה לענייני איראן, המגלה עובדות אלה, טוען, כי המשטר האיראני מנסה לדכא ביד ברזל את המתנגדים ואת הגורמים המסוגלים להפיל את השלטון.

הסכם בין הבדלנים לתומכי צרפת בקלדוניה החדשה

סי"צ, רויטר

פאריס.— ראש ממשלת צרפת מישל רוקאר, הודיע אתמול על חתימת הסכם בעניין קלדוניה החדשה, בין התומכים והמתנגדים לעצמאות.

בקלדוניה החדשה אירעו באפריל ובמאי התנגשויות דמים.

ראש הממשלה הסוציאליסטי מסר, כי יציע לנשיא מיטראן לארגן בסתיו משאל עם על המוסדות והחוקים של המדינה, שהיא טריטוריה צרפתית.

ההסכם נחתם בידי ראשי שתי המשלחות מקלדוניה החדשה.

שערי מטבע-חוץ בבנק הפועלים — 24.6.88

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7083	1.7296	1.7163
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6020	1.6220	1.6122
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.8955	0.9066	0.8969
לירה שטרלינג	1	2.75	2.88	2.8003	2,8353	2.8117
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2656	0.2689	0.2664
ין יפני	100	1.22	1.27	1.2380	1.2535	1.2409
גילדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.7921	0.8020	0.7962
פרנק שוויצרי	1	1.06	1.11	1.0781	1.0915	1.0817
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2589	0.2621	0.2599
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2460	0.2491	0.2473
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2353	0.2382	0.2359
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3773	0.3820	0.3767
דולר קנדי	1	1.31	1.37	1.3317	1:3483	1.3399
דולר אוסטרלי	1	1.28	1.37	1.3237	1.3402	1.3319
ראנד דר' אפריקני	1	0.42	0.58	0.6968	0.7054	0.7009
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4258	0.4312	0.4286
שילינג אוסטרי	10	1.25	1.30	1.2680	1.2838	1.2745
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.26	1.2055	1.2205	1.2092

נשיאת איסלנד נבחרה בשלישית ברוב של 95%

סי"צ

רקיאוויק. — נשיאת איסלנד, ויגדיס פינבוגאדוטיר, נבחרה ברוב גדול לכהונה שלישית של ארבע שנים.

לאחר שנספרו יותר ממחצית הקולות בבחירות שהתקיימו בשבת, התברר שהנשיאה השיגה רוב של 95 אחוז בתחזית המחשב הכוללת, לעומת חמישה אחוזים בלבד שקיבל המתמודד נגדה, סיגרון תורסטיינסדוטיר, העומד בראש המפלגה ההומאניסטית הקטנה. שיעור ההצבעה הגיע ל־75 אחוז.

פינבוגאדוטיר נבחרה לראשונה לנשיאת איסלאנד ב־1980, לאחר שגברה על שלושה גברים. היא נבחרה לתקופת כהונה שנייה ב־1984.

פינבוגאדוטיר ניהלה מערכת בחירות מתונה ביותר נגד יריבה בן ה־45, שדרש במצעו להעניק לנשיא סמכויות רבות יותר בניהול ענייני המדינה. הנשיאה אמרה כי די בתפקיד של נשיא טקסי.

נשיאת איסלאנד היא גרושה, ויש לה בת בת 15. לפני שקיבלה את תפקידה הרם היתה במאית תיאטרון, ולוחמת נמרצת לזכויות הנשים.

עיין ערך "אמורה" — רב מכר באיטליה

אהרן ניר (איטליה)

רומא. — הסופר הישראלי דוד גרוסמן מפורסם כיום באיטליה. בתוך חודשיים בלבד יצא ספרו "עיין ערך אהבה" בתרגום איטלקי בשלוש מהדורות, בהוצאת הגדול במו"לים האיטלקים, "מונדאדורי". הספר נחטף בחנויות הספרים.

"מונדאדורי" פרסם זה עתה גם את ספרו של גרוסמן "הזמן הצהוב" (בתרגום איטלקי: "הרוח הצהובה"). גרוסמן שוהה בימים אלה באיטליה, והופעתו האישית עם ספריו בסלונים של "מונדאדורי" היא אירוע יוקרתי, המושך אליו את מבקרי הספרות והעיתונאים.

מראיינת של היומן "לה סטאמפה" שאלה אם יחזור להיות חייל. "ודאי שאחזור", ענה הסופר הצעיר ללא היסוס, "כאשר מסרבים נותנים דוגמה. אם נגיע לשלום ביום מן הימים, והמתנחל כנגדה יקבל צו לעזוב את מקומו, עלול הוא להגיד שהוא מסרב, שהוא יישאר במקומו עד הפלשתיני האחרון..."

המראיינת העירה, שקשה לה לתאר לעצמה את גרוסמן במדים, עם נשק ביד, עורך חיפושים ומשליט סדר.

דוד גרוסמן בא לאיטליה מברלין, שם נערכה הצגת הבכורה של יצירתו "מה משמע להיות בן ארבע". בהצגה מופיעים שחקנים מבוגרים, בתפקידי ילדים. לשאלת המראיינת, אם בגרמניה הנאצית היה יכול להופיע ספר המבטא את רגשות הנרדפים כמו "הזמן הצהוב", השיב גרוסמן: "לא, ישראל היא ארץ דמוקרטית למרות הכל. גם הפליטים הערביים אומרים זה לזה, 'בשנה הבאה בירושלים', ומי יכול להבין אותם יותר מאיתנו, היהודים?"

4 הרוגים ועשרות פצועים בהתרסקות מטוס בצרפת

סי"צ, רויטר, איי.פי.

מילוז, צרפת.— מטוס חדש לחלוטין מדגם "איירבוס א־320" ובו 127 נוסעים ואנשי צוות, התרסק אתמול בעת טיסת-ראווה מעל הגבול בין צרפת לשווייץ, בקרבת מסלול נחיתה של שדה-תעופה קלן ליד העיר מילוז.

עד כה חולצו מן המטוס ארבע גוויות חרוכות וקרוב למאה פצועים, כמה מהם קשה. חוששים, שכ־20 בני-אדם לכודים עדיין בתוך שרידי המטוס ההרוס.

האסון אירע בשעה שהמטוס, שהיה מלא וגדוש עיתונאים ואורחים אחרים, טס במהירות גבוהה בטיסה נמוכה מעל שדה-התעופה הקטן של האבסהיים. שוטר, שהיה בין הראשונים שהגיעו למקום האסון, סיפר, כי חייהם של נוסעים רבים ניצלו הודות לאילנות שבמקום, שריככו את נפילת המטוס. המטוס טס טיסה נמוכה מעל העצים, ובסופו של דבר נגע זנבו בארמה, הוא התפוצץ ועלה באש, סיפר השוטר.

בן 14 רימה אשה: מגע מיני הוא השיטה לאבחון סרטן

דפנה ורדי (בריטניה)

אם לשלושה ילדים בבריטניה נפלה קרבן ל"טריק" שקוף של נער בן 14 אשר סיפר לה שהדרך המהירה ביותר לאבחן סרטן ורחם היא באמצעות מגע מיני. האשה בת ה־48 האשימה את הנער באונס, למרות שהודתה, כי לא גילתה התנגדות, ונסחפה.

האשה חזרה לביתה מבדיקה שגרתית לאבחון מוקדם של סרטן הרחם, והאמינה לטלפון מאדם שהציג את עצמו כרופא, וגילה לה, שהדרך המהירה ביותר לבדיקה היא מגע מיני. ה"רופא" הבטיח לשלוח את עוזרו לביתה כדי שזה "יאבחן" ויעביר אליו את התוצאות. הנער, שמכיר היטב את האשה, הגיע לביתה רכוב על אופניו ואפילו לא החליף את תלבושת בית הספר.

הנער סיפר לחבר המושבעים, כי האשה נענתה לו ואף הדריכה אותו. "אם היתה אומרת לא, הייתי מפסיק מיד," אמר.

האשה הודתה בבית המשפט כי בזמן שהנער היה בביתה היא נסחפה ולא גילתה כל התנגדות. בית הדין זיכה את הנער מאשמת אונס.

המורדים: אנחנו השמדנו שמונה "סוחוי־25" בקאבול

סי"צ

איסלמבאד.— שמונה מטוסי-קרב סובייטים מדגם סוחוי־25 הושמדו בדליקה שפרצה ביום שישי בנמל התעופה של קאבול, ומטוס תובלה צבאי הופל ב־16 ביוני בשמי העיר חוסט שבמזרח פאקטיה, בידי המורדים המוסלמים. לפחות 30 איש נספו — נודע אתמול ממקורות דיפלומטיים באיסלמבאד.

זוהי האבידה החמורה ביותר שהוסבה לחיל האוויר הסובייטי באפגניסטאן מאז הפלישה למדינה ב־דצמבר 1977, ציינו דיפלומטים.

המורדים מסרו כי השמידו בהתקפת רקטות מחסן של תחמושת בשולי נמל התעופה. ירי הרקטות גרם להתפוצצות מטוס טעון תחמושת, והדליקה שפרצה גרמה להשמדת שמונת המטוסים.

על היום

27.6.88

שוחד משתולל בפנטאגון

חקירה מקיפה מגלה פרשיות־שוחד בקנה־מידה גדול של פקידים בכירים בפנטאגון, בחוזים לאספקת ציוד צבאי. השערוריה עלולה להזיק לממשל לקראת הבחירות

כתבי „טיים"

בהוציאו 160 מיליארדי דולארים בשנה על נשק מתוחכם וציוד צבאי, נעשה משרד ההגנה האמריקני „המפעל העסקי הגדול והחשוב ביותר בעולם" — הצהירה ועדה שהתמנתה על־ידי הנשיא, ושהוטל עליה לפני שנתיים לשפר את הליכי הרכש של הפנטאגון. לדעת הוועדה, זוהי „מערכת חולה ביסודה", בצורה שבה היא מעניקה 15 מיליוני חוזים מדי שנה. לפני כשבוע התגלה עומק החולי הזה. „מבצע רוח אי־11", חקירה נרחבת בת שנתיים במעשי מרמה ושוחד בטיפול בקניות גדולות, התפוצצה וטלטלה את וושינגטון ואת „התשלובת הצבאית־תעשייתית" של ארה"ב.

לאחר שדווח לו על החקירה, ניבא הסנאטור הרפובליקני צ'ארלס גראסלי, כי בהמשכה תגלה „שימוש בדרכי מרמה בכספי משלם המסים", בממדים העולים על הדמיון הפרוע ביותר. בדברו לתוך מקרופון של הוועדה, הודה הסנאטור הרפובליקני ג'ון וארנר, שר־הצי לשעבר, כי התגלתה „השתוללות של שוחד בממשל". חבר הקונגרס, לס אספין יו"ר הוועדה לענייני הכוחות המזוינים של בית־הנבחרים, אמר שהוא „ממש המום".

קריאות האזעקה היו כנראה מוצדקות. מקורות הקרובים לחקירה, המתנהלת במשותף על־ידי האף־בי־איי, ושירות החקירות של הצי, חזו כי לפחות כמה מאה בני־אדם יוגשו כתבי־אישום תוך 90 יום. עם החשודים נמנים פקידי פנטאגון בעבר ובהווה, וכן פקידים ויועצים בתעשייה, הנאשמים בתשלום שוחד תמורת מידע פנימי, שהעניק לחברות יתרון בלתי־הוגן במכרזים לקבלת חוזים. כן נחקרים שני צירי קונגרס דמוקראטים או צוותיהם. ייתכן כי בסוף יתברר, כי מדובר בפשע הצווארון הלבן הגדול ביותר אשר בוצע אי־פעם.

אפילו תוכנית החימוש של ממשל רייגן, בסך 2.2 טריליוני דולארים, כבר סבלה מחריגות מן העלויות המתוכננות, מחשבונות מזויפים מצד יצרנים וממערכות־נשק „מצופות זהב" ממש, שתכונות אינן פועלות — הרי השערוריה הזאת הינה שונה. לעיתים רחוקות — אם אי־פעם — נחשדו פקידי פנטאגון בדרג כה בכיר בלקיחת שוחד בהיקף כזה. אמנם, שר־ההגנה פראנק קארלוצ'י טוען, כי השחיתות נוגעת אך ליחידים ולא למוסד, אך התובעים הם בדעה אחרת. „החקירה תראה, כי כל תהליך ההצטיידות אינו אלא בדיחה" — אמר חוקר רם־דרג. אמנם, אין הוא טוען, כי כל העסקות מושתתות על מרמה, אך לדבריו „לא נחתם חוזה חשוב בשש־שמונה השנים האחרונות, שלא היה מבוסס על מידע פנימי".

קארלוצ'י. יתקשה להמשיך לשכנע את הקונגרס

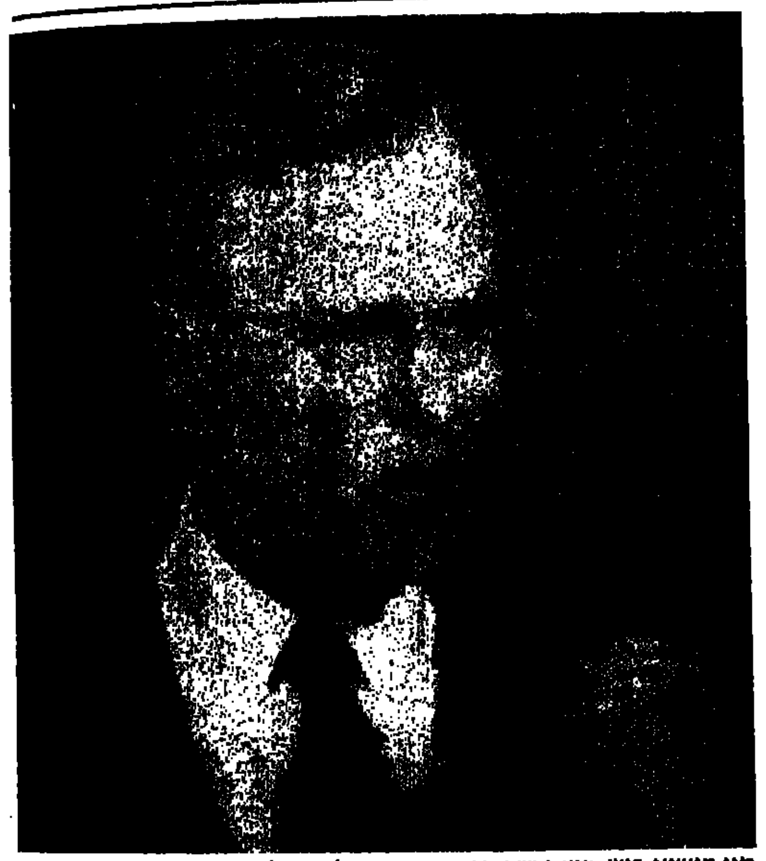
סגן הנשיא בוש. עוד פרשה מכבידה במירוץ לבית הלבן

קארלוצ'י, המבקש לשדל את הקונגרס, המתנגד להמשך תוכניות החימוש — יתקשה יותר לעשות כן אחרי השערוריה. זו האחרונה גם לא תעזור לסגן־הנשיא ג'ורג' בוש, שעל המירוץ שלו אל הלשכה הסגלגלה כבר מכבידות פרשת איראן־קונטראס, ההשלכות מאי־התאמתם של רבים ממינויי רייגן לתפקידיהם, וחקירת התובע הכללי, אדווין מיז. מבוכה נוספת עלולה להיגרם לסגן־הנשיא, כתוצאה משיתופו הקרוב עם שר־הצי לשעבר, ג'ון להמן. אחת המטרות הראשיות של החקירה היא עוזר שר־הצי לענייני מחקר, הנדסה ומערכות — מלווין פייסלי. הוא ושותף שלו, האדמיראל מיל. ג'יימס („איים") לייונס, שהיה מפקד הצי הפאסיפי, היו ידידים אישיים ומקצועיים קרובים ללהמן בפנטאגון.

הפרטים הסמויים

החקירה המסועפת נפתחה ב־1986, בעקבות רמז מצד עובד אזרחי בלתי־מזוהה של הצי, והיא התרכזה בעיקר שם. אך, כפי שמתברר, שירות החקירות של הצי לא הזהיר את להמן (אשר התפטר אשתקד), כי אכן עומדת להיערך חקירה. אפילו לשר ההגנה לשעבר קאספאר וויינברגר לא נמסר מידע, ועד לשבוע שעבר — גם לא לקארלוצ'י. גם בבית הלבן איש לא ידע מאומה לזמן קצר בטרם נחשפה הפרשה בפני הציבור.

באף־בי־איי, אישרו המנהל לשעבר ויליאם ובסטר, ויורשו, ויליאם סשנס, את החקירה בהנחייתם של ויליאם ולד — בימים ההם ראש המחלקה לענייני פלילים של משרד המשפטים, ושל סגן התובע הכללי, ארנולד ברנס. שני הפקידים הללו התפטרו בסוף מארס מתפקידיהם, לאחר שטענו כי ייתכן שהתובע הכללי מיז עבר על החוקים הקשורים לקונפליקט־של־אינטרסים. מיז לא הובא בסוד קיום החקירה, אלא סמוך להתפטרות־ברנס. הסיבה: ה„בוס" מוזכר בשיחה מוקלטת בין חשודים נחקרים. רק לאחר שהחוקרים השתכנעו, כי מיז אינו מעורב, דיווח ברנס לתובע הכללי.

לאחר שקיבל מקארלוצ'י, בשבוע שעבר, דו"ח על שערוריית הפנטאגון, הזמין הנשיא רייגן אל הבית הלבן את אישי החוק הבכירים שלו: את התובע הכללי, את ראש האף־בי־איי, ואת התובע הנרי הארסון, המתאם את פעולת חבר־המושבעים הגדול באלכסנדריה. רייגן דרש „חקירה יסודית" של ההאשמות ואמר שהוא „מודאג מאוד" מהן.

פרטי החקירה אמנם שמורים בסוד, אך היקפה הוא ללא ספק רחב. מצויידים בצווי חיפוש מאושרים על־ידי בית־משפט, החרימו סוכני האף־בי־איי, בשבוע שעבר מסמכים ותקליטוני־מחשב, ב־45 מקומות, ב־12 מדינות לפחות. הפשיטות כללו את משרדיהם של לפחות חמישה מבין פקידי הרכש של הפנטאגון, של 15 יצרנים בעלי חוזים עם הפנטאגון, ושל שישה יועצים, רובים עובדי פנטאגון לשעבר, המשמשים כיום מתווכים בין עמיתיהם לשעבר ובין פירמות, המבקשות לזכות בחוזים לאספקת ציוד צבאי. שופטים הוציאו למעלה מ־200 הזמנות לבתי־משפט, בדורשם מסמכים מסוימים או הופעה אישית בפני חברי־מושבעים פדראליים גדולים.

שיחות מפלילות

על־ידי חדירה למקומות, שאליהם כנראה אפילו הקג"ב חושש לחדור, הצליחו סוכנים, לפי הידיעות, לשתול מכשיר ציתות במשרד רם־דרג של הפנטאגון. הם צותתו לשיחות הטלפון של שני פקידי־רכש בכירים והקליטו אותן. שני הפקידים היו ג'יימס גיינס, המנהל לענייני רכש ותמיכה מצד הקונגרס של הצי, וויקטור כהן, נציג חיל האוויר למערכות נשק טאקטיות. כן צותתו לטלפונים שבבתיהם ובמשרדיהם של אנשים מחוץ לפנטאגון, שאין מגלים את מספרם. בחדשות האן.בי.סי. נמסר, כי החוקרים „אספו" במשך 290 ימים כ־4,800 שיחות, מהן 671 שהכילו דברים מפלילים.

החוקרים כנראה גילו, כי רבים מן היועצים קנו מידע פנימי מחברים קרובים לשעבר, שעדיין עובדים בפנטאגון בתחום הרכש. אחר־כך הם מכרו את המידע הזה במחיר גבוה יותר ליצרני ציוד צבאי. ביחס לערך ההצעות, ההוצאות האלו היו מבוטלות. „כמה דולארים שוחד מירושם עשוי לחיות מיליונים בשביל החברות" — הסביר ציר הקונגרס מדרום־קרוליינה, ג'ון ספראט, חבר ועדת בית־הנבחרים לכוחות המזויינים.

צבא היועצים בוושינגטון ממלא תפקיד חיוני. הפירמות הנ"ל, המכונות לפעמים „סוכנויות להשכרת גנראלים", שוכרות לפעמים פקידי פנטאגון לשעבר ואחר־כך דורשים עד 1,000 דולאר ליום תמורת עצותיהם. רבים מן היועצים עבדו ברכש ושומרים על קשר הדוק עם עמיתיהם לשעבר. הם בקיאים ברזי הבירוקראטיות של ציבור החוזים ובפרטי הצרכים של הצבא. „אתה כמעט חייב להיות איש מבפנים, כדי להבין זאת", אומר ספראט. בלי המתווכים הללו, לא היתה מערכת הרכש הצבאי המסובכת עובדת בכלל.

•

כשתיקי החקירה יוגשו לבית־המשפט, עלולים אחרים מבין בעלי החוזים לטעון, כי לא היה להם מושג שהמתווך השיג את המידע באופן בלתי־חוקי. ואכן, זה דבר שבעל הזה קרוב־לוודאי אינו רוצה לדעת. „קיים פער עצום של מידע בין הפנטאגון ובין היצרנים" — מסביר אספין. „הגבול הוא במקום שם ניתן ונלקח שוחד. זה בעליל בלתי־חוקי".

תגובה רגועה

רוב התצהירים של האף־בי־איי, שמסבירים את צווי החיפושים, חסויים, כיוון שהם כרוכים בהאשמות תלויות ועומדות. אך צו מסוים אחד, שהוצא בס"ט לואיס, מאפשר להציץ אל סוג ההליכים שהחוקרים מבינים אותם. יעד החיפוש היה פייסלי, פקיד וותיק של חברת בואינג שמונה על־ידי להמן ב־1981 לעוזר הראשי לענייני רכש. פייסלי היה אדמיניסטרטור קשוח, שהצטרף לבוס שלו בנסיונו לטלטל את הקשרים האידיליים של הצי עם ספקים. הוא פרש באפריל 1987, סמוך לכניסתו לתוקף של חוק האוסר על פקידי רכש צבאי לקיים קשרי־עסק עם המשרד למשך שנתיים אחרי התפטרותם. פייסלי הקים את משרד הייעוץ שלו בבנייני הקונגרס שבוושינגטון.

צו האף־בי־איי טוען, כי פייסלי מסר מידע „מסווג ו/או סודי" לתומאס גאן, סגן הנשיא לענייני שיווק של חברת המטוסים מקדונל בס"ט לואי. מידע זה עזר למקדונל דאגלס בעריכת תוכניותיה למכירת מטוסי־קרב חדישים מסוג אף־18 לשוויץ ולקוריאה. לפי ההאשמה, מסר פייסלי גם פרטים על הצעה מתחרה של ג'נראל דיינאמיקס למכירת מטוסי אף־16 לאותם קונים פוטנציאליים. טוענים, כי השיג מחקר סודי על צרכי הצי במסוקים, כדי להעניק למקדונל דאגלס יתרון במכירות בעתיד. שישה סוכנים של האף־בי־איי, ברקו בימים אלה מסמכים במשרדו של גאן ובזה של מזכירו. כן חיפשו את המסמכים של לייונס, העובד כיום למען יצרן המטוסים.

בצו של ס"ט לואיס רומז האף־בי־איי, החקירה נועדה למצוא הוכחות למתן שוחד לפקידי ציבור, לקונפליקט של אינטרסים, לגניבת רכוש ממשלתי, למרמה, להצהרות כוזבות ולקשר להונות את ארה"ב. לא ידוע עדיין, אם ניתן יהיה להוכיח פשעים מסוג זה מצד מישהו. כאשר הציפו את העיתונאים שמועות בדבר ההאשמות התלויות ועומדות — תגובתו של קארלוצ'י היתה רגועה. הוא יעץ: „אל נא נקפוץ מצוק, בטרם נגיע על־מה מדובר כאן".

עד אז עשוי לעבור זמן־מה, אך הגינוי עלול להיות מאוד לא נוח. אם משרד המשפטים ידבוק בשעת האפס שעליה הודיע, הרי כתבי האישום יוגשו זמן קצר לפני הבחירות בנובמבר. לגבי הממשל תהיה זו אכן „רוח רעה".

עשירי האפיפיור

על הפרץ

האפיפיור, בביקורו באוסטריה, רצה להגיד משהו טוב על היהודים. אולי כי כבר מזמן לא עשה כדבר הזה, אולי כאיזון לפגישתו עם הנשיא־הנאצי קורט ואלדהיים, אולי כפיצוי על שבביקורו במאוטהאוזן שכח להזכיר את חלקם של היהודים כקורבנות השואה. כלומר לא שכח, מקורביו אומרים שדווקא הזכיר אבל לא שמעו אותו, למרות שהסתובבו שם עיתונאים לעשרותיהם, למרות הרמקולים העומדים לרשות הכס הקדוש, למרות שהוא לא רע ביחסי ציבור.

יהיו הסיבות אשר יהיו, הפעם אמר, הפעם שמעו שבעים אלף איש, והדברים נתפרסמו בכל התקשורת בעולם, ש„היהודים (וקורבנות אחרים) העשירו את העולם בסבלותיהם".

אמירה יפה וחסודה, אם כי אין בה נחמה רבה גם לאלה אשר שרדו מתוך סבלות השואה, שלא לדבר על המיליונים שנספו בה. אבל המעניין הוא ההיקש המשתמע מדברי יוחנן פאולוס השני, והוא הרי ממונה על למידת לקחים: אם הסבל שלנו מעשיר את העולם, הרי ככל שנסבול יותר העולם יהיה עשיר יותר.

ובני האדם מאוד רוצים לחיות בעולם עשיר...

אריה פלגי

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

„כור": המינוס הגדול

שנת המהפך

בני גאון, מנכ"ל „כור" החדש, יציג היום את נתוני ההפסדים ואת תוכנית ההבראה שלו. אישים מקורבים ל„כור" טוענים, שהמשבר נצפה כבר ב־1977 — עם עלייתו של הליכוד לשלטון

חיים מרגלית

בני גאון, המנכ"ל החדש של כור, ימסור היום לכתבים הכלכליים בתל־אביב על הפסדי „כור" ב־1987 ועל ההפסדים הצפויים ב־1988. הוא גם יציג את תוכנית ההבראה, המיועדת להקטין ככל האפשר את ההפסדים בעתיד. הפסדי 1987 מסתכמים בכ־250 מיליון דולר. הפסדי 1988 מוערכים במעל 100 מיליון דולר. אלה מטילים צל כבד על „כור" ועל „חברת העובדים".

„כור" מוגדר כ„שטח חיוני" של חברת העובדים. אם השינויים שם ייעשו בפזיזות, חברת העובדים עלולה להתפרק. יש מי שמחכה לכך: יש מי שחפץ, כי ההסתדרות תהיה רק איגוד מקצועי ותסיר מעצמה את נושא העטרה ההדרית: את קפת חולים, את משק העובדים — בנק הפועלים, „כור", סולל־בונה וההתיישבות העובדת. כמו כן, את כל המערכות הקואופרטיביות, כמו: „תנובה", „המשביר המרכזי" וה„קואופים" למיניהם, משום שכל אלה מצויים בקשיים גדולים.

מה שארע ב„כור" היה צפוי — אומר אחד מבכירי משק העובדים לשעבר. הוא מסביר, כי במשך תקופה ממושכת אמרו כל המנהלים בעלי האוטוריטה, כי חשבון רווח והפסד הוא דבר מישני, וכי החשוב הוא תזרים המזומנים. מדוע חברה יכולה להיות רווחית, למרות שאין לה בקופה 5000 ש"ח, כדי לפרוע שטר. בהזדמנות כזו הנושה יכול לפנות לכונס נכסים ולהכריע חברה רווחית. „נכון", מוסיף אותו בכיר, „שחברה, שאין לה תזרים מזומנים, סובלת אמנם מחוסר המצן. אך כמו אמיתות רבות, לאמת הזאת של תזרים מזומנים היה גבול, ו„כור" היא ההוכחה לכך.

„כור", הוא פוסק, התקיימה בשנים האחרונות מהזרמה חיצונית מבנקים. ספקים העמידו לרשותה אשראי, הונפקו אגרות־חוב — כל אלה איפשרו זרימת־חיים ב„כור". מנהליה חשבו, כי יתגברו על הקשיים, אך לאו הסתבר, בלי להמעיט בחשיבות תזרים מזומנים, כי בטווח הארוך מכריע חשבון הרווח וההפסד. הפסדים יש והפסדים ידועים: „תדיראן", „סולתם", „תגל", „אליאנס", „יובל גד", „שמן" וחברות אחרות. ראשי „כור" אינם יכולים לעשות תרגילים חשבונאיים חוקיים, שמטייחים הפסדים: הם גלויים. ועכשיו נוח לדבר בהם. המנכ"לים וההנהלות התחלפו, והחדשים יכולים להאשים את קודמיהם. „זה אינו הכל" — מוסיף האיש הבכיר — במצב דומה לזה של „כור" — הפסדים המכוסים כל הזמן על־ידי תזרים מזומנים מבחוץ — נמצאות תעשיות רבות. „כלל תעשיות", „דיסקונט השקעות", חברה לישראל ואחרים.

כל מי שמצביע על „כור" כדוגמה לכשלון, צריך לזכור כי יש אשם בכשלון. האשם הוא ממשלת ישראל. מי שאינו מאמין — שיילך וישמע את דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים. הוא הכריז לפני ימים ספורים, כי ממשלת ישראל מטוסטת במדיניותה הכלכלית את הייצור. והוא אינו „חשוד" בסוציאליזם. כוונתו לתעשיה, לחקלאות ולתיירות.

נקודת המפנה — מאי 77'

גם אדם אחר, המקורב ל„כור", חושב שהמשבר היה צפוי — כבר מחודש מאי 1977, כשהליכוד ניצח בבחירות ואחר־כך הרכיב את הממשלה. למרבה האירוניה ההיסטורית, „הליכוד" החל לחסל את „המשק הציוני". הציונות היתה תנועה פוליטית קולוניזטורית, והמבקש לעדן את המונח הזה, אומר: תנועה פוליטית התיישבותית. היא נטלה את נסיון הקולוניזציה מה„לבנים" בקניה, בהודו ובמקומות אחרים. את הקולוניזציה החלו חברות מסחריות, שנרכשו לאחר זמן על־ידי ממשלות.

התנועה הציונית הממסד הפוליטי היה היזם הכלכלי. הצבא שלו היו חלוצים יחפנים ונוער שהלכו להתיישבות, ייבשו ביצות וסיקלו קרקעות; התנועה הפוליטית גייסה כסף. היא לא חיפשה רווחים וספק אם התעניינה בהם. היא רצתה התיישבות. לאחר מכן — מלאכה, תעשייה, שיכון, כבישים. אם כך, היתה חלוקת עבודה: הפוליטיקאים מגייסים כסף, והחלוצים עושים את העבודה. בדרך זו היתה חוכמה רבה, שכן בכל העולם החקלאים משלמים רנטה גבוהה לבעל הקרקע, מוכרים את מוצריהם בזול, קונים סחורות ביוקר ומשלמים ריבית גבוהה. כשמצטברת מרירות, מתחילות המרידות. כל אלה נמנעו על־ידי התנועה הציונית. הם סיפקו למתיישבים קרקעות בחינם. כתגמול על כך, כעבור שנים, כאשר המתיישבים רכשו קרקעות מכספם, הם העבירו אותן לקרן הקיימת.

התנועה הציונית סיפקה כספים זולים למתיישבים. הכסף גוייס ממקורות יהודיים. לשם כך הוקם, כאמור, בנק אנגלו־פלשתינה, בתחילת המאה ה־20. בשנות ה־20 הקימה ההסתדרות את בנק הפועלים, בשותפות עם הסוכנות. בשנות ה־40 הוקם בנק המזרחי. הקונצפט היה ברור: עידוד להתיישבות ולתעשייה על־ידי כספים זמינים וזולים למתיישבים ולתעשיינים. כל זה הסתיים במאי 1977, כאשר הליכוד עלה לשלטון. זו היתה נקודת המפנה, שהביאה על ההתיישבות והתעשייה את כל המכות האפשריות.

בני גאון. יש לו תוכנית הבראה

דני רוזוליו. גורמים חיצוניים

הרווחים הלגיטימיים של מדיניות זו הם שמעון פרס ויצחק מודעי, שהפעילו ביולי 1985 את תוכנית החירום לייצוב המשק. זו הובילה, בין במכוון ובין אם לאו, לחיסול החיסכון הפרטי, שירד מ־16 אחוז מההכנסה הפנויה ב־1985, ל־3 אחוזים בשנת 1987. ירידה נוספת צפויה השנה. החיסכון הפרטי היה מקור להשקעות. הממשלה, ברוב משוגתה, ניכסה לעצמה את המקור הזה, כאשר כבלה אותו לרכישת אגרות־חוב ממשלתיות. הממשלה לווה מן הציבור כספים באגרות־חוב צמודות־מדד והיא אמורה לשלם ריבית שנתית של 6 אחוזים. מכאן, שהבנקים אינם יכולים לפגר אחר הממשלה. הם דורשים ריבית גבוהה יותר, ופירמות עסקיות אינן יכולות לעמוד בכך. גם צמוד, גם ריבית גבוהה — זה בלתי אפשרי. עתידו של „כור", כמו גם של חברות אחרות, נקבע ביולי 1985.

מימוש הבטחות

מקור שלישי אומר, שראשי „כור" אינם בוחרים את ראשי ההסתדרות שמעליהם, כל שארע ב„כור", נצפה כבר בבחירות להסתדרות (יוני 77'), שנערכו כחמישה שבועות לאחר שהליכוד זכה בבחירות לכנסת. אז פקד מזכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, על ראשי המשק ההסתדרותי לנצח בבחירות. היה צדק בדבריו. שכן, היה חשש שחברי ההסתדרות יוקסמו מנצחון הליכוד, וימסרו את ההסתדרות לידיו. ניצחון בבחירות להסתדרות היה, לגבי המשק ההסתדרותי, מימוש הבטחות על שכר ותנאי עבודה.

אכן, במשק ההסתדרותי המשכורות גבוהות יותר מאשר במשק הפרטי. ועדי העובדים חזקים יותר, הדרישות גדולות יותר. הדבר החשוב ביותר — מעסיק פרטי יכול לדרוש מעובדיו הורדת שכר. במשק ההסתדרותי זה לא קיים. ראה דוגמת „סולל בונה", „אליאנס", „סולתם", „תדיראן" ואחרים. כל אלה הם תוצאות של נצחון הליכוד בשנת 1977. עד אז היתה ההסתדרות מנהלת מו"מ עם האוצר ועם המעסיקים הפרטיים, כמו התאחדות התעשיינים. לאחר גמר המו"מ, היו ראשי המפעלים של ההסתדרות מודיעים, כי הם ישלמו בהתאם למה שהושג.

המעסיקים הפרטיים ניהלו מו"מ עם ההסתדרות, הורידו מתביעותיה, התפשרו. להסתדרות היה נוח להתפשר, כי השאירו לוועדי העובדים ניהול מו"מ על תוספת ענפית ותוספת מפעלית. כל אלה לא התקיימו במשק ההסתדרותי, שבו שילמו מעל ומעבר לאפשרויות הכלכליות. מעבר לכך, כאשר באחד ממפעלי התעשייה של ההסתדרות פרצו מהומות — ראה מקרה „סולתם" ו„אליאנס" — התרצו ראשי ההסתדרות עם המפעלים, למרות שרובר בתביעות חריגות.

חיוך על שער הבטאון של עובדי הקונצרן, יולי 85. המאזן שיוצג היום ימחק בוודאי גם את אחרון החיוכים

הרשות נתונה

האם יש בכוחה של חברת העובדים ושל הנהגת ההסתדרות למנוע את שבירתו של משק העובדים, לאושש אותו ולהביאו לפריחה מחודשת? ■ אם יגויסו הכוחות הפנימיים, הפיננסיים והארגוניים — אפשר להינצל

לוי מורב

כמו מתאגרף חבול הממשיך לנוע בזירה בכוח הרצון והאינרציה בלבד, כך נראית בימים אלה חברת העובדים. הגוף השולט על משק עצום — תעשייה (כור) ביטוח (הסנה ובנותיה) בנקאות (בנק הפועלים) מסחר קמעונאי (רשת הקואופ) בניין (סולל־בונה) ובמידה חלקית חקלאות (קיבוצים, מושבים ותנובה) — עומד בפני הרגע הקשה ביותר שלו.

היום תציג ההנהלה החדשה של כור את הדו"חות הכספיים של הקונצרן לשנת 1987. מדובר על הפסד של כ־240 מיליון דולר. זה נתון מפחיד המצטרף להפסד של חברת הסנה מהשבוע החולף בסך 36 מיליון ש"ח ולהפסדים הכבדים, הנמשכים, בסולל־בונה. השאלה האם יגרמו הפסדי כור לנוקאאוט למשק העובדים או שמא הקונצרן ימצא בקרבו את הכוחות הפנימיים להתגבר על המכות הקשות והמכאיבות שהוא סופג בשנים האחרונות.

למעשה, פרט לבנקאות (בנק הפועלים) ולמסחר הקמעונאי (רשת הקו־אופ) אשר מצילים מעט את המצב, הרי כל הפעילויות האחרות של חברת העובדים, במיוחד זו התעשייתית, נושאות הפסדים כבדים. דווקא ההצלחה של שני הגופים הללו מסבירה את כשלונם של האחרים. הגורם העיקרי להצלחה, כמו לכשלון של האחרים, הוא בגורמים חיצוניים למערכת. בנק הפועלים מצליח כמו כל הבנקים האחרים. ליתר דיוק, הוא אפילו מצליח יותר. מה שקובע את תנאי ההצלחה של הבנק, זאת קודם־כל מדיניות האוצר ובנק ישראל, המבטיחה באמצעות מדיניות ריבית גבוהה רווחיות גבוהה לבנקים, שמקורה העיקרי בפעילות השקלית הבלתי־צמודה. הצלחתה של קו־אופ גם היא חלק ממדיניות עידוד הצריכה הפרטית הניזונה מזמינות גדולה של אשראי צרכני בריבית גבוהה ומירידה גדולה בחיסכון הפרטי.

אולם בקיומם של תנאים אובייקטיביים וחיצוניים טובים אין די. במקרה של בנק הפועלים ורשת קו־אופ חברה לכך גם דרך ניהול נכונה, נבונה וגמישה, שהתאימה את המערכת לתנאים. עמירם סיוון בבנק־הפועלים ובני גאון ברשת הקו־אופ השכילו לנצל בתבונה את המצב לטובת הגופים שהם ניהלו ומנהלים. הצלחתו של גאון גם הביאה את ישראל קיסר ובני רחוליו להפקיד בידיו את ניהול קונצרן כור כדי להביא לחוף מבטחים מן המים הסוערים, בן הוא שרוי ברגעים אלה ממש.

אין ספק שבכל הכשלונות של הענפים האחרים של משק העובדים (תעשייה, ביטוח ובנייה) אשמים בראש ובראשונה המנהלים. המנכ"ל לשעבר של סולל־בונה, שרגא רוטמן, ידע שמצבו של הגוף אותו ניהל, בכי רע. הוא ידע שמאות פועלים יציבים (קבועים) בטלים מעבודה. הוא ידע שעבודות חוץ של סולל־בונה באפריקה ובאסיה ובאמריקה הלאטינית הן ברמה גבוהה של סיכון מבחינת התשלומים. הוא ידע ועשה מעט מאוד. הוא לא ניסה להיאבק במזכ"ל ההסתדרות דאז, ירוחם משל, על צמצום הכרחי של כוח האדם, על הסבה ועל שינוי הקו מפרויקטים גדולים לפעילות יותר ספציפית ומכניסה. אילו היה מצפונו וניהולו במצב, היה חייב לעשות אחת מן השתיים: לשכנע את הממונים עליו לשנות את המדיניות ולתת לו יד חופשית, או לקום ולהתפטר. מכיוון שלא בחר באף לא אחת משתי האפשרויות הללו, הוא הביא את הקבוצה שבניהולו אל עברי פי־פחת. אלמלא ההתערבות הממשלתית היתה קבוצת הבנייה של משק העובדים קורסת תחתיה כמגדל קלפים. נכון, שלממשלה אחריות לא פחותה לקשיי של סולל־בונה. נכון, שהממשלה הזאת ואלה שקדמו לה, הפסיקה כמעט כליל את הפרויקטים הגדולים בתחום הפיתוח והכבישים, נכון גם, שהעסק היה פשוט גדול על מדינת־ישראל. כמו שהבנקים היו גדולים עליה.

וכאן אולי המפתח להבנת הכישלון של משק העובדים. אם אתה בשוק ואם יש לך מתחרים ואם שברו לך את הקירות של החממה בה היית ספון, ואם אין יותר למי לבוא כאר קר ועצוב, ואם אתה ממשיך לחשוב כאילו כל זה חלום רע וגנבו לך את המדינה ועוד מעט תתעורר מהסיוט והכל יחזור להיות כמו פעם — הרי יש לך בעיה. כי אתה לא יכול לפעול לאורך זמן בניגוד למגמה. אתה לא יכול להמשיך ולהחזיק ולפתח משק המתאים לשנות השישים כאשר מדיניות הממשלה — והיא כבר לא שלך — מנהלת מדיניות אחרת, מנוגדת. אתה לא המדינה. אתה לא יכול להדפיס כסף כאשר הוא חסר. והדלתות כבר לא פתוחות כמו פעם. ולשרי הממשלה מהליכוד יש כל הסיבות בעולם לתת לך ליפול. אז אם אחרי כל זאת אתה ממשיך להחזיק מאסון, להשקיע בתעשיות תשתית במקום בצרכנות, ביצוא במקום בשוק המקומי — או אולי מישהו יתן לך טפיחה על השכם, אבל רווחים לא תראה מזה.

ואם אתה גם לא יכול ולא יודע איך להתייעל ולא יכול לפטר עובדים או להקטין את כוח האדם על־ידי אי־קליטת עובדים חדשים בגלל שבעל־הבית לא מסכים לפיטורים ויש לו סיבות לאומיות טובות ונימוקים על אזורי פיתוח ומשפחות מרובות. ילדים ועוד ועוד — או יום אחד אתה קם בבוקר ופתאום אתה מגלה כמה החיים קשים ואכזריים ואין מושיע. ופתאום פועלים, עובדים שבשבילם נלחמת כמו אריה למרות שהיו כפויי טובה ועבדו ארבע שעות בלי להגיע להנהלה לנהל, ובסוף גם הצביעו ליכוד, אז פתאום הם באים לבית שלך, לוועד הפועל, לבית חברת העובדים ושוברים דלתות, חלונות ושמשות. שורפים את הדגל האדום וצועקים 'אוכלי חינם'. וכאן אי־אפשר לבוא בטענות אל הממשלה. לא היא ניהלה את „אליאנס". מישהו מכור ניהל את העסק הזה או יותר נכון לומר נוהל על־ידי העסק הזה.

יש הצדקה לקיומו של משק העובדים. בתנאים המיוחדים של מדינת ישראל יש הצדקה לקיומו של משק פרטי בצידו של משק ציבורי וממשלתי. לכל אחד מהם יתרונות וחסרונות. אחד מגורמי ההצלחה של המפעל הציוני, אם מותר עדיין להשתמש בביטוי מן הסוג הזה, היה שיתוף הפעולה בבניין הארץ בין התעשייה הפרטית וההסתדרותית עד הקמת המדינה ובכוונות הממשלות בתנועת מפא"י להשקעות הענק בתעשיות הכימיה, והדשנים, החשמל, המים ועוד. השילוב המוצלח בין שלושת הגורמים האלה הפך את ישראל תוך עשרים שנה מארץ חקלאית, מפגרת־למחצה למדינה תעשייתית מתקדמת. למשק העובדים חלק מכריע בכך ואף אחד לא יכול לקחת זאת ממנו, אפילו לא ח"כ יעקב שמאי.

האם יכול משק העובדים, האם יש בכוחה של חברת העובדים ושל הנהגת ההסתדרות להציל את המשק הזה, למנוע את שבירתו, לאושש אותו ולהביא אותו לפריחה מחודשת? על השאלות האלה התשובה אחת: הרשות נתונה. יש עדיין בכוחו של משק העובדים להינצל אם ישכיל למצוא את הכוחות הפנימיים־הניהוליים, הפיננסיים והארגוניים. הסכנה האורבת למערכת היא שבהתלהבות התיקונים וההפרטות ישכחו את המטרות היסודיות של חברת העובדים, ושלמרות שרווח איננה מילת גנאי, הרי הרווח כשלעצמו איננו חזות הכל. זה תנאי הכרחי אבל לא מספיק. אחרת מה הרבותא ומה ההבדל בין מפעל הסתדרותי למפעל פרטי. איני מקנא — לא בבני גאון ולא בריצ'ארד ערמון, אבל אני חושב שלפחות איחולי הצלחה מגיעים להם. כי בסופו של דבר, אם אתה שמח, משיקולים פוליטיים, על הקשיים של משק העובדים, הרי גם אם אתה שייך למחנה הלאומי אתה יודע שנפילת כור או הסנה חלילה זהו אסון לאומי במימדים ובתנאים של מדינת ישראל, ולכן דווקא משיקולים לאומיים צריך לעשות הכל כדי למנוע זאת.

פולין

אצבע אלוהים טבולה בדבש?

כפר הררי בפולין יהפוך מרכז לריפוי באמצעות דבש ומוצרי כוורת אחרים ■ בעל הרעיון הוא כומר...

קאמיאנה, כפר הררי בפולין הדרומית, המוקף יערות בהם מצויים עדיין דובים וקני עיטים, עשוי להפוך בקרוב למרכז ה„אפיתראפיה" (ריפוי באמצעות דבש ומוצרי כוורת אחרים) הראשון בעולם.

זו רק אחת מתוכניותיו של הכומר הגריק אוסטאץ', אשר הגיע לכאן לפני למעלה מ־20 שנה והפך את הכפר, שהיה כמעט נטוש, לישוב משגשג המבוסס על גידול דבורים. אוסטאץ' מתלהב: „כל כך הרבה דברים יכולים אנו ללמוד מן הדבורים. הן מהוות משפחה למופת, מצטיינות בחריצות, ביעילות ובאהבת־הסדר, מכבדות את מלכתן ונכונות למסור את חייהן בהגנה עליה".

על כר דשא ליד כנסיית עץ עתיקה מצויות כוורות, שהכומר אסף בכל רחבי פולין. רבות מהן עתיקות, מגולפות וצבועות בצבעים בהירים, בצורת חיות, בתים, טחנות רוח ובני־אדם. הכוורות עדיין פעילות, ודבים באים הנה מכל רחבי פולין לקנות מן הדבש המקומי, אשר טעמו בא מפרחי חרוה (עצים מסוג זה מצויים כאן בשפע).

„בפולין אוהבים מאוד דבורים", אומר הכומר בראיון עם „רויטר", שנערך בחדר עבודתו, המכיל ספרי טבע בכמה לשונות. בכרוניקות העתיקות של סוחרי הענבר, שעשו דרכם מן החוף הבאלטי ועד רומא, מתוארת פולין כ„ארץ זבת דבש, מלאה אוויר צח ויערות יפים". כיום חלק גדול ממנה מזוהם על־ידי התעשיה, וסביבת קאמיאנה היא אחד האיזורים היחידים בה, שאליהם טרם הגיע הגשם החומצי, והמעיינות בו עודם שופעים מים זכים. סגולות המרפא של מוצרי הדבורים, יחד עם האוויר הצח במקום עשויים, לדעתו של אוסטאץ', להעלות ארוכה לכל מיני חולאים, לרבות מחלות נשימה, עיניים ועוד.

תרופות טבעיות

„הדבורים הן התקווה הגדולה של החולים", אמר הכומר, כשהוא מראה למראיין כרך גדול מלא הוכחות שהובאו בוועידה העולמית האחרונה (ה־5) לאפיתראפיה, בהוסיסו, שהבריות פונות יותר ויותר לתרופות טבעיות במקומן של הכימיות. באפיתראפיה משתמשים בדבש, במזון מלכות, ברנג וב„פרופוליס" — חומר סטרילי בו מגינות הדבורים על כוורתן — בצורת משחות, גלולות או נוזלים. משחת הפרופוליס כבר משמשת כתרופה פופולארית בפולין, ויש הנשבעים, כי היא מחישה את הגלדתם של פצעי עור. לדבריו של אוסטאץ', השתמשו בה בהצלחה לגבי קורבנות התאונה במפעל הכימי בהופאל (הודו) לפני כשנתיים.

הכומר עוד מקווה, שהמרכז שלו יקום עד אמצע שנות התשעים, וימשוך מדי שנה עד 10,000 איש מכל רחבי העולם. ואם הדבר יראה בעינינו דמיוני, הרי כדאי להזכיר, כי בשעה שהכומר, שהוא כיום בן 62, הגיע לראשונה לקאמיאנה, עמדו בה רק קומץ בתים הרוסים למחצה, והוא נאלץ לישון על האדמה מכוסה במעיל גשם. כיום יש כאן כביש, שעזר בסלילתו, בבתים יש מים זורמים וחשמל, ובניית מעון לכמרים בגימלאות כמעט הושלמה.

אשר לתכונות הדבורים, מספר הכומר על אירוע מעניין ביותר: מייד אחרי אסון צ'רנוביל, בטרם נודע לאיש בפולין על מה שקרה, חזרו הדבורים של אוסטאץ' לכוורותיהן ולא יצאו מהן 8 ימים...

ספרים בבריכה מחתרתית

בית ההוצאה המחתרתי הגדול ביותר בגוש המזרחי, „נובה" הפולני, יכול להתגאות ברשימת סופרים, העשויה לעורר את קנאתם של מו"לים בלונדון ובניו־יורק. מאז פירסם „נובה" את הספר הראשון, לפני 10 שנים, בית־ההוצאה הזה קורא תיגר על הצנזורה הפולנית, והוציא למעלה מ־800 כותרים של סופרים, כגון גינתר גראס, ארתור קסטלר, אלכסנדר סולז'ניצין, מילאן קונדרה, קורט וונגוט ואחרים.

„נובה", הפועל במרתפים ובדירות פרטיות בתוך וארשה ובסביבתה, היה בית ההוצאה הראשון שהגיש לקורא הפולני יצירות מאת חתני פרס נובל, צ'סלאב מילוש ויוסף ברודסקי. הוא מפיץ ברבים את כתביהם של עשרות סופרים פולנים אסורים.

לעומת הוצאות הסטנסיל בעבר, מפרסם „נובה" כיום ספרים בדפוס אופסט, ולמרות המחסור בנייר בפולין מצליח בית ההוצאה לרכוש שש טונות ממצרך זה בחודש, לשם הדפסתם של ספרים, עיתוני „סולידאריות" האסורים ושל כתבי־עת חברתיים ופוליטיים. מלבד זה הוא מוציא תקליטים וקלטות־וידיאו של סרטים אסורים.

„אינדקס און סנזורשיפ" הלונדוני, כתב־עת בלתי תלוי, העוקב אחרי פעולת הצנזורה במדינות העולם, מכנה את „נובה", „עוגן הצלה לתרבות הפולנית", כיוון שהוא מוציא יצירות של סופרים ומשוררים פולנים צעירים, שאלמלא „נובה", לא היו מגיעים אל הציבור.

„אי־אפשר לכתוב את תולדות הספרות הפולנית בעשור האחרון בלי „נובה"", אומר אדם מיצ'ניק, ממנהיגיהם של מתנגדי המשטר ואחד ממייסדי „נובה". „נובה", שפירושה „החדש", היא בפולנית גם ראשי תיבות ל„בית הוצאה בלתי תלוי". המוסד התחיל את דרכו כחלק של קו"ר (ועד להגנת העובדים), שנוסד על־ידי מיצ'ניק ואחרים לשם הגנה על הפועלים אשר שבתו ב־1976 נגד העלאת מחירי המזון.

נשבר מחסום הפחד

לאחר שב־1977 התפרסם ב„נובה" הספר הראשון — „התסביך הפולני", רומן מאת טאדיאוש קונוויצקי — הביאו גם סופרים אחרים, שיצירותיהם נאסרו על־ידי הצנזורה, את פרי עבודתם לבית ההוצאה. „בכך נשבר מחסום הפחד", אומר מיצ'ניק. גם גורמים אחרים התחילו להוציא ספרים במחתרת, תוך למידה מנסיונו של „נובה", המעסיק כיום 200 עובדים בשכר ופועל על פי הקווים של בתי הוצאה מערביים העוסקים בפירסום ספרות טובה.

בניגוד לארגוני הסמיסדאט בברית־המ ובמדינות אחרות בגוש הקומוניסטי, יש ל„נובה" מחלקות נפרדות ומאורגנות היטב להדפסה, לשיווק ולהפצה.

ספרי „נובה" נמכרים במחיר העולה במקצת על זה של הספרים המוצאים על־ידי המדינה, בעזרת „נציגי מכירות" המציגים את „סחורתם" בבתים פרטיים. לבית ההוצאה היה דוכן מיוחד ביריד הספרים האחרון בפרנקפורט ע"נ מיין. שר התרבות הפולני הכיר בעקיפין בהצלחה הכספית של „נובה" באומרו, בסוף 1987: „ישנה אצלנו הרבה „פיראטיות" בהוצאת ספרים. אנשים — ולאו דווקא סופרים — שעוסקים בפעילות זו עושים הרבה כסף"...

מאז החנינה של 1986 אין אוסרים עוד בפולין אנשים, העוסקים בהוצאת ספרים בלתי חוקית, אך עם זאת ממשיכים לפשוט על „בתי־הדפוס של „נובה" ולסוגרם.

הוציאו לאור ב„נובה" מימין לשמאל: אלכסנדר סולז'ניצין, מילן קונדרה וגינתר גראס

מכונית (משומשת) לכל פועל

[illegible]

(רויטר)

אי־אפשר בלי קוויאר

ימים ספורים לאחר חידוש היחסים הדיפלומטיים בין פאריס לטהראן המריא צוות מסחרי צרפתי לאירן, כדי לקנות שם קוויאר.

מיהו גוצ'י

המאבק בתוך משפחת גוצ'י הבינלאומית על הזכות להשתמש בשם גוצ'י לסימון מוצרים הגיע להכרעה חלקית — שופט בית המשפט המחוזי בניו־יורק קבע, שפאולו גוצ'י, נכדו של מייסד השושלת, אינו זכאי להשתמש בשמו לסימון המוצרים שהוא משווק. לדברי השופט, השימוש בשם פאולו גוצ'י כסימן מסחרי עלול להטעות את הצרכנים, שיחשבו כי מדובר במוצרי חברת גוצ'י המקורית. פאולו מתכנן ומשווק מנורות, משקפי שמש, ריהוט, כלי מיטה, לבנים ומערכות אוכל.

חרם יפאני?

שלוש רשתות שיווק יפאניות מעכבות מכירה של מוצרים דרום־אפריקניים. פקידי הרשתות הכחישו כי צעד זה נובע משיקולים פוליטיים. לדבריהם, קצב המכירה של מוצרים דרום־אפריקניים האט ויש להם מוצרים חליפיים ממדינות אחרות.

בראזיל והבנקים

ממשלת בראזיל, וועדה של הבנקים הגדולים הנושים בה, הגיעו להסכם עקרוני על עריכה מחדש של לוח הזמנים לפרעון של 62 מיליארד דולר שבראזיל חייבת, וכן להעניק לה מילווה חדש בסכום של 5.2 מיליארד דולר.

החוב החיצוני של מכסיקו לעומת זאת, קטן ברבעון הראשון של השנה, לראשונה זה שלוש שנים, והגיע ל־103.9 מיליארד דולר, לאחר 107 מיליארד דולר בסוף 1987.

שיתוף פעולה אווירי

אייר פראנס ולופטהאנזה מנהלות דיונים במטרה לקיים פעילות משותפת בברלין המערבית, שתשרת נקודות שונות במערב אירופה. במסגרת הפעילות המשותפת ייחכרו מבריטיש איירווייס מטוסים על צוותיהם.

פחד השיכחה

הפאניקה של 1988 בקרב ה„יאפיס" של ניו יורק היא — תופעות של שיכחה. מצליחנים בשנות ה־30' לחייהם מגיבים בחרדה על ליקויים קלים בזכרונם, ומציפים את המרפאות הנוירולוגיות כדי לברר אם אינם לוקים חלילה במחלת האלצהיימר. המודאגים עוברים בדיקות ממוחשבות במשך 90 דקות, ובדרך כלל מקבלים תוצאות מרגיעות. לדברי אחד מהם, נראה שכמות האינפורמציה הזורמת בעולם העסקים היא מעבר לכושר הקליטה של מוח האדם, וזוהי הסיבה לשיכחה.

כביסה בבוץ

אחרי ג'ינס שעוברים שפשוף באבן לפני תפירתם המראה החדש הוא של ג'ינס שצוחצח בחול, המשווה לבגד מראה כאילו הוא נלבש כבר חמש שנים. שיטה אחרת בה נוקטים בתי האופנה היא קימוט הבדים בעת רחיצתם המוקדמת. יש גם כאלה המכניסים בדים בבוץ. אחרים משתמשים בפיסות עץ בטיפולים האלה, שלדעת האופנאים משווים אלגנטיות לבגדים, זוכים לא רק בדי ג'ינס, אלא משי ובדים סינתטיים יקרים.

רעלים ופרסומת

מספר סופרמרקטים אמריקניים פנו למעבדה פרטית בשם נוטריקלין, המטביעה חותמת כתומה וזוהרת על תיבות הפרי והירקות שהם משווקים, לסימון כי הם בטוחים לאכילה, ואינם מכילים חומרי ריסוס רעילים. הסופרמרקטים המתחרים טוענים כי זו תעלול פרסומת יקר, וכי הבדיקה, המבוצעת על־ידי גורם פרטי, אינה תורמת דבר להיגיינה של המזון ורק יוצרת פחדים בלתי מבוססים בקרב הציבור, כאילו תוצרת חקלאית המשווקת בחנויות היא מסוכנת לבריאות.

משק עולמי

בצורת מחוץ לחוף

חוואים אמריקניים נואשים שוכרים את שירותיהם של מחוללי־גשם אינדיאניים, ביותיים ללא תוצאות

מאוהיו ועד קליפורניה — בצורת עקשנית מייבשת את הקרקע. במסעדות בלוס־אנג'לס מניחים על שולחנות המועדים תמונה של כוס מים, במקום מים של ממש.

מושל אוהיו, ריצ'ארד צ'לסטה, בסוקרו את חשרות השופעים בעבר של חוותו, משווה אותם בעצב ל„דיונות של חול". בדרום, שם נאסרה כל השקיה מחוץ לבית, משתמשים התושבים ב„מים אפורים", מה שנותר אחרי אמבטיה ומקלחת, להשקית צמחים ופרחים. לאורך אגן נהר קולומביה בוושינגטון ובאורגון, הרטוב בימים רגילים, אין די מים כדי להשקות את כל מטעי הפרי.

עדיין אין זה איזור סופות האבק, אך מרכז ארה"ב, חלקים של הדרום והמישורים הגדולים נפגעו מן הבצורת החמורה ביותר שפקדה את ארה"ב מאז 1934, כאשר חוואים תבוים מסיכות מגן צפו כיצד שדות שלמים נישאים עם הרוח, פשוטו כמשמעו. אם לא יירד גשם של ממש בקרוב, אומר שר החקלאות ריצ'ארד לינג, החוות עלולות ליהפך לאסונה של אמריקה.

תחזית מזג האוויר אינה מעודדת. לייל אלכסנדר, מטאורולוג בשירות מזג האוויר הלאומי, אומר: „איננו מצפים למימטרים רבים". ניתן יהיה להציל את יבול של חיטת האביב במישורים הגדולים, אם יירד גשם בשבוע ובשבועיים הקרובים, אך רכס של לחץ גבוה הופך אפשרות כזאת לבלתי סבירה.

הגידולים שורדים כיום הודות ללחות שנותרה בקרקע. „השעה היא כבר שתי דקות לפני 12", אומר קארל וילבורן, פקיד במחוז לפלור במדינת מיסורי, „אך קיים עדיין סיכוי".

מחירי התירס ופולי הסויה מרקיעים לשיאים שלא נודעו זה שנתיים. בוואות, שאין להן היכן לרעות ואין מים להשקותן, נשלחות לשחיטה. שפע הבשר המגיע לפתע לשוק גרם לירידת מחירי בשר התזיר כ־10 אחוזים בשלושת השבועות האחרונים, ומחירי בשר הבקר ירדו ב־9 אחוזים תוך חמישה שבועות, אך למרות זאת יעמדו הצרכנים בקרוב בפני מחירי מזון גבוהים יותר.

הבצורת גם מרוקנת נהרות, אגמים ותעלות, הורסת אוורי נופש ומאיימת על התובלה הפנימית. באגמים הגדולים נושאות האניות מטענים קלים יותר ב־5 אחוזים. במיסיסיפי הגדול הגיע גובה מי האגם לנקודה הנמוכה ביותר ו־1,200 ספינות פרטיות עלו על שרטון בגרינוויל. לדברי מייקל לוג, דובר חיל ההנדסה, השבוע עלול להיתקע שם בבוץ מספר כפול של ספינות, וליצור מעין פקק תנועה במים מניו־אורלינס עד לפילדלפיה.

סכנה מתמרת מחוות השריפות. במחוז סיירה נוואדה גרמו ברקים ליותר מ־80 דליקות. בוויסקונסין, בה כילו באחרונה 87 שריפות 1,000 דונם שדות, נאסרה הצתת אש מכל סוג שהוא מחוץ לבתים, לרבות מדורות ברביקיו ועישון סיגריות באזורים כפריים.

מגדלי הבקר פנו לשר לינג, שיתיר להם לקצור שחת ולהניח לבהמות לרעות על אדמות המוצאות משימוש — שדות שהחוואים לא עיבדום כדי להיות זכאים לסיוע ממשלתי. השר נענה, ופתח אדמות שמורות מסוג זה ביותר מאלף מחוזות ב־24 מדינות. אם יימשך היובש, יתכן שהממשלה הפדראלית תשתמש במלאי עודפי התבואות שלה — 1.3 מיליארד בושל תירס ו־363 מיליון בושל סורגום, שיבולת שועל ושעורה, ותמכור חלק ממנו לחוואים במחיר מוזל. בשבוע שעבר אמר לינג לוועדת החקלאות של הסנאט, כי תמתין עד שיתבררו כל נזקי הבצורת בטרם תנקוט פעולה נוספת כלשהי. בינתיים המליץ לפנות לסמכות גבוהה יותר — „הדבר הטוב ביותר שבידינו לעשות", אמר „הוא — להתפלל לגשם".

ואכן, רבים מנפגעי הבצורת עשו זאת. ברדום טולדו ערכו 200 חוואים תפילה וכומר היזה מים קדושים על הגידולים ובירך את השדות. בדרום־מזרח איובה התכנסו 150 חוואים לעצרת תפילה פומבית. כעבור יומיים ירדו 11 מ"מ גשם. בקלייר שבאוהיו שילמו תושבים 2,000 דולר לליאונארד קראו חזה („כלב־עורב"), אינדיאני משבט הסו, תושב שמורת רוזבאד שבדרום־דאקוטה, כדי שיבצע במחול הגשם יחד עם עוד שמונה מבני שבטו. אם לא יועיל לא יזיק. מכל מקום, יהיה צורך בתפילות ומחולות למכביר — ובגשם רב כדי שהחוואים מוכי הבצורת יוכלו שוב לנשום לרווחה.

(רויטר)

ערך לוי מורב

הדילמה של הביקורת הפנימית

300 מבקרי פנים נועדו באחרונה לחגיגה החצי־שנתית שלהם, בכנס הקיץ של לשכת המבקרים הפנימיים. היה גם כנס חורף. זה מספר שנים עורכת הלשכה כנסים אלה והמבקרים באים ללמוד ולהקשיב, ובעיקר כדי לשאוב חיזוקים ולהיפגש עם חברים למקצוע ואולי נכון יותר לומר — חברים לצרה.

מעמדו של מבקר הפנים אינו דומה לזה של אף ממלא תפקיד אחר. מבחינה מסויימת הוא מהווה מעין קמע או מזוזה, שארגונים מציבים נגד עין הרע, או כאליבי, למקרים שיתגלו אצלם מעילות ואי־סדרים. המנהלים יוכלו לומר אז: אנחנו את חובתנו מילאנו. מינינו מבקר פנים. המועל הוא „אשף כספים" מין גאון, אשר אפילו הביקורת הפנימית לא הצליחה לחשוף את תעלוליו.

אבל בחיי היום־יום מתקשים רוב המנהלים להסתדר עם המבקר הפנימי, אף שהוא כפוף להם מבחינה ארגונית ותפקידו האמיתי הוא להיות להם „עיניים ואוזניים" בתוך הארגון. במיוחד נוצר קושי אם המבקר מערער על נורמות והסדרים שהם עצמם הורגלו להם או אפילו עודדו אותם. המבקר מתהלך כל העת על חבל דק וכל צעד בלתי זהיר שלו עלול לגרום לו מעידה ושיבוש יחסיו עם הארגון שבתוכו הוא פועל.

ראשיתה של הביקורת הפנימית במשרדי הממשלה במינויים של עובדים, בדרך כלל מבוגרים שנפלטו ממעגל הפעילות המרכזית של המשרד, לביצוע משימות צדדיות שונות בהן בדיקות בנושאים מגוררים ומצומצמים. למבקרים אלה לא היו כישורים מקצועיים פרט להיכרות עם העובדים ובמידה מסויימת עם סדרי העבודה במשרד. גם סמכויותיהם לא היו ברורות. מהם שהוכפפו לסמנכ"ל למינהל, או לחשב — ממלאי תפקיד שאמורים להיות נתונים לביקורת. ביקורתם של מבקרים אלה לא היתה יעילה ויוקרתם היתה נמוכה.

במרוצת השנים התחזקה ביקורת הפנים במשרדי הממשלה. אחד הגורמים לחיזוקה היה מבקר המדינה — אשר פעמים חוזרות ונשנות הציג להנהלות המשרדים דרישות להקמת יחידות ביקורת ברמה והיקף נאותים, ומהמבקרים תבע כי יעבדו תכניות עבודה מסודרות ויפעלו לפיהן. לא היה כאן מהפך אלא התקדמות איטית. עם פרישתם של המבקרים הראשונים הוכנסו לתפקידי ביקורת פנים גם בעלי השכלה אקדמית כללית או ספציפית לתחומי הביקורת, ומעמדם ואיכות הביקורת שהם מבצעים השתפרו.

מספר מבקרי הפנים בגופים ציבוריים עלה בשיעור משמעותי עם קביעת החובה המשפטית למנות מבקרים בעיריות, אוניברסיטאות, בנקים, גופים ציבוריים גדולים ותאגידים ממשלתיים. בימים אלה עומד משרד הכלכלה והתכנון להגיש לוועדת השרים לחקיקה את תזכיר חוק הביקורת הפנימית, שאמור לקבוע את חובת מינוי מבקר לא רק במשרדי ממשלה ובגופים הנתמכים על־ידה, אלא גם בחברות שניירות הערך שלהן נסחרים בבורסה, בבנקים, ובחברות ביטוח. מספרם של העוסקים בביקורת פנים עשוי לגדול מאוד.

בדידות מזהירה

האם אכן ביקורת הפנים היא מכשיר הפלא לריפוי תחלואי המינהל הציבורי?

מעמדם של המבקרים הפנימיים ממשיך להיות בעייתי, גם בארגונים שהציבו את המבקר במקום גבוה בהיראכיה הארגונית שלהם והקציבו לו אמצעים נאותים. המיפגש של המבקר עם הגורמים המבוצעים מלווה לעתים קרובות בחריקות — הוא מין נטע זר בארגון, אינגו שותף בתהליך העבודה, וכמו מנסה למצוא בו פגמים. עובדים רבים רואים בו גורם בולש ומחטט, שיש להתרחק ממנו ולהימנע משיתוף פעולה איתו. בדרך כלל הוא נתון בבדידות מזהירה.

יחסיו של המבקר עם הנהלת הארגון מסובכים ואמביוואלנטיים עוד יותר. הבעיה העיקרית המתעוררת בהקשר היא שאלת הנאמנות — למי חייב המבקר לדווח ומיהו נשוא הביקורת: האם רשאי מבקר שהתאכזב מתגובות הממונים עליו להיעזר בכלי התקשורת על־ידי הדלפת ממצאיו?

ביטוי ברור לבעיה זו השמיע בכנס האחרון של המבקרים מבקר משרד המשטרה אלוף (מיל.) אברהם ארן, שההד של מאבקו בראשי המערכת המשטרתית טרם שכך. אומר ארן: „מבקר מגלה שחיתות פלילית והוא נתקל בתגובות מאיימות, בסחבת ובחיפוי. האם עליו להחשות? על־פי ההגדרות החלות כיום על ביקורת פנים — כאשר דיווח לממונים, הוא עשה את שלו. ומה ייעשה ברו"ח — האומנם זאת לא בעייתו? האם אין הוא הופך בשתיקתו שותף לחיפוי?"

התשובה היא, שכאשר המבקר מגלה מעשה פלילי, מוטלת עליו, כמו על כל אזרח, חובה לדווח למשטרה או ליועץ המשפטי לממשלה. אך במקרים אחרים — אם המימצאים שלו אינם מקובלים על הנהלת הארגון, על המבקר לבלוע את התסכול שלו או להתפטר, כי זהו גבול הסמכות שלו. הוא אינו רשאי לעבור מעל לראשיהם של הממונים על הארגון שבתוכו הוא פועל. זכותו וחובתו הם להיאבק בתוך המערכת, לנסות לשכנע ולהסביר, אבל לא מעבר לזה. פיקוח עליון על המערכת כולה הוא תפקידם של גורמים חיצוניים, כמו מבקר המדינה. קשה מאוד לעמוד בכך מבחינה אישית, אך כך מחייבת האתיקה המקצועית וזוהי הדרך היחידה לאפשר קיומה של ביקורת פנים, הבנויה על אמונם של ראשי הארגון במבקר שלהם, ועל נכונותם לחשוף לפניו את סודותיו של הארגון.

מחשב במקום מבקר

עם זאת יש להדגיש, כי בין אם המבקר כפוף למנהל הכללי של הארגון, ובין אם הוא כפוף ליו"ר הדירקטוריון או לגורם ציבורי אחר הממונה על המערכת — דיווח, במקרים מיוחדים, לגורם הציבורי הממונה, הוא תמיד בתחום סמכותו וחובתו של המבקר.

ביקורת הפנים היא יצור מוזר, שמקורו בשיטות מינהל מיושנות. הפעלתו, מטבע הדברים, תמיד תהיה מלווה בחריקות. מחירו למערכת הארגונית אינו נמוך ותועלתו אינה מובטחת. כיום היא אולי עדיין דרושה, אך עם שכלול שיטות המינהל והגברת השימוש בשיטות ממוחשבות, עדיף יהיה להסתמך יותר ויותר על בקרה אוטומאטית שתהיה מובנית בתוך תהליכי העבודה ותפיק דיווחים שוטפים על חריגים ועל ליקויים.

חנה איש־הורביץ

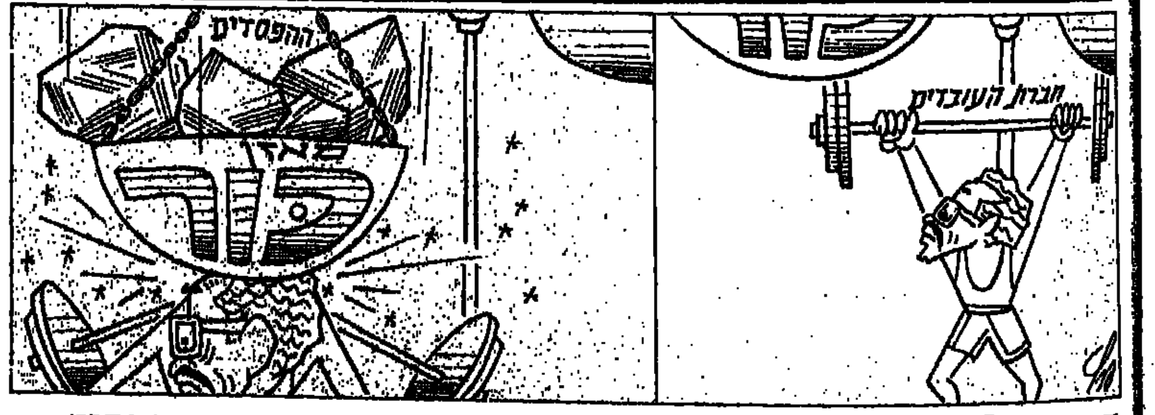

חצי לב ישראלי

על ישראל לעסוק במוצרים בהם היא חזקה, הם מתאימים לאופיה ויש לה יתרון יחסי לעומת מדינות אחרות — קבע פרופ' אדוארד טלר בסימפוזיון על יחסי הכלכלה בין ארה"ב לישראל שהתקיים בתחילת החודש בניו־יורק. הוא הציע שבישראל ייצרו חצי לב מלאכותי, לב־עזר האמור להוריד חלק מהמעמסה המוטלת על לב חולה.

פרופ' טלר, חולה לב כרוני הנמצא בטיפול תמידי, טוען כי השתלות לב אינן התשובה למיליוני בני־אדם חולי לב — אין מספיק לבבות מתאימים. לב מלאכותי, שחשבו כי יחליף לב חולה, נכשל. המוצא הוא איפוא לב־עזר, אליו יעבירו מספר פונקציות שממלא הלב הטבעי ואינו יכול לעמוד בהן בגלל המחלה. לדעת טלר, כאשר ישראל תפיק את חצי הלב בעולם היא תזכה, נוסף על התמורה הכספית, גם באהדה עצומה. היצרנים של חצי הלב צריכים להביא בחשבון את האהדה הזאת ולקבוע מחיר אטרקטיבי, כדי שמיליוני חולי לב יוכלו לרוכשו.

על הצעותיו של טלר, ועל הסימפוזיון, סיפר דני גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר. הסימפוזיון, שאורגן ע"י גוף פרטי, „אמריקן יזראל אקונומיק קורפוריישן" בראשות ד"ר מרדכי הכהן, סגן נשיא בנק לאומי ניו־יורק, השתתפו כלכלנים ידועי שם מארה"ב כמו פרופ' מילטון פרידמן וד"ר הרברט סטיין, אדריכל תכנית החירום להבראת המשק מיולי 85. כן השתתפו אנשי עסקים אמריקניים ומשלחת של כלכלנים, אנשי משק ואנשי עסקים מישראל. הדיונים התנהלו באווירה חופשית. הנושא המרכזי היה ביקורת על התערבות ממשלת ישראל במשק, התערבות שחונקת יוזמה. פרופ' טלר, אבי פצצת המימן וחתן פרס נובל לפיסיקה, הרשה לעצמו לצאת ממסגרת הדיונים האקדמיים ולהמריא לעבר עתיד בו על מדינת ישראל, אם היא חפצת חיים, להשתלב במערכת עולמית של מדינות שתפסו עמדות שליטה כלכלניות. הכוונה לאו דווקא למדינות החזקות, אלא למדינות כמו קוריאה הדרומית, שתקציב הביטחון שלה דומה בהיקפו לזה של ישראל, והמאויימת כל הזמן על־ידי קוריאה הצפונית. הכוונה גם להונג־קונג, סינגפור וטייוואן.

כורים „נקיים"

טלר סבור שישראל צריכה לעסוק בייצור כורים גרעיניים קטנים לייצור חשמל בהספק של עד 300 מגוואט, שבשל קוטנם ניתן לשכנם מתחת לאדמה והם בטוחים ונקיים. כזכור, אימת צ'רנוביל רודפת את העולם ותעשיית הכורים הגדולים קפאה.

עוד הציע, כי ישראל תייצר מערכות הגנה נגד טילים, בשביל מדינות קטנות, שיוכלו לרכוש אותן. גילרמן התרשם כי להצעות טלר יש מכנה משותף — מדובר בדברים למכור אותם. אצלנו, כידוע, יודעים לייצר אך לא יודעים למכור... דברי טלר היוו הציטוט של הסימפוזיון.

כן עסקו שם בבעיות הכלכלה של ישראל, דהיינו בחולייו המשק הישראלי, שלדברי גילרמן הוא „יותר מדי סוציאליסטי", כלומר יש התערבות של הממשלה בתחומים בהם אסור לה להתערב ולעסוק, הביטוי לכך הוא שחברות ממשלתיות עסקיות מתחרות בחברות פרטיות. ביטוי אחר הוא הביורוקרטיה החונקת, שעליה, למרבה האירוניה, סיפר ד"ר משה מנדלבאום, לשעבר נגיד בנק ישראל. התערבות ממשלתית פוגעת במשקיעים מחוץ, המוצאים את עצמם לחוצים בין עשרות משרדי רישוי, שמבריחים אותם בטרם של דבר מהארץ.

משתתפי הסימפוזיון היו בדעה כי יש פיתרון: על הממשלה למכור את החברות שהיא שולטת בהן ולסגת ממעורבותה בשוק ההון. יש גם צורך ברפורמה במיסים, כלומר, הפתרונות ידועים, צריך רק לבצע אותם.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

זה טוב, זה „עסיס"

■ קונצרן „אסם" רכש את הפעילות התעשייתית של „עסיס". אסם תפעיל את המפעל של עסיס תעשיות באיזור התעשייה בנתניה, וכן את מערך המכירות וההפצה של עסיס, שיתמזגו בהדרגה במערך המכירות וההפצה של אסם. נכסי דלא ניידי של עסיס בנתניה וברמת־גן אינם כלולים בעיסקה. המפעל של עסיס בנתניה ממוקם על שטח של 47 דונם. אסם שחתמה על חוזה שכירות לשלוש שנים, תמשיך להעסיק את 200 עובדי עסיס.

מיכסות טקסטיל

■ ארה"ב הודיעה לנציגות המסחרית של ישראל בניו־יורק כי ישראל לא תכלל עוד ברשימת המדינות המוגבלות במיכסות יבוא של טקסטילים לארה"ב. לדברי הנציג המסחרי רוני ליטבק, ארה"ב נמנעה בעבר מלהטיל מיכסות על יבוא מוצרי טקסטיל מישראל, אולם שמה של ישראל נכלל ברשימת המדינות עליהן מוטלות מיכסות. כתוצאה מכך היו כל משלוחי הטקסטיל הישראליים חייבים בבדיקות מיוחדות של המכס האמריקני, מה שיצר חששות בקרב היבואנים בארה"ב. הדרישה כי ישראל לא תופיע ברשימת המדינות החייבות במיכסות הועלתה בשיחות סחר בין שתי המדינות לפני כשבועיים, בירושלים. ישראל הבטיחות לאמריקנים לפתור סוגיית המיסוי המטלה על סחורות אמריקניות, בתוך מספר שבועות ולהביא לתכנית פעולה בכל הקשור למסים עקיפים ולמיסי תמ"א (תוספת מכסת ואחוזים) המוטלת על מחיריהם של מוצרים מיובאים כדי לנמך את המחיר לצרכן.

חדשות המשק

„פריים מדד" בבנק הפועלים

בנק הפועלים מפעיל, במסגרת תכניות החיסכון „מטמון תשואה", מסלול חדש — „פריים מדד", המשלב בין הצמדה למדד לתקופה ארוכה לבין אפשרויות משיכה גמישות לכל אורך תקופת החיסכון.

מסלול החיסכון החדש מאפשר לחסוך לתקופה של 72 חודש בתכנית „מטמון תשואה" הצמודה למדד, וליהנות מריבית צמודה ומובטחת של 5% לשנה למשך כל תקופת החיסכון. בו בזמן עומדות לרשות החוסך בתכנית אפשרויות משיכה גמישות ביותר:

בשנתיים הראשונות יוכל למשוך את כספו כעבור 6 חודשים ולאחר מכן כל 3 חודשים. עבור משיכה של עד מחצית מסכום החסכון במועדים אלה בשנה הראשונה הוא ייהנה מריבית בשיעור של „פריים" בתוספת של 1% לשנה (כיום: 16% לשנה), ובשנה השנייה מריבית „פריים" בתוספת 2% לשנה (כיום: 17% לשנה). אם ימשוך את כל כספי החיסכון במהלך השנתיים הראשונות, יקבל רבית „פריים" (כיום: 15% לשנה).

מי שירצה למשוך את כספי החיסכון כעבור שנתיים, ולפני תום 72 חודש, יוכל לעשות זאת מדי חודש ולקבל 95% מהריבית והפרשי ההצמדה בתכנית, כמקובל. בהנחה שעליית המדד תהיה בשעור של 20% לשנה, ייהנה החוסך לפני תום תקופת החיסכון משיעורי ריבית כדלהלן: משיכה כעבור 24 חודש — רבית צמודה של 4.0% לשנה, משיכה כעבור 36 חודש — רבית של 4.1% לשנה, משיכה כעבור 48 חודש — 4.2% לשנה ומשיכה כעבור 60 חודש — 4.3% לשנה.

„תכנית מארשל" להשקעות במקום סיוע אמריקני ישיר

נשיא חברת „אלביט", עמנואל גיל, מציע לפנות לארה"ב בבקשה להפסיק את הסיוע האזרחי לישראל, המסתכם היום ב־1.2 מיליארד דולר לשנה, ובמקומו להנהיג מעין „תוכנית מארשל" להשקעות בישראל, ליצירת מקומות עבודה יצרניים שיעורדו צמיחה ויאפשרו למשק לצאת מהתלות הכלכלית הגוברת בארה"ב.

בהרצאה במועדון אנשי מחשבים בתל־אביב אמר גיל, כי כספי הסיוע האזרחי המועברים מכוונים כיום על יעדים לא יצרניים ובעצם יורדים לטמיון. לדעתו, אם הכסף היה מושקע למטרות יצרניות, ניתן היה לפתור את מצוקת המשק.

גיל מציע להסבת את כספי הסיוע האזרחי האמריקני במשך חמש שנים לקרן מיוחדת, שתשתתף בהשקעות אמריקניות בישראל. כל משקיע אמריקני, ציבורי או פרטי, שיקים בארץ מפעל או ישתתף בהרחבת מפעלים ועסקים קיימים, יקבל מהקרן דולר על כל דולר מהשקעתו. לדבריו, השקעות של כ־12 מיליארד דולר במשק, בתקופה של חמש שנים, ישנו לחלוטין את פניה של כלכלת ישראל, יצרו עשרות אלפי מקומות עבודה חדשים ובעיקר — יבטיחו שווקים למוצריה.

האטה בביקוש לאשראי

בנק ישראל הודיע, כי בחודש יולי יקיים ארבעה מכרזים מוניטריים שבועיים למערכת הבנקאות. כל מיכרז יהיה בסכום כולל של 350 מיליון ש"ח ויינתן לשבעה ימים. המכרז הראשון ייערך ביום ה' השבוע, 30.6.88. מבנק ישראל נמסר, שבמהלך חודש יוני ניצלו הבנקים בממוצע כ־390 מיליון ש"ח במסגרת המיכרזים המוניטריים, מתוך היקף כולל של 450 מיליון ש"ח.

מהמחלקה המוניטרית בבנק נמסר, כי מניתוח מצב הנזילות של המערכת עולה שבתקופה האחרונה לא ניכרים קשיי נזילות בבנקים. תופעה זו מוסברת בעיקרה ע"י האטה בביקוש לאשראי, וכך בהמשך מכירות מטבע־חוץ (נטו) ע"י הציבור. עוד נמסר מבנק ישראל, כי השבוע יפרעו הבנקים הלוואה מוניטרית בסכום כולל של 391 מיליון ש"ח. הבנק המרכזי יבדוק באופן שוטף את סכומי המכרזים לאור יעדי המדיניות המוניטרית.

מסיכום הפעילות לחודש יוני שערכה המחלקה המוניטרית עולה, כי הריבית הממוצעת המשוקללת במיכרזים המוניטריים במהלך חודש זה הסתכמה ב־15.6 אחוזים של בסיס שנתי, לעומת כ־17.4 אחוז בחמשת החודשים הראשונים של השנה.

סוכני הביטוח נגד העלאת התעריפים

„לא יתכן להסכים להעלות את תעריפי ביטוח הרכב, כאשר במקביל נותנות חברות הביטוח הנחות־ענק לקבוצות מיוחסות וחזקות בשיעורים של 50% ויותר, שהן מתנות לכל בסיס אקטוארי וכלכלי" — אמר יו"ר לשכת סוכני הביטוח של מחוז תל־אביב.

הוא יצא נגד החלוקה הקיימת בין אזרחים „פראיירים", המשלמים עבור ביטוח רכבם לפי התעריפים הרגילים שנקבעו על־ידי המפקח על הביטוח, לבין קבוצות מיוחסות, כמו עובדי חברת חשמל, „תדיראן", קבוצת בנק לאומי ואחרים, שמהם גובות חברות הביטוח מחירים מגוחכים. „אם יש הצדקה כלכלית למחירים הנמוכים, מדוע לא ישלמו כל אזרחי מדינת ישראל מחירים כאלה?" שאל רייף, וקרא למפקח על הביטוח במשרד האוצר לצאת מארישותו ולאכוף את מרותו על שוק ביטוח הרכב מכוח הסמכויות הנתונות לו על־פי חוק.

„אם חברות הביטוח, בהתחרות הפרועה ביניהן, אינן רואות מעבר לקצה אפן, ופועלות בשיטות העלולות אף לסכן את יציבותן, על המפקח לקרוא להן לסדר ולהפעיל את סמכויותיו. לא יתכן שהמפקח על הביטוח קובע תעריפים ועוקפים לביטוח רכב ועובר בשתיקה על עבירות הנעשות לאור השמש בתחום זה", אמר יו"ר סוכני הביטוח.

טבריה על המים

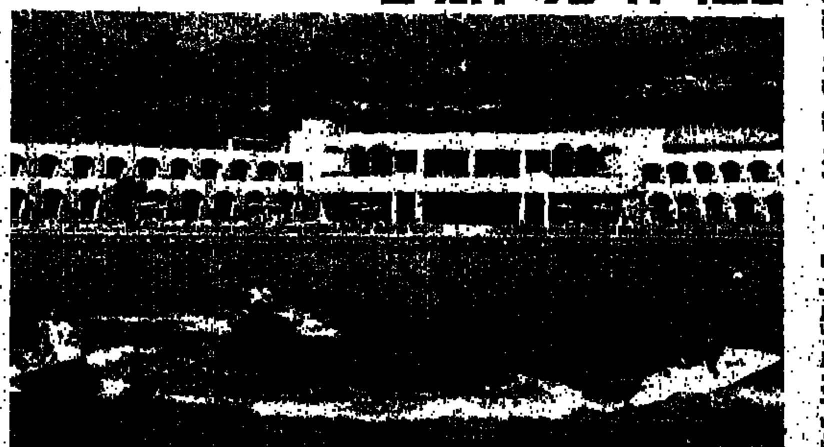

מלון „חוף גיא" השוכן על שפת מי הכינרת, נפתח השבוע לקהל. המלון, שהוקם בהשקעה של 10 מיליון דולר, מזה 27% מענקים של משרד התיירות והשאר הון פרטי של שלושת האחים, זמיר, נעים ואלי גסר, כולל טיילת וחוף פרטיים ומשתרע על 28 דונם. יש בו 120 חדרים בשתי קומות בלבד ובארק מים משוכלל, לרבות מגלשות מתפתלות, קמיקאזה וטייפון ובריכת גלים. המלון דורג 4 כוכבים והוא סמוך מאד למרכז העיר טבריה.

תיקון טעות

בפירסום במדור זה מיום 16.6.88, בדבר שבר מנהלי „מאגרי בנייה", נפלה טעות. אנו מצטערים על כך ומתנצלים בפני שמעון קרם.

מבדיקה שערך המדור הכלכלי של „על המשמר" התברר, שחברת מ.ת.מ. („מאגרי בנייה") משלמת דמי ניהול לחברת „מגריה" שבשליטת קרם ואחרים.

תיאטרון

משחקים מסוכנים

מי מפחד מוירג'יניה וולף בבית־לסין

ציפי שוחט

לפני 22 שנה, בשעלתה ההצגה „מי מפחד מוירג'יניה וולף" של אדוארד אלבי ב„הבימה", היא הפכה לשלאגר אדיר. 400 הצגות ש„רצו" 4 שנים יחד עם מרים זוהר בתפקיד הראשי. כיום חידשו את ההפקה בבית־לסין. זוהר נשארה אותה מרתה מקסימה, מטתה, מרושעת. הזמן שחלף רק הוסיף לה מימד של עומק והבנה. את מישה אשרוב, בעלה הפרופסור בהצגה, מחליף אלכס פלג, שגילם בגרסה המקורית את תפקיד הבעל הצעיר, נוספו אוהד שחר וגילת אנקורי — בתפקידי הצעירים ניק והני.

סיפור המחזה מתרחש בביתם של ג'ורג' ומרתה, צמד אינטלקטואלים בגיל העמידה, המבלה ערב בחברת זוג צעיר, שהגיע אליהם לבילוי חברתי תמים: במהלך הערב, אחרי לילה מוער של משחקים מסוכנים ומשעשעים, שבמהלכו מנסה מרתה לפתות את הגבר הצעיר — ניק, מתבררת עוצמת הקשר שלה עם ג'ורג'.

את ההפקה ב„הבימה" ביים בזמנו חיי קיילוס. כיום מביים אותה מייקל מיצ'ם האנגלי. התירגום של תרצה אתר הוערכן בידיה של עדה בן־נחום, שהיא גם המנהלת האמנותית של בית־לסין.

עדה בן־נחום: „כשהתחלנו לדבר על ההצגה, חשבנו על התירגום של תירצה אתר. בשלבים הראשונים לא בדקתי את זה. כשהבמאי הגיע לעשות את הליהוק להצגה, החלטנו על תירגום חדש; שהשפה שלו יותר מעורכנת. נוצרה סיטואציה, שצריך היה לעשות זאת מהר. כיוון שאי־אפשר להשיג מתרגם בתוך זמן קצר — התגייסתי אני למלאכה. מדובר בשכבה אקדמאית, שמצד אחד מרכבת גבוה בניסיונות להתחכם, ומצד שני מנבלת את הפה, ביחוד מרתה. היה צורך למצוא את האיזון הנכון בין הדברים".

— מה הטעם להעלות שוב את המחזה?

עדה בן־נחום: „קודם כל, במחזאות האמריקאית המודרנית זהו אחד המחזות המעניינים. כתוב נכון מבחינת הדרמה. הקונפליקט הוא בין צעירים למבוגרים וגם קונפליקט שביניהם לבין עצמם. הוא כתוב בפיקחות וכיר־אמן. כמעט כל אחד בקהל יכול למצוא במחזה את המקבילה שלו במערכת החיים שלה. את שואלת אותי מה הרלוונטיות שלו כיום? אני לא רואה בתיאטרון קלישרית של שום דבר חוץ משל עצמו. אם עושים מחזה, שהוא גם רלוונטי, מה רע? ללכת רק על אקטואליה — זו תפיסת עולם פרימיטיבית בעיניי".

מייקל מיצ'ם הבמאי: „אני אעשה את המחזה, כמו שהוא כתוב. לדעתי הוא רלוונטי כיום, בדיוק כפי שהיה כשנכתב. זהו מחזה שאין בו דבר מיושן — רק יחסים, בלי מלחמות, פוליטיקה ודברים אקטואליים".

אלבי התכוון לעקרות העולם – לחוסר קומוניקציה בין אנשים. מרים זוהר ואלכס פלג

כשעשתה זוהר את התפקיד בהבימה, היא היתה צעירה מדי במונחים שאלבי המחזאי קבע. היא היתה אז בת 30 פלוס. אלבי כתב את התפקיד לאשה בשנות ה־50 לחייה ומיצ'ם הבמאי נצמד הפעם לדרישות של אלבי. הוא הציע לזוהר, שהיום היא בגיל המתאים, את התפקיד. „לא תמיד חשוב לי הגיל", אמר מיצ'ם, „במקרה הנוכחי זה הכרחי. מרתה היא אשה אחרי גיל המעבר, בגיל שבו לא ניתן יותר ללדת, ורק שחקנית בגיל הנכון יכולה להבין תחושת אבדון כזו להרגיש אותה כבטן. זו גם שאלה של ריאליזם, שחשובה לי בהצגה זו. התפקיד של מרתה הוא כה עשיר ומורכב, שאם שחקנית צעירה מדי ממלאת אותו, הרי רוב האנרגיה שלה מושקעת בנסיונה לגלם אשה בת חמישים פלוס, וזה פשוט בזבוז זמן. יש מספיק מה לעשות עם הרמות עצמה. זה מה שקרה, למשל, עם אליזבט טיילור לגירסה הקולנועית.

שישה שבועות של חזרות אינטנסיביות העמידו בפני זוהר קשיים רבים. סימולטנית עם החזרות היא הופיעה גם ב„ג'ון גבריאל בורקמן" וב„מירלה אפרת". זוהר: „לא היה לי מתי ללמוד את הטקסט. כשלמדתי את הטקסט החדש — עם התירגום של עדה בן־נחום, חזר אלי התירגום הישן, וזה היה קשה פי אלף. עברו בי מחשבות: בשביל מה אני צריכה את זה. הייתי עייפה. לא ישנתי טוב בלילות. גם לא ידעתי שבית־לסין מציג הצגות בימי שישי. רק אחרי שחתמתי על החוזה, זה נודע לי. יום שישי זה היום של המשפחה. אז הילדים שלי מגיעים, יש ארוחה משותפת. בשבילי להפסיד את ימי שישי — זה לא נעים."

— ספרי לי על התפקיד אז והיום?

זוהר: „כשמייקל מיצ'ם הציע לי את התפקיד הפעם, אמרתי לו: אני זקנה מדי. אז לא הפריע לי שהייתי צעירה ולא עשיתי את עצמי יותר מבוגרת — לא באיפור ולא בשום דבר אחר. לא שהיה לי קל אז — כי אני לא יודעת לעשות כאילו — אני נותנת כל מה שיש לי. הייתי ביישנית. לא האמנתי, שאהיה מסוגלת לשחק תפקיד שדורש כל־כך הרבה וולגריות. הייתי רועדת לפני רפליקות נועזות. היום התמימות עברה. אני משחקת את התפקיד בהרבה יותר בגרות. לא שהייתי ילדה אז, אבל התקרמתי בהרבה תחומים — וזה עוזר".

— היום, כשפער הגילים בינך לבין הדמות במחזה הצטמצם, את יכולה להזדהות איתה?

זוהר: „לא! אבל יותר קל לי להבין אותה. את המניעים שהביאו אותה להיות מה שהיא. העקרות שלה, חוסר היכולת שלה ללדת — ואלבי התכוון לעקרות העולם. לחוסר הקומוניקציה בין האנשים".

— שיחררו אותך בקלות מהבימה?

זוהר: „שמואל עומר, המנכ"ל, הסכים ולא עשה בעיות. לוח העבודה מתואם בין שני התיאטראות".

— איך היתה העבודה עם הבמאים אז והיום?

זוהר: „המזל שלי שבשתי ההצגות עבדתי עם במאים שמבינים את המחזה. אחד אמריקאי — היי קיילוס, השני אנגלי — מייקל מיצ'ם. שניהם במאים אהובים עלי, יודעים מה הם רוצים, ואני אוהבת במאים שיודעים מה הם רוצים".

אירוע

לילות עמוסים ביפו

יוסי ונונו

תל־אביב הולכת השנה לעבור דיאטה תרבותית. מופעי הפארק בוטלו, העסק עבר לראשון, גן־מאיר — גן קטום ויישאר הקיץ חשוך, אותם דברים אמורים גם לגבי עיר הנוער. כך שנשארנו רק עם פסטיבל „לילות יפו". בתכנון הראשוני דובר על פסטיבל של עשרה ימים עם תקציב ענק, בסופו של דבר הוסכם על שישה ימים (יום אחד יותר מהשנה שעברה) ועל תקציב של 900,000 ש"ח. המנהל האמנותי של הפסטיבל הוא יוסי מר חיים, מוסיקאי ומבקר מוסיקה.

מר חיים: „הלכתי על כמה כיוונים. המטרה המרכזית לבנות חגיגת־עם, פסטיבל חוצות לכל המשפחה. יהיה בפסטיבל שילוב בין ריקוד, ים־תיכון וג'אז, עם דגש על כחול־לבן". סקירה של התוכנית מגלה פסטיבל מגוון, אולי מגוון מדי, יש בו הכל־רוק, ג'אז, קלאסי, פולקלור, תיאטרון, פיסול, מוצגים, ריקוד והכל בניסיון ליצור פסטיבל שיתאים לכל הגילאים, לכל הטעמים.

ים־תיכוני

בצד הים־תיכוני כלל מר חיים מוסיקה מיוון, ספרד ומקסיקו, שקרובה ברוחה לים־תיכוניות. אלו גם האירועים היחידים בהשתתפות אמנים מחו"ל. אחד המופעים המרכזיים הוא המופע המשותף של יהודה פוליקר עם „אופוסטרורומיקוס קומפני", להקת רמבטיקו מיוון.

עוד יופיעו להקת פלמנקו ספרדית ולהקת מריאצי דה־אמריקה ממקסיקו. בשטח הרוק צפוי מרתון רוק בהשתתפות סי הימן ואהוד בנאי, שיארחו מוזיקאים שונים שקשורים אליהם בדרך זו או אחרת, עורך ומגיש יואב (יוחזר) קוטנר. בין היתר יופיעו להקה רטורית של יוסי אלפנט, נחום הימן ומוי כהן, מרתון שייערך במשך חמש שעות. בשטח הג'אז אסף מר חיים את כל ההרכבים שקיימים בארץ.

מר חיים: „השתדלתי לאסוף הרכבים שיש להם תוכנית שלמה שאיתה הם מופיעים במהלך השנה, ושהחומר יהיה קליט מספיק לאירוע מהסוג של יפו". במסגרת הזו יופיעו בית־ספר רימון עם שישה אנסמבלים שונים מסלטה ועד ביג־בנג. וכן „הפלטינה" בהרכב חדש, להקת „זוויות", להקת „קרמה", „הנאה קרמית", „דרכים", „קו 4", ומופע מיוחד של האנסמבל של מייקל גרינבלט שילוב של [illegible] ריקוד, מסורות פולקלוריסטיות ושמחת חיים.

מוסיקה מזרחית

מסגרת נוספת תהיה ערב שיוקדש למוסיקה מזרחית אמנותית. יופיעו בין היתר התזמורת של נגן הקאנון ויקטור עודה, הלהקה חליפה, מתופפים ממזרח ירושלים, והזמרות לאה אברהם ואסתי קינן בשיתוף אייל מן שינגנו מוסיקה פרסית.

מופעי המוסיקה קלאסית ייערכו בגן חרושת לסבון, אולם חדש שאותר ע"י עיריית תל־אביב, בין היתר, יופיעו מירה זכאי, גליה מנחם ויונגברג בתוכנית משירי „ארץ אהבתי" וכן ערב בארוק עם אורי שוהם.

ערב נוסף יתן יהורם גאון במופע שכולו לאדינו ורומנסות ספרדיות. בשטח התיאטרון ייערך זו הפעם הראשונה הפסטיבל לתיאטרון מקורי בסימטה (על כך פרטים בנפרד) וכן תיאטרון חוצות עם מוצגים כמו „תופת הר", „רעמסס", וכן מופע מיוחד שמכונה נולד צ'רלטון עם תלמידיה מאוניברסיטת תל־אביב.

תחרויות מחול

מחול ביפו, כן יש גם מחול. רנה שיינפלד בתוכניתה החדשה, להקת „מגמה" עם שני ריקודים חדשים ותמ"ר, שתופיע עם מבחר מהרפרטואר שלה. ריקודים מחוץ אמנותיים יתקיימו ערב ערב ברחבת מוזיאון יפו והעם בהשתתפות הקהל, כל ערב יוקדש לסגנון אחר. אלברט פיאמנטה והרכב ינגנו מוסיקה לריקודים קלאסיים, טנגו, ואלסים וטוויסט, אריה מוסקונה יופיע עם סגנון שנות הג'אז ומוטי דיכנה עם שנות ה־60, יתקיימו גם תחרויות ריקודים.

ערב מיוחד לכבוד הפסטיבל יערוך שלמה גרוניך, שכתב יצירה מקורית שתוקדש לתל־אביב. גרוניך יופיע עם התזמורת הקאמרית הישראלית, עם הרכב [illegible], שיקופיות ועוד.

מופע הסיום יהיה על קבוצת רוק [illegible] ואש המפורסמים שלהם. הכוונה ליצור פסטיבל שיתפרש על כל החלק העתיק של יפו, ויורכב בכל יום ממופע גדול שמסביבו הרבה מופעים קטנים יותר. מתכוננים גם סדנאות יצירה, פעילויות לילדים ומרכזים אפילו על קולנוע וכל זה בין ה־7 ביולי מ־18.00 עד 24.00. כל האירועים, מלבד הפסטיבל בתיאטרון „הסימטה", חינם.

מוסיקה

דיבוק העשייה הזה

יוסי שיפמן

לפני מספר שנים, בסוף האביב, תקופת מבחנים לבעלי המשרונות המוסיקליים, נקרתה לי מערכת השעות שנפלה מארנקה של הפסנתרנית רות מנזה. העניין נראה לחלוטין בלתי אפשרי. רות מנזה ליוותה את הנבחנים במבחני המילגות ע"ש שרת, במבחני סוף השנה של בתי־הספר למוסיקה וכו'. סדר היום נראה בערך 09:00 — בית התזמורות יפו, 10:00 — הקונסרבטוריון הישראלי בצפון ת"א, 10:45 קונסרבטוריון גבעתיים, 12:00 — האקדמיה למוסיקה... בקיצור בבוקר עבודה אחד היא הספיקה לנוע בין ארבעה־חמישה מקומות כדי לעבוד עם צעירים.

כל זה היה כמובן, כדרך בחזרה איתם לפני כן שתתקיימה בדרך כלל בביתה שעל גבול רמת־גן גבעתיים. לשם עלו לרגל מכל אזור המרכז ולפעמים גם ממרחקים גדולים יותר; היא אהבה לגלות בהם את הכישרון ולספר אחר כך למי שחשוב שידע.

רות מנזה בת למשפחת מוסיקאים ידועה בארץ. השם מנזה הופיע לאורך השנים, כמסורת, מוסיקליים [illegible]

רות מנזה

בעלה השחקן, אלברט כהן [illegible], שניהם עסוקים כאמנותם משעה המוקדמות ועד [illegible] של היום הבא.

למסגרות אלה של עבודה, עבודה עבורה נכנסו ללא קושי ידידיה [illegible] עם מוסיקאים ושחקנים רבים מישראל ומחו"ל. אחת הידידויות המפורסמות היא עם לאונרד ברנשטיין, שהיה אורח קבוע בביתם בכל ביקור בארץ. [illegible] כביתם משך תקופה ארוכה.

[illegible]

קולנוע

רוזנהיים — טקסס

„קפה בגדד" — בקולנוע דיזינגוף בתל־אביב

יעל ישראל

משום מקום מגיחה בווארית דשנה נזהרת בבגדיה המיושנים ועם תיבת העץ שלה בקפה מבודד הנטוע באמצע הישימון. היא שוכרת מקום במלון דרכים זנוח ומנסה להתיידד עם יושבי המקום התמהוניים ובהלומותיה רואה עצמה מקרצפת בתאוות כל פינה מלוכלכת וכל חפץ מאובק, בתיאבון גרמני לנקיון.

המפגש הסוריאליסטי, הסמלי הזה, משמש בידי הבמאי הגרמני פרסי אדלון, לעשיית קומדיה אנושית קטנה על בדידות אנושית ועל הצרכים היסים שיש לפעמים באנשים. קומדיה שופעת אהבה, סלחנית, לרגעים כמעט סנטימנטלית, שיוצאת מנקודת הנחה אופטימית בדבר טבע האדם, ולא מתוך החיה שבאדם. אדלון מפגיש את התרבות האמריקאית עם הגרמנית ומשתמש במדבר המקסיקני הצחיח כאתר הצילום המזור שלו. ונכון שמישהו מבני עמו כבר עשה זאת טוב יותר, והכוונה לוים ונדרס בסרטו „פריז טקסס".

אדלון התפרסם בשנת 80' בסרטו „סלסט". ולאחר ארבע שנים על „שוגר ביבי" שהיה שיתוף הפעולה הראשון שלו עם השחקנית מריאן סגברכט, גיבורתו הצבעונית בסרט „קפה בגדד". כמו ונדרס, גם אדלון מנסה אסתטיקה אחרת, פנטסטית. אתר ציורי, זוויות צילום בלתי שגרתיות וטיפוסים מוזרים הם המרכיבים את סרטו. בעלת המקום היא אשה שחורה ועצבנית (סי.סי.פאונדר) שגירשה את בעלה מהבית ומפרנסת את ילדיה המגדלים ואת נכדה התינוק. היא מעסיקה אינדיאני צעיר בתור ברמן, במוטל שלה גרה זונה, שגם עושה כתובות קעקע (קריסטין קאופמן), המקבלת אליה את נהגי המשאיות שעוברים בסביבה במיוחד בשבילה, ובקרבת מקום גר צייר תפאורות בדימוס (ג'ק פאלאס) וכיום צייר תנבב. קרבתו של המקום למעוני החלומות: לאס וגאס והוליווד — הופכת אותו לאיזור סמלי.

כאשר מגיעה למקום הגברת השמנה מהעיר רוזנהיים, בווארית, היא מצליחה לשנות את אווירת הנכאים באישיותה הנלבבת ובתעלוליה מסמכות משעשעים. הקפה, שנמצא בשום מקום, מקבל משהו מאווירת הזוהר המדומה של הערים השכנות, מתחיל למשוך אליו קהל שבא במיוחד לראות את הופעת הקסמים של הבווארית. השמנה והחביבה. ממצב של בדידות קיומית מוצאת לה והאשה העירונית, שבעלה זנח אותה, חברים כלבבה שאוהבים אותה אהבת נפש ואפילו גבר כלבבה. הצחיחות המדברית, הקטלנית לא הצליחה לחסל את החמימות האנושית.

סי.סי. פאונדר

האנשים שמאחורי „ציבור הבוחרים"

חברה חדשה
מאת גדי יציב

כאשר קרבות הבחירות מתרבים הדיבורים על „ציבור הבוחרים", כאילו היה זה ציבור הומוגני. כאשר ממיינים את הבוחרים מתייחסים בדרך כלל לקני מידה דמוגרפיים וכלכליים שונים כמו „צעירים/מבוגרים", „עשירים/עניים" וכיוצא בזה. במחקרי בחירות נמצא לעומת זה, כי גם כאשר מתייחסים לקבוצות אתניות, תעסוקתיות, עדתיות, מקצועיות וכל כיוצא באלה — צריך להבחין בשיקולי הצבעה שונים של שלוש קטגוריות יסוד של בוחרים, המצויות בקרב כל ציבור. החברים בכל קטגוריה כזאת מצביעים על פי מימד שונה בדימוי המפלגות השונות.

הבוחרים המסורתיים הם אלה המצביעים בדרך כלל עבור אותה מפלגה מדי מערכת בחירות. אלה חברים בדרך כלל בקבוצות חברתיות הנחשבות כ„בעלות ברית" של מפלגות ידועות. הברית נכרתה בעבר, בעקבות תהליכים או אירועים חד־פעמיים הניתנים לזיהוי, והעשויים להיות, במקרים רבים, בלתי רלוונטיים לתקופות מאוחרות יותר, בהן הברית עדיין עומדת בעינה. כך למשל, קבעו שני סוציולוגים ידועים בסוף שנות ה־60, כי ההתחלקות המפלגתית של אירופה המערבית בתקופתם משקפת את השסעים המבניים ואת הפערים החברתיים של שנות ה־20, ככל שהדברים אמורים בבוחרים מסורתיים. דוגמאות: הברית שנוסדה כביכול, בין קבוצות חברתיות שונות בארצות־הברית, בתחילת תקופת כהונתו של פרנקלין דילנו רוזוולט בראשית שנות ה־30 ואשר החזיקה מעמד כמעט שלושים שנה; הברית בין הלייבור הבריטי, מתחילת המאה, לבין העובדים המאורגנים בתעשיות המסורתיות במרכז אנגליה ובצפונה, ברית המחזיקה מעמד עד היום; הברית בין חלקים גדולים מעדות המזרח לבין „תנועת החירות" מאמצע שנות ה־70 והברית המסורתית בין חלקים בהתיישבות העובדת לבין מפלגת העבודה.

כל הבריתות הללו, ועוד רבות אחרות, יוצרות קבוצות של „בוחרים מסורתיים" השייכים לסקטור חברתי, המאופיין על־ידי תרבות משותפת, סגנון חיים אופייני ומידה כלשהי של סגירות חברתית. כדי שבוחרים אלה ישנו את הצבעתם, יש לשכנע אותם, כי מפלגה אחרת כלשהי, ולא מפלגתם „המסורתית", משתייכת בדרך כלשהי או קובעת זיקה כלשהי עם קבוצת התרבות שלהם. בהקשר זה חשוב סגנון הדיבור, מערכת הסמלים החיצוניים, לפעמים אפילו אופן הלבוש. ניתוק קריטי בין חברי קבוצת התרבות לבין המפלגה בעלת בריתם מתרחש רק לעיתים רחוקות, בעיקר כתוצאה מאירועים חיצוניים בעלי השפעה רבה או כתוצאה מהופעת אישיות כריזמטית כלשהי, ועל הרוב מצטרפים יחד שני האירועים הללו. עם זאת, בכל מערכת בחירות יש זרימה קבועה לא גדולה של בוחרים ממפלגה למפלגה, תוך כדי שבירת המסורת והינתקות ממנה.

הבוחרים הכריזמטיים הם כאילו ניגודם של „המסורתיים". הכוונה כמובן, איננה לבוחרים שהכריזמה היא תכונתם האישית, אלא לכאלה המייחסים מידה כלשהי של כריזמה לדימוי המפלגה, אשר עבורה הם מצביעים. אלה הם בדרך כלל הבוחרים המתלהבים מהר והמתאכזבים מהר. ובעיקר אליהם מכוונת תעמולת הבחירות של החודשים האחרונים לפני יום ההצבעה. בוחרים אלה שייכים בדרך כלל לקטגוריה חברתית המכונה „קבוצת גורל".

השתייכות לקבוצת גורל נקבעת אמנם על־ידי גורמים אובייקטיביים שונים, אבל ההחלטה על כך היא, בסופו של דבר, אישית־סובייקטיבית. למשל: אדם יכול להשתייך אובייקטיבית לקבוצה עדתית או מעמדית או מינית ולא להעריך, כי גורלו האישי נחתך ונקבע על־ידי שייכותו לקבוצה זו. רק כאשר בגלל גורמים שונים, נדמה לאדם כי כל גורלו, בטווח המיידי, תלוי בשייכותו לקבוצה זו, ולא בשייכות לקבוצה אחרת וגם לא במאמציו האישיים, הוא אכן שייך ל„קבוצת גורל". בוחרים אלה נדלקים מהסיסמה המזהה את קבוצת הגורל שלהם עם המפלגה, נגררים אחרי נאומים בקרנות הרחוב, מושפעים בקלות יחסית מדברי דמגוגיה. לעומת זה, פחות חשובים להם סגנון המפלגה, אורח חיי המנהיגים ואופן התנהגותם. בוחרים אלה מתייחסים לברק הרגעי של מודעה או של תשדיר בחירות, או לצירוף מלהיב של מילים ומנגינות.

התהליך בדרך כלל הוא כזה: בתקופות משבר נוצרת „קבוצת גורל", אשר לחבריה תחושה חזקה של שייכות ונאמנות קבוצתית. חברי קבוצה זו כורתים ברית עם מפלגה כלשהי או מייסדים מפלגה משל עצמם. במשך הזמן נהפכת „קבוצת הגורל" ל„קבוצת תרבות", והבוחרים הכריזמטיים הופכים בהדרגה לבוחרים מסורתיים עבור אותה מפלגה.

הבוחרים הרציונליים הם הבוחרים אשר על פי דמותם כביכול, בנויה ופועלת כל מערכת בחירות בחברה דמוקרטית. בוחרים אלה אינם מתייחסים לסגנון חיים ולמסורת המפלגה (כמו הבוחרים המסורתיים), וגם אינם הולכים שבי אחרי סיסמאותיה (כמו הבוחרים הכריזמטיים) — אלא הם שוקלים בכובד ראש את עמדותיהן של כל המפלגות, את התפקיד שנועד לכל מפלגה אחרי הבחירות, את האינטרסים המיוצגים על־ידי כל מפלגה — וזו אשר מיטיבה לייצג אותם מכל הבחינות הללו — זוכה בקולותיהם. בוחרים אלה מהווים בדרך כלל מיעוט מבוטל בכל חברה, כעשרה אחוזים, לעומת ארבעים־חמישים אחוז מן הבוחרים המצויים בכל אחת משתי קבוצות הבוחרים האחרות. הבוחרים הרציונליים מהווים ציבור יעד חשוב אך ורק למפלגות קטנות מסויימות.

מפלגה קטנה, כדי שתגדל מאוד מאוד, צריכה על פי רוב „לתפוס לה קבוצת גורל" כלשהי, בדרך כלל קבוצת גורל חדשה ולכרות איתה ברית. זוהי תופעה נדירה, אשר מתרחשת לעיתים רחוקות. על פי רוב קשורה מפלגה קטנה לקבוצת תרבות קטנה של בוחרים מסורתיים, וכן לתוספת גדולה או קטנה של בוחרים רציונליים, שהיא מצליחה לשכנע במערכת הבחירות שלה.

מפלגה קטנה חייבת איפא להקפיד היטב, שבוחריה המסורתיים לא יסתננו החוצה, שיתוספו לה עוד בוחרים רציונליים, והיא גם חייבת לקוות, כי בשלב כלשהו יבוא „הניצוץ הכריזמטי" ויבער בה כלפיד וכדגל ל„קבוצת גורל" חדשה, אשר נוצרה על־ידי הנסיבות ההיסטוריות והתהליכים האובייקטיביים.

רגע הבחירה ● ברית־גורל או החלטה רציונלית? (צילום: רחמים ישראלי)

מעבר לכדורגל

יש משהו מעודד מאוד בזכייתה של הולנד באליפות אירופה בכדורגל — משהו שמעבר לכדורגל.

זה שנים משחקת הולנד סוג אחר של כדורגל: חדשני יותר, נועז יותר, יפה יותר, מורד במוסכמות. זה שנים רבות זוכה הולנד בטפיחה על הכתף — ואילו הנבחרות האחרות זוכות בגביעים ובמדליות. האמנם לא יתכן, כי המקוריות והתעוזה יגיעו גם להישגים מוחשיים? אפשר, בסופו של דבר. עובדה: שלשום ראינו את רוד חוליט, הקפטן ההולנדי, מניף את הגביע, ואת המאמן של ראינו על מסך הטלוויזיה כשהוא פורק מליבו אנחה גדולה־גדולה, שהיתה צבורה ואצורה בו מאז 1974, כאילו הוא אומר — „עשיתי את זה!" גם זה סוג של צדק שניצח בסופו של דבר.

חוליט ● מורד בכל המוסכמות

והפעם... סיפור היובי

כיוון שסיפרתי במדור זה על עוולות המתרחשות יום־יום בשטחים — הנה סיפור אמיתי לטובת משרד הביטחון.

לפני שבועיים הגיע אלי, בין השאר, סיפור מעשה על עציר בקציעות מתושבי בית־סאחור. הסיפור הגיע ביום שישי ועל פיו היה חייב האיש לעבור שני ניתוחים מסוכנים בדרכי השתן. יום אחד לפני הניתוח השני, על פי הסיפור, יצא לכפרו, כדי לקבל תרומת־דם מבני משפחתו. בדרכו נעצר — והושם בכלא. עד כאן הסיפור.

בשבת בבוקר התקשרתי לאחראים לכך בצה"ל, וביקשתי להעביר את האיש בדחיפות לבדיקה רפואית שמא הוא זקוק לעזרה ראשונה. לאחר מאמצים רבים לזיהוי האיש — הוא אותר במחנה אחר, ועוד באותו יום הודיעו לי שהעבירו אותו לבדיקות רפואיות. ביום ראשון פניתי למשרד הביטחון, ביקשתי לברר את עניינו ולטפל בו.

יומיים לאחר הפניה נמסר לי דו"ח על עברו, על מעשיו ועל מצב בריאותו. ביום שישי האחרון הגיע עוד דו"ח — ובו הסכמה של צה"ל להעבירו מיידית של האיש לניתוח. בכל פרק הזמן שבו נעשתה הבדיקה, עמד האיש תחת פיקוח רפואי צמוד, ועכשיו כאמור: נמסרה בעיתוי. הנה דוגמה לתגובה נאותה ותקינה של משרד הביטחון, אשר ראיתי עצמי מחוייב לפרסם אותה ברבים.

רשות הקורא

הצתות והריסות

במעמד הנחת אבן הפינה לביה"ס התיכון המקיף בדיר אל־חנה אמר שר החינוך והתרבות יצחק נבון, כי הוא רואה בחומרה את גל ההצתות והשריפות באיזור (הגליל), אבל אסור לתת עונש קולקטיבי או סביבתי.

טוב שדברים כה ברורים בנושא כאוב זה יוצאים מפי אישיות כה בכירה, אולם עוד יותר טוב יהיה, אם כבוד השר ייצא חוצץ גם נגד ביצוע עונשים קולקטיביים בגדה המערבית ובחבל עזה — הריסת בתים של חשודים ובני משפחותיהם, אנשים החשודים בזריקת אבנים או בקבוקי תבערה שטרם הובאו למשפט להוכחת אשמתם.

הטלת אבנים ובקבוקי תבערה לא ייקרבו את הגאולה לפלשתינים, כפי שעונשים קולקטיביים לא ידכאו את שאיפתם לשחרור לאומי. דוגמאות אינן חסרות, ממקומות וזמנים אחרים, כולל הישוב היהודי במאבקו נגד השלטון הבריטי.

בנימין דוד, נהריה

נפשו של אדם

בית איננו רק מצבור של לבנים, ברזלים ומסגרות עץ, חלונות ותריסים. בית איננו רק מחסה מפני צינת החורף וחום הקיץ. בית הוא נפשו ורוחו של אדם. בו הוא משקיע את כל הונו ואונו, אליו הוא מביא את שאהבה נפשו, כאן הוא יולד את ילדיו, חוגג את שמחותיו ומתאבל על מתיו.

לכל בית אישיות משלו, המבטאת את מערכת ערכיו, מסורתו ותרבותו. בית איננו „ערבי" או „יהודי". בית הוא כל כולו של אדם כאשר הוא אדם.

הריסת ואטימת בתים היא פשע כלפי רוחו של האדם. מחיקת בתים מנופם, מצביעה על חוסר רגישות כלפי האדם. הבולדוזר ולבנות־החבלה מחבלים בנו יותר מאשר בהם, כי ועסננו המוסרי נחלש והולך. בהריסה ובאטימה יש גם חוסר צדק משווע, כי זו מדיניות ענישה קולקטיבית נגד נשים, זקנים וילדים הנותרים ללא קורת גג.

דן יהב, תל־אביב

הגג של הורביץ

בכתבתנו פורסם שהאחים הורביץ, בנו של הח"כ יגאל הורביץ, העבירו מתקציב מפעלם הגושי 120,000 דולר כתשלום [illegible]

[illegible]

קליטה טובה

לפני כעשרה חודשים קיבלתי עולים מבריה"מ ועברתי חוויה קשה ביותר איתם עד שקיבלו סידור במרכז קליטה. לפני עשרה ימים הגיעו אלי אחותי ובנה מבריה"מ, אחרי ניתוק של 50 שנה. ועדות לשינויים שחלו במדור הקליטה של הסוכנות, הפעם עברתי חוויה נעימה.

כשנודע לי על בוא אחותי ובנה, פניתי בבקשה לאורי גורדון, כדי שיסייע לי במציאת סידור נאות לאחותי שהיא אישה זקנה ומוגבלת. בקשתי היתה לסדר אותם על־יד אחי, במרכז קליטה בכפר־סבא. לא עברו ימים רבים וקיבלתי טלפון מבועז שוייגר, עוזר המנכ"ל, שביקש לשמוע פרטים. וזכיתי לאוזן קשבת. לא עברו ימים רבים והוא קישר אותי עם נעמי פלג ממחוז תל־אביב. ושוב הרגשתי שמאחורי הטלפון נמצאת אישה עם לב חם המבין למצוקות אנוש, שהבטיחה לעשות הכל למצוא סידור מתאים עד לבואם. קיבלתי הודעה שמחכה להם מקום שמור במרכז הקליטה בנתניה, הבן עמד על שלו, שלא לקבל סידור זה וניסה למצוא להם מקום בכפר־סבא בלא הצלחה, אך משראה את המקום בנתניה נוכח לדעת שזה המקום הטוב ביותר בשבילם.

לפני כמה ימים, ביקרתי אותם במרכז הקליטה בנתניה, וזה מקום פנטסטי. קיבלו דירה טובה ונוחה, הבן החל ללמוד והוא מאוד מרוצה, הוא מצטער שלא קיבל מלכתחילה את הסידור הזה וביקש סליחה מאלה שהכינו לו את המקום. הוא כתב לחברים בבריה"מ ותיאר להם את קבלת הפנים ונחמה בה זכה כאן ואת הסידור הטוב שקיבל. ועל כך יבואו על הברכה כל אלה שעזרו לי בקליטתם הטובה.

משה שהם, שמיר

האינטרטוטו יוצא לדרך

● כדורגל

ראובן חנניה

קבוצות שמשון תל־אביב ובית״ר ירושלים יפתחו הערב את הופעותיהן במסגרת טורניר האינטרטוטו כשיתמודדו ביניהן באיצטדיון רמת־גן בשעה 6.

שתי הקבוצות הישראליות שובצו בבית מספר 7 יחד עם גראץ שטרום מאוסטריה ואיקאסט מדנמרק ששיחקו כבר אתמול בדנמרק.

בית״ר ירושלים תפגוש את גראץ שטרום באיצטדיון רמת־גן ביום רביעי בשעה 6 ואילו מיד לאחר משחק זה יעלו על כר הדשא שמשון ואיקאסט.

שטרום סיימה במקום ה־3 בליגה בארצה, כאשר האלופה היתה ראפיד וינה וסגניתה אוסטריה וינה.

בשורות שטרום משחקים שני זרים. פטרוביץ היוגוסלבי וקרמר ממערב גרמניה.

איקאסט נמצאת בתום 10 מחזורים בארצה במקום ה־9 (מתוך 14 קבוצות).

בשורות הקבוצה מככב שחקן נבחרת דנמרק איינר ראבק עם 6 הופעות בין־לאומיות.

בשתי הקבוצות הישראליות שמשון ת״א ובית״ר ירושלים התחלפו המאמנים. את שמשון יאמן צבי רוזן ואילו לבית״ר שב דרור קשטן.

בבית״ר יערוך הופעת בכורה השוער הבין לאומי אריה חביב שהגיע לבירה מהפועל חיפה.

80 עצורים לפני ואחרי הגמר האירופי

80 אוהדי כדורגל, בהיותם 67 הולנדים ו־9 מערב־גרמנים, נעצרו בשבת אתמול במינכן לפני ואחרי משחק הגמר של אליפות אירופה בין הולנד וברית״מ. כך מסרה אתמול משטרת מינכן.

23 איש נעצרו באשמת שיכרות ופגיעה ברכוש, אחרים על גניבת כרטיסי כניסה לאיצטדיון או על גרימת קטטות.

הלילה שבין שבת ליום ראשון היה שקט, שכן הרוב מבין 30,000 האוהדים ההולנדיים עזבו את מינכן זמן קצר לאחר נצחון נבחרתם.

אינפלציה במנחשי 14 בטוטו

36 משתתפים ניחשו 14 תוצאות נכונות, במחזור שנערך בשבת על משחקי הליגות האוסטרליות, וכל אחד מהם יקבל 8,330 שקלים.

796 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־123 שקלים.

7,252 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־13 שקלים.

לאור ריבוי הזוכים בפרסים הרביעי והחמישי הפרסים לא יחולקו והם מועברים למחזור הבא.

ההכנסה במחזור 43/88 היתה: 1,331,249 שקלים, ולפרסים הופרשו 693,685.54 שקלים, כולל העברה.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא: 300,000 שקלים, כולל העברה.

בהגרלה השבועית של „טוטו־אוטו" זכתה במכונית פורד אוריון 1600 גבטי שמשי מרחוב רידינג 48 בתל־אביב, בטופס מס' 26״131״84644.

מיליון חגגו באמסטרדם אליפות אירופה

מיותר לציין אוהדת של מי הנערה הזו. למעלה ממיליון תושבים חגגו באמסטרדם את זכיית הולנד באליפות אירופה. המעריצה הנלהבת רוקדת בלב אמסטרדם עם „תזכורת" לתוצאה ממשחק הגמר. (תצלום: איי.פי.)

היום שמינית גמר בוימבלדון

● טניס

לאחר הפגרה בת יממה, יחודשו היום משחקי הטניס בוימבלדון בארבע אחר הצהריים לפי שעון ישראל. 16 גברים ו־16 נשים, ייאבקו ביניהם בשלב שמינית הגמר.

המשחק המסקרן ביותר יהיה בין המדורג שני, מאטס וילאנדר משבדיה לבין המדורג 16, היוגוסלבי סלובודאן זיבויונוביץ', המיטיב לשחק על משטחי דשא.

המשחק ביניהם יהיה השני על המגרש המרכזי, כשלפניו יתקיים המשחק בין שטפי גראף, המדורגת ראשונה ומרי ג'ו פרננדז מארה״ב המדורגת 16.

משחק נוסף במגרש המרכזי — טים מאיוט מארה״ב המדורג עשירי לבין הנרי לקונט מצרפת המדורג שביעי.

באותה עת יתקיימו שלושה משחקים במגרש מספר 1, סמוך למגרש המרכזי, בין איוואן לנדל, המדורג ראשון לאוסטרלי הצעיר מרק וודפורד, שניצח את האיטלקי דייגו נארגיסו, שהדיח את עמוס מנסדורף (שפרש בשל מיחושי בטן).

לאחר משחק זה תתמודד האלופה מרטינה נאוורטילובה, המדורגת שניה, מול הסובייטית לאריסה סאווצ'נקו, המדורגת 13, והמשחק השלישי והאחרון במגרש זה לפי התכנית, יהיה בין בוריס בקר המדורג שישי לפול אנאקון מארה״ב.

על מגרש מספר 2 יחלו המשחקים קודם לכן, בשעה שתיים וחצי לפי שעון ישראל. האמריקנית כריס אוורט המדורגת רביעית, מול בת ארצה קטרינה אדאמס ואחר כך, וולי מאסור מאוסטרליה, שהדיח את ג'ון מקנרו, מול הצ'כי מילוסלאב מאצ'יר המדורג תשיעי.

משחקים נוספים בשמינית הגמר, אם הזמן יאפשר זאת, אחרת יתקיימו ביום שלישי, יפגישו את פאט קאש אלוף וימבלדון המדורג רביעי, נגד הסובייטי אנדריי אולחובסקי. ג'ימי קונורס המדורג חמישי, מול פטריק קונן ממערב־גרמניה. סימון יול מאוסטרליה, מול שטפן אדברג משבדיה המדורג שלישי.

משחקים נוספים בשמינית הגמר לנשים: אן מינטר (אוסטרליה) — פאסקאל פאראדיס (צרפת), פאם שרייוור (ארה״ב מדורגת שלישית) — קאטרינה מאלייבה (בולגריה מדורגת 14), זינה גאריסון (ארה״ב, 12) — גבריאלה סאבאטיני (ארגנטינה, 5), הלנה סוקובה (צ'כיה, 6) — ברברה פוטר (ארה״ב), נטליה זוורבה (בריה״מ, 8) — רוס פרבנקס (דרום־אפריקה).

כריס אוורט משקיעה את כל כוחה בהחזרת הכדור שנורה אליה מחבטת יריבתה היפאנית אקיקו קוג'ימוטה בסיבוב השלישי במשחקי וימבלדון בשבת. אוורט ניצחה 4:6, 0:6 ועלתה לסיבוב הרביעי. (תצלום: איי.פי.)

חוליט מנגן כינור ראשון

קפטן נבחרת הולנד בכדורגל, רוד חוליט (מימין), מנסה את כשרונו גם בנגינת גיטרה במועדון לילה במינכן, שעות ספורות אחרי שהצעיד את נבחרתו לזכיה באליפות אירופה בנצחון 0:2 על ברית־המועצות. (תצלום: איי.פי.)

שיא ישראלי ב־3000

יצחק אשל

דב קרמר קבע אתמול באלסט שבבלגיה שיא ישראלי חדש בריצת 3000 מטר בזמן של 7:55.00 דקות. הוא שיפר את שיאו בן 7 השנים של אריה גמליאל ב־7 עשיריות השניה.

הישג זה זיכה את קרמר במדליית הארד בתחרות.

ראשון הורג הבלגי ון דייק שקבע זמן של 7:51.90 דקות.

בריצה אחרת סיים רוני מעוז במקום ה־11 בריצת 800 מטר בזמן של 1:52.5 דקות.

מדליות זהב לקולודני ואילון

שתי מדליות זהב הוענקו אתמול בדורטמונד, מערב גרמניה, לשני אתלטים ישראלים בתחרות בינלאומית שהתקיימה שם.

איתי אילון זכה בזהב בריצת 100 מטר בזמן של 10.70 שניות ואירית קולודני זכתה אף היא את ישראל במדליית זהב בריצת 100 מטר — 12.09 שניות.

הישגים מצויינים באתלטיקה

הישגים מצויינים באתלטיקה נקבעו בסאן דייגו, קליפורניה.

פלורנס גריפית גמאה 100 מטר ב־10.89 שניות שהוא הטוב שנקבע השנה והשמיני בכל הזמנים. השיא העולמי שייך לאמריקנית אוולין אשפורד, ועומד על 10.76 שניות.

שיאנית העולם בקרב־7, ג'אקי ג'וינר־קרסי, קפצה לרוחק 7.39 מטר.

ראמונה פייגל קבעה שיא אמריקני בהדיפת כדור ברזל, כשהדפה למרחק 20.18 מטר. רנדי בארנס הדף כדור ברזל למרחק 22.01 מטר, לפני דרייוד לאוט 20.99 מטר.

דנין הוואר הקדימה את האלופה האולימפית ב־400 מטר, ואלרי בריסקו, כשעברה מרחק זה ב־50.56 שניות, בעוד ששיאן העולם בקפיצה משולשת, ווילי בנקס, תפס את המקום הרביעי (16.25) בלבד. המנצח היה קני הריסון, שקפץ 17.15 מטר.

האלוף האולימפי ב־110 מטר משוכות, רוג'ר קינגדום, קבע זמן של 13.17 שניות, לפני אלוף העולם, גרג פוסטר 13.85 שניות.

הישג לדרקסלר

הייקה דרקסלר, שהתמה לשיא העולמי ב־200 מטר עם בת ארצה מריטה קוך, קבעה זמן מצויין באליפות מזרח־גרמניה ברוסטוק — 21.84 שניות.

ספורה הטילה כידון למרחק 73.86 מטר.

נבחרת הכדורמים יוצאה לטורנירים בסקוטלנד ובלגיה

● כדורמים

יו״ר ועדת הכדורמים מיקי הדר מסר אתמול שישראל התקבלה לטורניר 7 המדינות בכדורמים בחודש הבא בבלגיה.

טורניר זה מוגדר חזק ומשתתפות בו לבד מצרפת, שתשתתף במשחקים האולימפיים, גם שבדיה, שוויץ, אוסטריה, דנמרק, אנגליה והארץ המארחת בלגיה.

ישראל התקבלה לאחר מאבק דרמטי שנמשך 48 שעות. הנבחרת הישראלית יצאה לסקוטלנד שם תשתתף בטורניר 8 האומות בהם זכתה מספר פעמים בבכורה, אך ראשי האיגוד בדקו את האפשרות להשתתף גם בטורניר בבלגיה שהוא מיד לאחר הטורניר בסקוטלנד. תחילה הערימו הבלגים קשיים וטענו שתכנית המשחקים והשלמה ולא ניתן לשנות. לאחר לחץ שהפעיל מיקי הדר על האיגוד הבלגי הסכימו הבלגים לאפשר שיתוף ישראל אם כל המדינות ישיבו בחיוב שהן מוכנות לשיתוף ישראל. לנושא זה ניתנה לישראלים אפשרות התארגנות של 48 שעות בלבד. בטלקסים וטלפונים הצליח מיקי הדר לקבל תשובות חיוביות מכל המדינות, למעט אוסטריה. זו האחרונה התנגדה בטענה שהדבר פוגע בלוח הזמנים ובתכניות של הנבחרת האוסטרית.

האוסטרים השאירו פתח תקוה באומרם כי יסכימו להסיר התנגדותם אם שאר המדינות יעתרו בחיוב לבקשת ישראל ואכן לאחר שהוברר סופית כי כל המדינות מוכנות לאשר השתתפותה של ישראל הסכימו האוסטרים להסיר התנגדותם וזו הפעם הראשונה שישראל תשתתף בטורניר כה חשוב זה.

אליצור עירוני נתניה

● כדורסל

דוד בכר

בתום ישיבה ממושכת הוחלט אמש שקבוצת הכדורסל של אליצור נתניה תקרא מעתה אליצור עירוני נתניה שכן עיריית נתניה תתמוך בקבוצה ונציג שלה אף ישמש חבר הנהלה בקבוצה.

בישיבה הוקמה עמותה ונבחרו חברי הנהלה חדשים בהם גם מוטי שעיבי שהוא מנהל מחלקת הספורט בעיריית נתניה.

עוד הוחלט לפתוח במגעים עם רכז מכבי נתניה דייויד בלאט כדי שיצטרף לקבוצה.

לגבי המאמן היו הכל תמימי דעים שהוותיק יהושע רוזין הוא המועדף לאימון הקבוצה.

מיקי, מוטי, חן ודורון נחתו בפארק

חן ליטן

מיקי ברקוביץ, מוטי ארואסטי, חן ליפין ודורון ג'מצ'י, ארבעת כדורסלני האלופה מכבי תל־אביב נחתו אמש במסוק במסיבה שערכה הקבוצה בפארק הירקון לרגל זכייתה ה־19 באליפות המדינה.

כ־3000 אוהדי הקבוצה ומקורביה גדשו במקום וביניהם היה גם מאמנה המיועד של הקבוצה בעונה הקרובה, צבי שרף.

ראשי המועדון נשאו נאומים לקהל העצום ובסיום הערב הופיעו אמנים ובהם ספי ריבלין.

בובליל — הפועל עוד דחיה?

יצחק ויסהוף

חתימת הסכם ניהול קבוצת הפועל תל אביב בין העמותה אותה עומד להקים משה בובליל לבין הפועל מחוז ת״א עמדה להערך אמש קרוב לחצות. בובליל הוזעק לבית המלון שאותו הוא מנהל בטבריה ולכן נערכה הישיבה בשעה מאוחרת.

אנשי הפועל תל־אביב סגרו עם איש העסקים את כל הנקודות השנויות במחלוקת אולם כאמור החתימה הסופית נדחתה לשעות הלילה המאוחרות ומזכיר הפועל ת״א מאיר כרנשטיין אמר כי לא יופתע אם החתימה תידחה לשעות הבוקר.

סלונים יקבע סכום העברת מרסר למכבי

עו״ד אורי סלונים אמור להיפגש הבוקר במשרדו עם נציגי הפועל ת״א, ובהן אלו של מכבי ת״א יחד עם עו״ד אילן גולדשטיין במטרה לקבוע את סכום ההעברה שתשלם מכבי להפועל ת״א עבור הכדורסלן לאוואן מרסר.

שופט בית המשפט המחוזי אורי גורן הסמיך את עו״ד סלונים, לשמש כבורר ולקבוע את סכום ההעברה והיום כאמור ישמע סלונים את נציגי שני הצדדים ויתן את החלטתו.

יתכן כי ההחלטה תדחה ב־24 שעות, כדי שהבורר יספיק להכין את עצמו לפסיקה.

הפועל לא יכסה גרעונות הפועל ת״א

„מרכז הפועל לא יתן את ידו לכך שגוף כלשהו יתחייב לשלם סכומים של מאות אלפי דולרים נגד לשחקנים ויבוא לאחר מכן למרכז הפועל ויגיש את חשבונות לפרעון. מעשים אלה יש לעקור מן השורש, כי תופעות אלה יכולות להביא לחדלון לא רק של האגודה עצמה אלא את התאגדות כולה" — דברים אלה אמר מזכ״ל הפועל יצחק אופק בתגובה להצעתו של חבר מליאת המרכז שמשון בובר, ושנתמכה ע״י מספר חברים נוספים, להעביר את כל תוספת התקציב בסך של כ־4 מיליון וחצי ש״ח לכיסוי הגרעונות של הפועל תל־אביב והפועל חיפה.

יו״ר ועדת הכספים עו״ד מיכאל צלטנר ומנהל אגף הכספים במרכז הפועל גיל גורדון הביאו בפני חברי מליאת המרכז לאישור את התוספת לתקציב המקורי בסך של 4.502,200 ש״ח שהם גידול של 33.7 אחוז. התקציב המעודכן יגדל מהסך של 13.348,500 ש״ח ל־17.850,700 ש״ח.

התוספת לתקציב מאפשרת להגדיל את הנתח המוקצב לספורט ואכן כ־3 מיליון וחצי ש״ח (כשני שלישים) מוקצבים לספורט, עפ״י הקריטריונים ועפ״י סעיפי הפעולות.

תוספת זו מביאה את חלקם של הסניפים בתקציב הכללי ל־65% אחוז ומאפשרת את המשך מגמת הגידול בתקציבים המופנים לספורט.

מדליות ותעודות לאלופים

יצחק ויסהוף

כל הקבוצות שזכו בליגות השונות בכדורסל באליפויות קיבלו אתמול תעודות הוקרה ומדליות על הישגיהן. החלוקה היתה בערב חגיגי אותו ערך איגוד הכדורסל לנציגי האלופות שהגיעו ממטולה שבצפון ועד אילת בדרום.

יו״ר איגוד הכדורסל יורם אוכרקוביץ שברך את הקבוצות הזוכות ציין כי בעונה שהסתיימה נערכו 17 אלף משחקים של מליגות הקטסל ועד הליגה הלאומית לבוגרים ב־140 ליגות שפוזרו בכל רחבי הארץ. אוכרקוביץ הוסיף כי השנה נכחו שופטים ב־96% אחוזים מכל המשחקים וזהו זה שיפור עצום לעומת העונה הקודמת.

יו״ר האיגוד סקר את הפעולות שנערכה בשנה האחרונה והשינויים בכדורסל הישראלי והוסיף: „לאור נסיון של שנתיים נקח פסק זמן בנושא תקנון התשלומים שכן 95 אחוז מקבוצות הליגה הארצית ומטה הועמדו לדין בעוון עבירה על תקנון התשלומים ועבירה זו אומרת דרשני. השבוע נכשל תקנון זה ונקים ועדה שתביא המלצות ואז נראה כיצד לפעול".

בצפון כועסים על „מקרה עפולה"

יצחק ויסהוף

תסיסה רבה שוררת בקבוצות הליגה הארצית מחוז צפון בכדורסל על ההחלטה לאשר לקבוצת הפועל עפולה להיות הקבוצה ה־13 בליגה הארצית, זאת לאחר שהורשעה בהפחתת שתי נקודות ליגה בעוון עבירה על תקנון התשלומים.

מחר אמורה להתכנס הנהלת איגוד הכדורסל ולהחליט על 13 קבוצות בליגה הארצית צפון (לאחר שמכבי ימק״א נצרת עלתה), לבטל את עונש הפחתת שתי הנקודות של מכבי ראשל״צ שהעפילה לליגה הלאומית ולבטל בעונה הקרובה את תקנון התשלומים.

ראשי קבוצת הפועל קרית שמונה, הפועל עמק הירדן ועוד קבוצות הודיעו כי ישקלו פניה לבג״ץ אם ההחלטה תאושר.

מנהלי קבוצות אלו הדגישו כי הפועל עפולה קיבלה פרס על מעשה חריג ובעוד שהם התנהגו כחוק עתה יאלצו להיאבק על שלושה כרטיסי ירידה לליגה א'.

אמסלם נופה

שמעון אמסלם, שחקנה הצעיר של הפועל ת״א, נופה אתמול מסגל נבחרת הכדורסל הצעירה שתשתתף בחודש הבא באליפות אירופה למשחקים הקדם אולימפיים שייערכו בהולנד.

אמסלם היה המנופה השני לאחר שקודם לכן נופה אורן שגר שנפצע.

שחקני הנבחרת שוחררו אתמול מאימונים והיום ישובו למכון וינגייט שם יערכו 3 אימונים יומיים עד צאת הנבחרת.

האולימפיות של בריה״מ וצ'כיה לגמר בסיאול

הנבחרת האולימפית של צ'כיה [illegible] בכדורגל ניצחה בחוץ [illegible] את [illegible] ביום קריאת 4:5 בבעיטות עונשין [illegible] 11 מטרים, בתום הארכה [illegible] ותוצאה 0:0.

ברית המועצות (אולימפית) [illegible] את ניגריה 0:1.

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

(כ) כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה.

08.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.40 ראשית הקריאה. כלי טורות: שורוק 4. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ו'. שברים שקולים (כ). 10.10 רגע עם דודלי בנמל (כ). 10.30 אנגלית ו'. 11.00 ערבית מדוברת (ו' ה') אלערם. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 ארץ מולדת, ממזרח ומים למולדת (כ). 12.00 אנגלית ה'. 12.25 תלמוד שניים אוחזין: מי מפחד מארמית (כ). 13.00 גיאוגרפיה כללית (ו' ט') החיים במדינות הרי הרוקי. 13.45 צרפתית (העשרה). 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 מגע תומר: מתכות. 14.35 רכבת ההפתעות. 15.00 קשר משפחתי. 15.40 שעת כושר. 15.55 אבירי האל. 16.20 סן סמיון של ויליאם רנדולף הרסט. סרט דוקומנטרי על ויליאם רנדולף, איל עתונות, ועל ארמונו המפואר „סן סמיון". 17.00 ערב חדש, מנחה: רפי רשף. 17.30 זרבובים. 17.50 נסיכה קטנה — דרמה. שרה, בתו של סרן אנגלי המתגורר בהודו, ויתומה מאם, עומדת לנסוע עם אביה לאירופה, וללמוד בפנימיה לבנות באנגליה. 18.25 פסוק של מבט אל מראשה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 פרויד הפרק האחרון: „העולם כחלום" עם התגברות הנאציזם, עוקר פרויד ללונדון • (זוכה לכבוד והערכה. העולם מתכונן למלחמה, והזקן מתכונן למותו. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 דרמה לטלוויזיה קרפיון חי. 22.10 זה הזמן. תכנית אירוח שבועית בשידור ישיר מנחה רם עברון. 23.00 בלשים בלילה הפרק הרביעי: „רכבת הרצח". פקודות הקבלה במשרדם של מרי וריוויר זוכה בפרס, נסיעה ברכבת, בה יוצג רצח מבוים. מרי וריוויר מצטרפים לנסיעה. 23.50 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.33 צ'רלס דיקנס, יצירות מופת: אוליבר טוויסט (חלק ב). 19.00 תוספים אמריקה. 20.03 ארם (סמית) וכלכלה. 20.30 אמנות ישראלית: אנה טיכו. 21.00 סוס צרפתי. 21.30 גלויות מפאריז.

רדיו

קול המוסיקה

(ת) תקליטור (קומפקטדיסק)

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה: 1. ק.פ.ע. באך: קונצ'רטו ברה מינור לחליל ותזמורת (א. ניקולה/התז. הקמרית של שטוטגארט/ק. מינשינגר). 2. מוצרט: סרנדה מס. 9 ברה מג'ור ק. 320 (קרן הדואר) (תז. קליבלנד/ ג. סל). 3. בטהובן: סונטה מס. 6 בלה מג'ור לכנור ופסנתר אופ. 30 מס. 1 (ד. אויסטרך ול. אובורין). 4. דבוז'ק: מתוך סימפוניים אופ. 78 (התז. הפיל. הצ'כית/ו. נוימן). 09.00 קונצרט בוקר: 1. זלנקה: קפריצ'יו ברה מג'ור (הקמרטה מברן). 2. מנדלסון: קונצ'רטו ברה מינור לכנור וכלי קשת (ס. אקרדו/קשתני התז. הפיל. הלונדונית/ש. דיטואה). 3. שומן: שלישית פסנתר בפה מג'ור אופ. 80 (שלישיית בוזארג). 4. סיבליוס: סימפוניה מס. 2 בלה מינור אופ. 55 (התז. הסימפונית של רדיו פרנקפורט/א. ענבל). 5. שוסטקוביץ': קונצ'רטו מס. 1 לצ'לו ולתזמורת אופ. 107 (ל. הארל / תז. הקונצרטגבאו) (ת) בניצוח ב. הייטינק. 6. פרנץ שמידט: סימפוניה מס. 4 בדו מג'ור (התז. הפיל. של וינה / ז. מהטה). 11.57 פינת השיר, משירי פ. גרסיה־לורקה. 12.00 מן הפרטייה. 18.05 בהאזנה נינוחה: קורלי: קונצ'רטו גרוסו ברה מז'ור אופ. 6 מס' 11 מוצרט: חמשיה בלה מז'ור לקלרינית ולכלי קשת ק. 581: מוצרט ליריקה שלושה מנואטים וסקרצו לרביעיית כלי קשת: שומאן: הומורסקה אופוס 20: באקס: „גינתה של פנר". 15.00 חסכבה מוזיקאלית. 16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו. התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנצח וסולן (כאבובה) ברוס ויינשטיין שוברט: רוזמונדה. פתיחה: באך: קונצ'רטו לכנור, אבוב וכלי קשת: היידן: סימפוניה מס' 104, לונדון: סזר פרנק: סונאטה לכנור ולפסנתר (שלמה מינץ/יפים ברונפמן). 18.00 רגע על הביצוע. 19.00 בין חברים. 20.00 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם: פסטיבל זלצבורג, תזמורת הממלכתית של דרזדן. מנצח: א. טייט מוצרט: מוסיקה לבאלט מתוך אידומנאו בטהובן: הקונצ'רטו המשולש לפסנתר, כנור, צ'לו ותזמורת: היידן: סימפוניה מס' 92, בסול מז'ור. 22.30 ג'אז קלאסי. 23.00 מחזור יצירות, הסונאטות של הנגרמית: השירים של מרלסון.

רשת א'

07.30 רדיו־קל. 08.05 הגה, עם בני הגרל. 09.05 סלרדיו, שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר, מגיש גדעון הוד. 11.05 ירוק ירוק, שירים עבריים. 12.05 מעורב ים־תיכוני, שירים וד' מתערוכת ה־40. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות. 14.05 בצרפתית. 14.06 בראש צעיר. 15.20 מגזין קטן לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת. 16.00 בוא ערבי אנגלית: סדרה למתחילים. 16.05 שעה 15. גיל הביניים. 17.10 צבעי הקשת. שירי עמים. 18.05 מנחת ערב. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב, עם האסטרולוג אילן מקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית. 10.05 כל צבעי הרשת. 12.05 אלף־אלף בבית, עם חיים קינן. 13.05 בחצי היום, חדשות ופזמונים. 14.06 לראות או לא לראות, יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק, המי והמר. 15.05 תוצרת הארץ, שירים עבריים. 16.05 יומן לכלכלה. 17.05 רגעי קסם עם אמיתי נאמן. 17.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים. 18.06 שירים ים־תיכוניים. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 דין ודברים, מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 סולם הזמירות, מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 כפר ראשו, חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן, שידור חי מתערוכת ה־40. 00.15 ג'אז ועוד, עם לאה ליאור.

גלי צה״ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. האמנות הנוצרית בימי הביניים, דמות האישה. מרצה: פרופ' נורית כנען־קידר. 06.30 פוקחים עין, החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 מכת שמש, מערכונים ופזמונים. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 שליפה מהמותן, עם לאה עוז. 14.05 אני מנגן, עם ארז טל. המוסיקה והאירועים הנפלאים של קיץ 88. 15.05 סייסטה, עם דורי בן זאב. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 „שלוש שנים בעבור שלוש שניות". על מערך טילי נ״מ בצה״ל. 18.45 משהו עולמי. מגוון לעניני חוץ. 00.05 ציפורי לילה, עם יאיר לפיד. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה״ל 1

19.05 שירים מכאן, שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב בערב: יהודית רביץ. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. האמנות הנוצרית בימי הביניים, דמות האישה. מרצה: פרופ' נורית כנען־קידר. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 עשרים (ארבע), היום שהיה. 23.55 שיחת חצות, עם המטאורולוג יהודה טוקטלי.

שידורי צה״ל 2

19.05 הרדיו הישן עם רני קרסל. 20.05 להיטים. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה עם רני קרסל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים, עם מיכל שמואלי. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול. 14.06 לי ולך עם רוטל עמית, שידור חי מתערוכת ה־40. 15.05 חרש חריש ומחודש, שידור חי מתערוכת ה־40. 16.05 הצגה יומית. 18.06 היה היה עם קובי בריקאי. 20.05 [illegible]

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30

אסתר: צבע הכסף 5, 7.15, 9.40
אורלי: זאב צעיר 7.15, 9.10
בן־יהודה: לילה מסחרר 4.30, 7.00, 9.10
בית ציוני אמריקה:
גברת מס הכנסה 7.15, 9.10
גת: ביטל ג'וס 6.00, 9.00
גורדון: מקום ליד הים 7.00, 9.30
דקל: משדרים חרשות 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: מוכת ירח 7.45
סקס 12.00
הוד: קיץ 1987 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: סמטאות הפשע 4.30, 7.15, 9.30
טיילת 1: מאוקסטר 7.25, 9.40
טיילת 2: שם המשחק 7.20, 9.40
טיילת 3: (סגור)
מאורי: חולת אהבה 5, 7.30, 9.30
פאריס: לוידי איב 7.15, 9.10
רב־חן:
חן 1: נעורים בהשאלה 5, 7.30, 9.50
חן 2: פעמיים אשתי 5, 7.25, 9.45
חן 3: הקיסר האחרון 6.40, 9.45
חן 4: שלושה גברים ותינוקת 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: מחפשים את אנדרי 11, 2, 5, 7.10, 9.40
שחף: זרוק אותה מהרכבת 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: מציצים בחוף 5, 7.15, 9.30
תכלת: שנת ההתבגרות שלי 6.30, 9.35
לב:
לב 1: חופשה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של החברה שלי 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: אהבנו כל כך 2, 5, 8, 10.00
לב 4: שלושה סיפורים 7.50, 10.00
מוזיאון ת״א: עיניים שחורות 7.00, 9.30

רמת־גן

ארמון: שלושה גברים ותינוקת 4, 6.40, 9.30
לילי: שם המשחק 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: ביטל ג'וס 5, 7.20, 9.40
גן 2: פעמיים אשתי 6, 9
גן 3: זר שומר עלי 5, 7.30, 9.40
גן 4: החשוד 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: לילה מסחרר 9.30
אורנע: ביטל ג'וס 9.15
רון: משדרים חרשות 9.00
בית אגרון:
ילדה יפה 17.30
חיזור גורלי 19.30
נשואיה של מריה בראון 21.45
כפיר: אהבנו כל כך 4.30, 7.15, 9.15
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת 8.30
מיטשל: שם המשחק 9.15
סמדר: מלאכים בשמי ברלין 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: מציצים בחוף 9.00
תיאטרון ירושלים:
מוריס 9.10

חיפה

אורה: סיפור זיג זג 7.00, 9.15
חן: התמנון המכבי 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: כלא המתאגרפים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: מוכת ירח 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: תשוקה באפריקה 6.00, 9.15
רון: קיץ 1987 4, 6.30, 9.00
רב־אור:
רב־אור 1: 3 גברים ותינוקת 6.45, 9.15
רב־אור 2: חיזור גורלי 6.00, 9.15
רב־אור 3: משדרים חרשות 6.50, 9.15
אורליו: חופשה בכפר 7.00, 9.15
קרן אור המדרש:
מקום ליד הים 4.30, 7.00, 9.15
פאר: ביטל ג'וס 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: מקום ליד הים 5, 7, 9.15

חולון

סבוי: הקיסר האחרון 5, 7.15, 9.30
מגדל: 3 גברים ותינוקת 7.00, 9.00
ארמון: מקום ליד הים 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: תקועים בדרך 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: (סגור)

פתח־תקוה

היכל 1: חשוד 7.00, 9.15
היכל 2: שם המשחק 6.15, 9.30
היכל 3: תקועים בדרך 6.15, 9.30

עפולה

מופתרון: נשאה לשניים 9.00

ראשון־לציון

רון 1: תקועים בדרך 6.00, 9.40
רון 2: ערות במבחן 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 27.6
סאלת שבתי: 20.30
הדיבוק: 20.30
המלבוש: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ב' 27.6 בשעה 20.30
נוצות

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים — מור — חביבה רייק 20.
חולון — אהרון — הופיין 52, עין יהב — עין יהב 2.
ירושלים — קופ״ח — מרפאת רוממה, המ״ג 28.
נתניה — קופ״ח — ברודצקי 31.
פתח־תקוה — קופ״ח — חיים עוזר.
רמת־גן — יהלום — קרינצי 63.
תל־אביב — ארלוזורוב — ארלוזורוב 76. גרוסו — שינקין 27.
חיפה — יבנה — אבן סינא 7.
רעננה, כ״ס — כנרת — ויצמן 199, כ״ס.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע״ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע״ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● ביה״ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים — ילדים, א.א.ג. והדסה ע״כ — פנימית, כירורגית, אורטופדית, עיניים. משגב לדך — נשים.

מוקד קופ״ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' בין 08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00, טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה: ירושלים — 02־249358; ת״א — 226027 (24 שעות); חיפה — 04־229488 (11.00—20.00); גליל מערבי — 04־922222.

קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב'—ד' — טל. 222732.

„קו פתוח" — ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' ברכוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 533566, פתוחה כל יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

ריינגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס

לרעננה ואזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער״ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער״ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער״ן ילדים ונוער, ת״א — טל' 03־261113.
ער״ן חיפה — טל' 04־672222.
ער״ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־988410.
ער״ן נתניה — טל' 053־335316.
ער״ן כפר־סבא — 052־913999.
ער״ן באר־שבע — טל' 057־418111.

[illegible]
מוקד עת״א למקרים דחופים — טל' 106.

מד״א

ירושלים, ת״א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד, רמלה — 101, טל' 08־221022. עפולה — טלפון 065־93334. טבעון — 101, טלפון 04־931401. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שה״ל בגוש דן, טל' 03־330848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'—ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'—ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.15, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
רכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149, 820, 910
לחוק התכנון והבנייה תשכ״ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ״ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי בנייה — דהיינו: הקמת בית משותף קרקע + 4 קומות 14 יחידות, בניצול 101.5% במקום 6% + 88% המותרים — שעל חלקה 83 בגוש 18170, רחוב וייצמן 51, עיר נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית בעירית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב — יו״ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה, נהריה

הוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965
(להלן — החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7655, חלקה 176, רח' ההגנה.

מבוקשת הקלה בקומת כניסה 5.5% משטח המגרש — דהיינו 25.5% במקום 20% המותרים לפי תכנית רע/40/1.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש את התנגדותו להתרת ההקלה הנ״ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ —
יו״ר הוועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965 — מרחב תכנון מקומי שורקות

הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' בר/51/353".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 5000 (נחלה 32), גוש 4995 (נחלה 7).

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד מאזור חקלאי לאזור מגורים של נחלה חקלאי למחצה.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3467 מיום 7.7.87 ובעתון ערב „הצופה" מתאריך 7.7.87 ובעתון בוקר „חדשות" מתאריך 7.7.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף „על המשמר" מתאריך 7.7.87 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש — יו״ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: 31.5.1988

ועדה מקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי

שווקים — שוק עירוני — עכו
חוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי—עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה 1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי־עכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה/שמוש חורג בבניה בתיק מס' 5־887/84 ע״י מר מחמד סעיד טהא מכפר — דיר אל אסד בגוש 18815 חלקה 22.

מהות ההקלה:
בניה על מגרש ששטחו 186 מ״ר במקום 250 מ״ר כנדרש בתכנון תכנית המתאר של הישוב.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות תוך 14 יום מיום פרסום ההודעה זו למשרדי הועדה המקומית לפי הכתובת: שווקים — שוק עירוני עכו, מול מכבי אש.

משה פלע, יו״ר הועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ״ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ר״ג (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגוש 6235, חלקה 270, רח' עמק האלה — דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בקו בניין במרווחים צדדיים.

כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ״ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר״ג, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית, ראש העיר — יו״ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, ר״ג

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

מרחב תכנון מקומי נתניה

ניתנת בזאת הודעה עפ״י סעיף 139 (149) כי הוגש לאישור הוועדה המקומית תשריט לחלוקת חלקה 39 בגוש 8260 הנמצא ברח' יהודה הלוי ומיועדת למגורים.

מטרה היא בשטח החלקה, מתוכנית נת/100/ש/1 1985, הקובעת שטח מגרש מינימלי 500 מ״ר. תכנית מפורטת נת/229/51 שבתשריט קבעה הפרשה להרחבת הרחוב הרשום מעלה, כתוצאה מכך שטח החלקה נטו הינו 467 מ״ר.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה המקומית ש״ד וייצמן 4 קומה ד', חדר 107, בימים ובשעות קבלת קהל. התנגדויות אפשר להגיש במשך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

עו״ד י. אלרואי
יו״ר הוועדה המקומית

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

ת.ב. 687
הודעה על־פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 423 בגוש 6021, רח' מפרינג מס' 14, חולון, הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 3% משטח המגרש 693 מ״ר בקומה ב' בלבד.

החלקה הנ״ל נמצאת באזור מגורים ב'/1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו״ד ח. שרון — ראש העיר
ויו״ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, חולון

חברה להפעלת תכניות חינוך תרבות והתחדשות במזכרת בתיה בע״מ

51־126326־1

ניתנת בזה הודעה כי באסיפה הכללית שלא מן המניין של החברה שהתקיימה ביום 24.6.88 נתקבלה החלטה מיוחדת לתקן את תזכיר ההתאגדות שלה, בהתאם לנוסח שניתן לעיין בו במשרד עו״ד נ. מלר מרחוב קפלן 17 תל־אביב. כל הרוצה להתנגד לשינוי מטרות החברה הנ״ל, והמוסמך לכך עפ״י החוק, חייב להגיש את התנגדותו לבית המשפט בתוך 21 יום מיום קבלת ההחלטה.

נעמי מלר, עו״ד

חוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965 — מרחב תכנון מקומי אילות

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה לאשר תכנית מפורטת — הנקראת תכנית מס' 121/03/12 — קיבוץ גרופית.

שעיקרי הוראותיה:
א. תיחום שטח של קיבוץ גרופית; ב. קביעת אזורים ותוואי דרך לשימושים שונים בתחום התכנית; ג. התוויית רשת הדרכים למיניהן וסיווגן; ד. קביעת הוראות בניה שונות המסדירות את מגורי הגרים, מבני ציבור ושרותים ומבני משק, באזורים השונים בתחום התכנית; ה. קביעת הוראות לשימוש מי ולהסדרת השימוש בשטחים ציבוריים פתוחים; ו. קביעת תנאים, הנחיות ושלבים של ביצוע את מבצעי התכנית.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית כ־625 דונם, קיבוץ גרופית מ.א. אילות.

אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, בילקוט פרסומים מס' 3435 מיום 12.3.87, עמוד 1169.

התכנית האמורה בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילות וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. [illegible]

שלום זמיר, יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

שנתיים וחצי מאסר בפועל וקנס של 100 אלף ש"ח לדוד בלאס

14 החודשים בהם ישב במעצר ייגרעו מתקופת המאסר ● יערער בעליון על ההרשעה והעונש ● עוזרו צבי אהרוני נידון לשנתיים מאסר על תנאי וקנס של 15 אלף ש"ח ● התק"ם: לא נסיים הפרשה עד שבלאס יחזיר לנו את כספנו

זהבה מוזס, עתים

איש העסקים דוד בלאס נידון אתמול בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב לשנתיים וחצי מאסר בפועל, שנתיים וחצי מאסר על תנאי וקנס בסך של 40 אלף ש"ח. חברת „איזבל" שבבעלותו נקנסה ב-60 אלף ש"ח. עוזרו של בלאס, צבי אהרוני, נידון לשנתיים מאסר על תנאי ולקנס של 15 אלף ש"ח.

השופטת שושנה ברמן קבעה, כי 14 החודשים בהם ישב בלאס במעצר ייגרעו מתקופת המאסר. השופטת דחתה את ביצוע עונש המאסר של בלאס ב-30 יום, כדי לאפשר לו להגיש ערעור לבית-המשפט העליון.

גזר-הדין אמור היה להינתן בשעה 9 בבוקר, אולם בעת שהכל היו דרוכים ומתוחים זימנה השופטת את נציגי התביעה והסניגוריה ללשכתה והודיעה להם שגזר-הדין יינתן רק בשעה 1 בצהריים.

בשעה 1 היה אולם המשפטים רחוש בעשרות סקרנים, עיתונאים וצלמים. סמוך לשעה 1.20 נקראו שוב נציגי התביעה והסניגוריה ללשכתה של השופטת ובאולם נשמעו לחשים כי מדובר בדחייה נוספת. אולם כעבור 10 דקות נכנסה השופטת לאולם ובקרב הנוכחים הוטל הס.

השופטת ברמן הודיעה: „על מנת להפיג את המתח אקריא בתחילה את העונש שהחלטתי לגזור על הנאשמים". לאחר שעשתה כן, ניגשה השופטת ברמן להקראת ציטוטים מגזר הדין שכתבה. גזר-הדין המנומק הכתוב יינתן היום.

„המלך הוא עירום"

„דוד בלאס אינו בנקאי ואינו עובד ציבור, אף שניסה לראות עצמו ככזה. בלאס הוא עבריין הצווארון הלבן, עם כל הסממנים האופייניים. אף לא אחד מן הגופים שניהלו איתו עסקים לא ראה אותו במערומיו, למרות שלא היה שום קושי לראות בעורו הנכון. די היה בתחכום של ילד קטן כדי לראות שלמרות „בגדי המלך החדשים" שלבש בלאס, המלך (בלאס) הוא עירום", קבעה שופטת. היא הוסיפה, כי בלאס סינוור את עיניה של א.ש.ת. עד כדי כך שלא ראתה שהיא נמצאת במעמד של שוטים.

„החברה צריכה להביע את סלידתה ממעשיו של דוד בלאס", סיימה השופטת את דברי התייחסותה לבלאס.

השופטת מתחה ביקורת על הבנקים וציינה, כי „הבנקים, ובמיוחד סניף „וולפסון" של בנק דיסקונט ומנהלו, גילו רשלנות גסה בכך שאיפשרו לבלאס לבצע את מעשי המירמה בין כתלי הבנק. זאת, על-ידי הנפקת תעודות הפקדונות, מכירתם וקנייתם מחדש באותו יום בין הבנקים, למרות הוראות הקבע הבלתי ברורות ולמרות שהיה ברור כי חתימתו של מנהל הסניף מתנוססת מעל לפקדונות המכירה והקנייה".

בהתייחסה לצבי אהרוני קבעה השופטת, כי הנאשם אהרוני הינו „אב-טיפוס של אדם שנקלע בצידו של עבריין הצווארון הלבן וסופג ממנו את ערכי המוסר".

„עשו בי לינץ'"

בתגובה לגזר הדין אמר בלאס: „עשו בי לינץ'. אך אני לא מוטרד. נלך לבית-המשפט ואין לי צל של ספק שנזכה בערעור. ריבונו של עולם מה קרה פה? אני לא רוצח. בגלל שמדובר בדוד בלאס ההתייחסות שונה. אם זה היה אדם אחר הוא היה זוכה להתייחסות מקלה יותר".

דובר התק"ם שלמה לשם אמר בתגובה, כי „גזר הדין מדבר בעד עצמו והוכיח כי בלאס הוא עבריין פלילי". בהתייחסו לביקורת שנמתחה על התק"ם אמר לשם, כי הביקורת אינה חדשה. „זו ביקורת שמתחנו על עצמנו כשבועיים לאחר שהפרשה התפוצצה. אנשים אצלנו טעו ואולי לא פעלו כשורה. הקמנו גוף ציבורי שפעל והוציא את המסקנות המתאימות", אמר לשם.

בהתייחסו לחוב הכספי שחב בלאס לתק"ם אמר לשם, כי דוד בלאס חייב עשרות מיליוני דולרים והוא מפר באופן בוטה את ההסכם שנחתם עימו. „אנו מבהירים: לא נסיים את הפרשה עד שבלאס יחזיר לנו את כספנו עד לפרוטה האחרונה", אמר לשם.

דוד בלאס לאחר מתן גזר-הדין — צילום: בועז לניר

טלקס

● אור-יהודה תוכרז לעיר

השלם תכנונה של תכנית חומש שנועדה להפוך את אור-יהודה למרכז מגורים יוקרתי ובו מרכזים קהילתיים, פארקים לתעשייה עתירת ידע, גנים צבוריים ועוד — מסר במסיבת עתונאים עו"ד יצחק בוכובזה, ראש המועצה המקומית אור-יהודה, לקראת הכרזתה של אור-יהודה לעיר ה-41 בישראל.

יצחק בוכובזה מסר, כי כיום מתגוררים בישוב 21 אלף תושבים, כ-55 אחוז מהם ילידי הארץ. בהתאם לתוכנית החומש, אשר תושלם לקראת סוף 1992, ייקלטו באור-יהודה כ-6,000 תושבים נוספים ב-1,500 יחידות דיור חדשות.

הוא הוסיף, כי כבר הוחל בביצוע שלבים אחדים של תוכנית החומש וכי היקף ההשקעה בתוכנית מסתכם ב-370 מיליון ש"ח. פרויקטים ציבוריים אחדים יוקמו בעזרת מגבית מיהדות קנדה המסייעת רבות בפיתוחה של אור-יהודה.

אשר שילוני

● משרד-הפנים יבדוק תפקודה של קרית-ארבע

משרד-הפנים עומד למנות ועדה לבדיקת תפקודה של המועצה המקומית בקרית-ארבע. הוועדה תכלול שני פקידים בכירים ממשרד-הפנים ופקיד ממשרד-החוץ.

משרד-הפנים שקל זה זמן רב הקמתה של ועדת בדיקה למועצת קרית-ארבע אך דחה את החלטתו.

מבקר המדינה הצביע על שורה של ליקויים חמורים בעבודתה של המועצה בדו"ח הקודם שלו.

פנחס ענברי

● היצרנים תומכים בסימון מחירי המוצרים

היצרנים תומכים בסימון ברור של מחירי המוצרים אולם מוחים מחקיקה הפוגה שתחטיא את המטרה — על כך מסר מיכאל שטראוס, יו"ר אגף המזון בהתאחדות התעשיינים.

היצרנים מציעים להסמיך את שר-התעשייה והמסחר לפרסם הוראות בדוקות וברורות בדבר הדרך להציג את מחירי המוצרים לציבור הצרכנים.

שטראוס מציע בשם היצרנים, כי המחירים לא יקבעו על-ידי היצרן, אלא יוחתמו במקום הצגתם בבתי המסחר ובשווקים.

חיים מרגלית

מאמצי הפעוטה הברזילאית מבקשים לעכב ביצוע פסה"ד

בדעתם להגיש עתירה לדיון נוסף בהרכב של חמישה שופטים

בצלאל עמיקם, עתים

בני הזוג תורג'מן ביקשו אתמול מבג"ץ לעכב את ביצוע פסק-דינם של שלושת שופטי בית-המשפט העליון שקבעו, כי בתם המאומצת בת השנתיים תוחזר להוריה הביולוגיים עד ה-15 ביולי.

ההורים המאמצים, שמחה ויעקב תורג'מן, אמרו, כי נודע להם שתהליך העברת בתם המאומצת לידי הוריה הברזילאים אמור להסתיים בימים הקרובים וכי אם יבוצע פסק-הדין, לא יהא עוד כל טעם בהגשת עתירה לדיון נוסף בהרכב של חמישה שופטים או לדיון בעתירה כזו.

יעקב תורג'מן אמר, כי בכוונתו ובכוונת אשתו להגיש לבג"ץ עתירה לדיון נוסף, אך מאחר והשופטים טרם פירסמו את נימוקיהם לפסק-הדין, אין הם יכולים לעשות זאת.

בני-הזוג תורג'מן מבקשים גם באמצעות פרקליטיהם, עוה"ד גרשון שניירר ופנינה מנקר, לקבל ארכה להגשת הבקשה לדיון נוסף, שכן החוק קובע שבקשה כזו תוגש 15 יום לאחר מתן פסק-הדין, אך מכיוון שלא ניתנו נימוקים לפסק הדין, אין הם יכולים לפנות בעתירה לדיון נוסף.

שתי הבקשות החדשות יידונו היום בדיון מיוחד בפני שלושת השופטים, המשנה לנשיא בית-המשפט העליון השופט מנחם אלון, השופט משה בייסקי והשופט חנוך אריאל.

פרוצה נרצחה בפרדס ביבנה — נבדק חשד לרקע לאומני

זהבה מוזס

גופתה של פרוצה בת 26, תושבת מרכז הארץ, נמצאה אתמול בפרדס סמוך ליבנה על-ידי חברתה למקצוע. חוקרי המשטרה שהגיעו למקום סבורים כי האשה נרצחה.

אתמול בשעה 1.30 בצהריים נכנסו פרוצה ולקוח לפרדס שנמצא מול מתקני משרד-התקשורת בכביש הישן ליבנה. לפתע הבחינה הפרוצה בגופתה של חברתה שרועה בגומת אחד העצים. היא נטשה את הלקוח ורצה להזעיק את המשטרה.

למקום הגיעו כוחות משטרה בפיקודו של מפקד תחנת רחובות, סגן ניצב ברוך אוחיון, ומפקד הימ"ר של מחוז המרכז. כן הגיעו למקום מעבדת ניידת וגשש.

הפרוצה שגילתה את הגופה סיפרה לחוקרים, כי ראתה בפעם האחרונה את חברתה ביום שישי בצהריים.

פניה של הנרצחת היו מרוטשות במכשיר חד והדבר היקשה על זיהויה. אולם החוקרים סבורים כי מדובר בפרוצה ממרכז הארץ ללא מקום מגורים קבוע.

המשטרה מינתה צוות חקירה מיוחד בראשות המפקח יאיר רגב ובשלב זה נעצר חשוד אחד.

החקירה מתנהלת בכל הכיוונים ובין היתר נבדק חשד שהרצח בוצע על רקע לאומני.

ביקושי שיא למניות ההסדר

אלחנן הורוביץ

מדד המניות הכללי עלה אתמול ב-0.58%. ערך השוק של מניות ההסדר עלה ב-1.04% ושל המניות המושפעות ירד ב-0.47%. הירידה הגדולה ביותר היתה ב-1.09% במדד המניות

גלגלי הבורסה

של מתכת ומתכתיה והעלייה הגדולה ביותר היתה במניות בנקים למשכנתאות, שערך השוק שלהן עלה ב-2.22%.

ביקוש שיא של 24.6 מיליון ש"ח היה אתמול למניות ההסדר.

בהשפעת ההתחזקות הנוספת של הדולר בעולם — ב-1.5% בערך — ביום-המסחר האחרון של השבוע שעבר, היצע במניות ההסדר ירד ל-50.3 אלף ש"ח בלבד. משעריהן עלו 22, 4 נשארו בלי שינוי ואף לא 1 ירד. העליות בשעריהן הגיעו עד 2.1% ביוצאות לפדיון ב-1988 ועד 1.3% ביוצאות לפדיון ב-1989.

בפלילים

עונשי מאסר ממושכים לשודדי נהג מונית

יואב אביב

עונשי מאסר ממושכים גזר אתמול השופט המחוזי בחיפה, אליהו כהן, על שני צעירים שהורשעו בשוד בנסיבות מחמירות, סחיטה באיומים, הדחה בחקירה וגרימת נזק בזדון.

עמאר שרוף בן 28 מעוספיה נידון לשלוש וחצי שנות מאסר בפועל ועוד 15 חודשי מאסר מצטבר ולשנתיים וחצי מאסר על תנאי ואמל רעד בן 21 משפרעם נידון לשנתיים וחצי מאסר בפועל ושנתיים וחצי מאסר על תנאי.

בכתב-האישום טענה התובעת, עו"ד אירית שטיין, כי בספטמבר השנה, סמוך לשעה 1 אחר חצות, ביקשו השניים מנהג מונית שיסיע אותם לעוספיה. משהגיע לעוספיה הם הורו לו לרדת לדרך עפר ומשסירב שלף אמל רעד סכין ואיים עליו. בשלב מסויים עצר המתלונן את המונית ונמלט. השניים רדפו אחריו וכשהצליחו לתפוס אותו היכו אותו, תלשו את המונה מהמונית והשליכו אותו לכביש. שלושה ימים לאחר מכן שדדו נהג מונית נוסף.

בן 8 הנהיג כנופייה של פורצים צעירים

יואב אביב

ילד בן 8 הנהיג כנופייה של ארבעה פורצים בני 12 מאור-עקיבא שהורו בשורה של התפרצויות למוסדות חינוך.

הנערים נתפסו בעקבות חקירה שניהלה מחלקת הנוער של משטרת חיפה והועברו לטיפולו של פקיד סעד.

הנערים נהגו לפרוץ לגני-ילדים ולבתי-ספר, לגנוב ציוד ולגרום נזק במקום.

שוטרי משמר הגבול נאשמים בתקיפת נהג

עתים

שלושה שוטרים ממשמר הגבול מואשמים בבית-משפט השלום בת"א בהכאת נהג שחסם את דרכם במרכז רמת-גן.

התובעת, עו"ד נורית אחיטוב, טענה בכתב-האישום, כי ביום ה-26.3.87 נסעו הנאשמים ע קיבא בן דוד (30) מאריאל, דורון צור אבי (26) מהרצליה וישראל טויטו (29) מגבעת שמואל בג'יפ משמר הגבול ברחוב אבא הלל ברמת-גן.

באותה עת נהג שמעון קאשי מבני-ברק ברכבו ועצר על-יד אי תנועה, במרכז הכביש. הוא המתין לאפשרות להשתלב בתנועה ברחוב אבא הלל. תוך כדי כך חסם המתלונן את דרכם של הנאשמים ברכבו והנאשמים הורו לו לעצור את רכבו בצד הדרך.

לאחר שהמתלונן עצר את רכבו בצד הדרך — נטען בכתב-האישום — תקפו אותו הנאשמים והכו אותו בחלקי גופו השונים. כמו-כן הם גידפו אותו. כתוצאה מהתקיפה נחבל המתלונן בגופו, נטען.

מואשם בעדות שקר שהביאה להאשמת אזרח

עתים

שמעון כהן (24) מחולון מואשם בבית משפט השלום בת"א במסירת עדויות שקר, בעקבותיהן הוגש כתב אישום נגד אזרח על לא עוול בכפו.

התובעת, עו"ד מרים רוזנטל, מציינת בכתב-האישום, כי הנאשם מסר לשני אנשי משטרה בתחנת המשטרה בחולון הודעות, לפיהן סחט ממנו אדם בשם אליעזר עמר, במספר הזדמנויות, סכומי כסף, שעון יד ושרשרת זהב.

כמו-כן טען, כי האיש כפה עליו בכח ובאיומים להרשות לו להשתמש ברכבו ולהסיעו למקומות שונים, בניגוד לרצונו.

בעקבות הודעותיו אלה, הוגש כתב-אישום לבית המשפט המחוזי בת"א נגד אליעזר עמר והוא הואשם בסחיטה באיומים ובכח.

במהלך משפטו של עמר נקרא הנאשם להעיד והתוודה, כי לא היה זה נכון שעמר סחט ממנו באיומים וכי הכסף ניתן מרצון כהלוואה ולא תחת סחיטה.

הנאשם — טוענת התביעה — מסר עדויות סותרות בשאלות עובדתיות מהותיות בכוונה להטעות.

חקלאים מספסופה הרגו פרות שחדרו לישובם

עתים

חקלאים ממושב ספסופה שבגליל ירו על עדר פרות שחדר לישובם כתוצאה מכך הרגו ארבע פרות ופצעו אחרות.

מדובר בעדר השייך לחקלאי מושב דלתון. אנשי ספסופה ביקשו בכך להביא קץ לתופעת שיטוט הפרות, הגורמות נזקים כבדים לישובם מזה זמן רב. הם הסבירו, כי הטיפול המשפטי בנושא זה הוא ממושך ואינו מניב את התוצאות ולכן פעלו בצורה כזו.

משטרת צפת חוקרת בעניין ומסרה, כי היא מתייחסת למקרה בחומרה רבה.

פריצה למשרדי חברת ההתפלה בהרצליה

יהושע מרקוס

אלמונים פרצו בסוף השבוע למשרדי חברת ההתפלה בישראל ברחוב החרשים באיזור התעשייה בהרצליה.

הפורצים נכנסו לבניין דרך קומה ב', פרצו את משרדי החברה במפתחות מתאם, פתחו את הכספת ונגנבו 300 דולר מזומן ו-2000 דולר בהמחאות נוספים.

שופטי בתי-המשפט המחוזיים פורשים ממועצת השופטים

במחאה על תוכנית הרפורמה ● חוששים מפגיעה ביוקרתם ובמעמדם עם איחוד בתי-משפט השלום והמחוזיים ● שריר נחוש בדעתו להביא ההצעה ביום ד' לכנסת חרף התנגדות השופטים

בצלאל עמיקם, עתים

בצעד מחאה על תוכנית הרפורמה של בתי-המשפט החליטו השופטים המחוזיים בכל בתי-המשפט בארץ לפרוש ממועצת השופטים שהוקמה ביוזמת נשיא בית-המשפט העליון, השופט מאיר שמגר.

השופטים המחוזיים, שקיימו אסיפת חרום בסוף השבוע, שיגרו מברקים לשרי הממשלה וליו"ר הכנסת שלמה הלל, בהם הם מביעים את מחאתם על הדרך הבהולה שבה הונחה על שולחן הכנסת הצעת החוק על הרפורמה, שעיקרה איחוד הערכאות השיפוטיות.

השופטים מוחים על כך שלא ניתנה להם ההזדמנות לעיין ולדון בהצעה שלדעתם היא גרועה לגופה ומזיקה.

היום יכנסו השופטים באולם הישיבות של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב מסיבת עיתונאים בה ימסרו על המשך דרכם.

שר-המשפטים נחוש בדעתו להביא לכנסת ביום רביעי את הצעת הרפורמה במערכת המשפט בארץ חרף התנגדותם החריפה והתקיפה של השופטים המחוזיים.

42 שופטים מחוזיים, שהתכנסו בסוף השבוע בתל-אביב, הביעו חרדה עמוקה מפני פגיעה חמורה במעמדם וביוקרתם עם איחוד בתי-משפט השלום עם בתי-המשפט המחוזיים והקמת ערכאה חדשה — ערכאת ערעור — מעל בתי-המשפט המחוזיים.

מאז הוחל בבדיקת תוכנית הרפורמה בבתי-המשפט ביוזמת שר-המשפטים המנוח, שמואל תמיר, חלפו שמונה שנים. ועדה מיוחדת, בראשות מי שהיה נשיא בית המשפט העליון, השופט לנדוי, המליצה על ביצוע מדורג של שינויים ולאחר דיונים ארוכים הוגשה ההצעה הנוכחית.

במהלך הדיונים התגלעה מחלוקת קשה בין נשיא בית-המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, לשר-המשפטים, אברהם שריר, בשאלת עיתוי יישומה של הרפורמה. לאחר שיושרו ההדורים הוכשרה הקרקע להגשמת הרפורמה שתחולל מהפך מכני בבתי-המשפט.

שר-המשפטים אברהם שריר אמר, כי תהליך החקיקה יימשך זמן רב ובמהלכו תינתן הזדמנות לכל גורם להביע את עמדתו.

שריר הדגיש, כי אם לא יינקטו צעדים ממשיים שיביאו לשיפור המערכת המשפטית, צפויה סכנה רבה לשלטון החוק בישראל. שר המשפטים סבור, כי שופטי בתי-המשפט צריכים להיות הראשונים לגלות דאגה לגורל המערכת.

השר שריר ציין, כי הרפורמה הצפויה בבתי-המשפט היא רק חלק משורה של אמצעים הכוללים מיחשוב, שינוי דרך כתיבת הפרוטוקולים והרחבת תקנים שיביאו בסופו של עניין לייעול וקיצור זמן ההמתנה למשפטים.

כ"ץ-עוז: לפצות את מגדלי האבוקדו על נזקי השרב

יהודה צור

סגן שר-החקלאות, אברהם כ"ץ-עוז תובע מן הממשלה להזרים מיד 20 מליון דולר למגדלי האבוקדו בגליל המערבי כפיצוי על נזקי השרב.

כ"ץ-עוז נפגש עם נציגי המגדלים אשר תבעו שהמדינה תסייע להם כדי למנוע התמוטטות המשקים החקלאיים. הפתרון המיידי לחקלאים צריך להיות כיסוי התמורה להם, אמר כ"ץ-עוז. לדבריו יש לתת לחקלאים פתרון שיכסה על היעדר תמורה כספית עבור התוצרת, שלמעשה כמעט לא קיימת. החקלאים אמורים היו לקבל בסתיו ובראשית החורף את התמורה עבור היבול, וכדי לאפשר להם לחיות, יש להזרים להם מימון כדי לאפשר את נזילות המשקים. בנוסף לכך, מכיוון שמדובר בשנה שנייה ברציפות של פגיעה בענף האבוקדו, צריך לדאוג לכך שהכספים שהמדינה תיתן להם יהיו מענקים או הלוואה שההחזרה תתפרס על שנים ארוכות.

סגן שר-החקלאות אמר, כי הממשלה חייבת לסייע לחקלאים. „אלא אם כן זוהי ממשלה אנטי-ישראלית ואנטי-יהודית שהחליטה לחסל את החקלאות במדינת ישראל", אמר.

המגדלים סיפרו לכ"ץ-עוז, שאיזור הגליל המערבי מגדל שליש מיבול האבוקדו בארץ ו-40 אחוז מהמגדלים באיזור הינם חברי מושבים שזו פרנסתם היחידה ברוב המקרים.

נבון: להגדיל תקציב החינוך כדי למנוע ועדת חקירה

מוטי בסוק

בישיבת הממשלה אתמול הזהיר השר יצחק נבון, כי אם תקציב החינוך לא יוגדל, תעמוד הממשלה בעוד מספר שנים בפני הצורך להקים ועדת חקירה כדי לקבוע, מדוע התמוטט החינוך בישראל. נבון הדגיש, כי בתשע השנים האחרונות קוצצה מערכת השעות בבתי-הספר בישראל ב-20 אחוז.

שר-החינוך-והתרבות סקר בפני השרים את פעולות משרדו, תוך שהוא מקדיש פרק זמן לא מבוטל לדיווח על התפתחות גידול הפרא ששמו „החינוך האפור". לדעתו, הכנסת והממשלה חייבות לקבוע ללא דיחוי מהו מקומו של החינוך בסולם העדיפויות הלאומי. „כולם מדברים גבוהה גבוהה על חשיבות החינוך, אך מסתפקים בתשלום מס שפתיים בלבד". את החינוך ניתן להציל בדרך אחת ויחידה, הפניית משאבים נוספים. „אם לא יבלמו הקיצוצים בחינוך תהפוך ישראל לאומה בינונית. מערכת הבטחון, התעשיה, המשק, החקלאות, הרפואה והמדע יסבלו מכך".

נבון הדגיש, כי חכמי הכלכלה צריכים להבין, כי אין השקעה כלכלית טובה יותר מההשקעה בחינוך ובתרבות.

שר-הכלכלה, גדי יעקובי (מערך), קרא להגדלת תקציבי החינוך. חינוך הוא השקעה ולא הוצאה צרכנית. המערכת חייבת לדאוג לשיפור יכולת הריכוז וההשכלה של התלמידים, ולחנכם לדמוקרטיה.

„אגרוף הברזל" מאיים להכות בשמאלנים ותבוסתנים

שלמה סלוצקי

כרזות גדולות, החתומות על-ידי „קבוצת תלי"ח — נאמני יוסף טרומפלדור החדשים", נתלו אתמול במרכז תל-אביב. בשתיים מהן, שנתלו ברחוב החשמל 33, כמה עשרות מטרים מתחנת-המשטרה ברח' הרכבת, היה ניתן לקרוא על כוונתם של חברי הקבוצה המסתורית: „ארץ ישראל צריכה להיות שלמה ולא יכולה להיות מחולקת על-ידי שום קו ירוק או מצבע אחר". בפרק „בחירות גורליות" נאמר, שחברי הקבוצה יעמדו „לימינו של כל יהודי לאומי וציוני... למודי נסיון מאבק רב... נאבק נגד התבוסתנים והשמאלנים באמצעות אגרוף ברזל".

בהבלטה נאמר בחלק התחתון של הכרזה: „היו איתנו, אנחנו נפתיע".

הכרזות הגדולות נשאו תמונה של יוסף טרומפלדור בחלק העליון ותמונות של ערפאת והיטלר בחלק התחתון, ולידם כתובות: „אותם יש לחסל".

תלונה הוגשה למשטרת מרחב הירקון על-ידי אורח, באמצעות עיתונאי „על המשמר". האזרח עשה זאת מתוך חשש להסתבך, מאחר שהוא נחשב ל„שמאלני" ו„תבוסתן".

דקל: אין צורך בהיאחזויות של הנח"ל בשטחים

כתבנו הצבאי

מיכאל דקל, סגן שר-הביטחון, שולל שימוש בנח"ל ליישוב השטחים בגדה וברצועת עזה. בפגישה עם הכתבים הצבאיים, בה הבהיר שוב סגן השר את עמדתו בעניין הצורך בשינוי מבנה הנח"ל וייעודו או פירוקו, במידה ולא יוחלט על שינויים, הצהיר דקל, כי אין צורך בהקמת התיישבויות של הנח"ל בשטחים.

„אני בדעה שלא צריך נח"ל ביהודה שומרון וחבל עזה. לאותם הישובים שצריכים להיות מוקמים יימצאו תמיד גרעינים אזרחיים. במקומות בהם יש צורך צבאי בשטח, לא נדרשות היאחזויות, אלא מאחזים, ועל אלה יחליט הצבא ויפנה לשם יחידות שונות ולאו דווקא נח"ל", אמר דקל.

עיקר דבריו של מיכאל דקל הופנו אל התנועות המיישבות שאינן מוכנות, לטענתו, להתייחס אל הנושא. דקל מודה, כי מדובר בנושאים פוליטיים. „התנועות המיישבות צריכות לקיים דיון ממצה כיצד יש לארגן את הנח"ל ומה התפוקה הלאומית, ולא רק ההתיישבותית", אמר.

דקל קבל על שראשי התנועות מתעלמים מפנייתו מלפני כשנה. „אני פונה אליהם שיפסיקו להתקיף את מיכאל דקל. זה לא פותר את הבעיה. שיקיימו דיון עם כל הגורמים, כולל דקל, כדי לראות מהו עתיד הנח"ל".

אושרה תוכנית פסה לארגון מחדש של קופ"ח

רונית מורגנשטרן

מועצת המנהלים של קופ"ח אישרה את תכנית המנכ"ל, נחום פסה, לארגון מחדש של הקופה. לצד המנכ"ל יכהנו 4 ראשי חטיבות — חטיבת גזברות ונכסים בראשות סמנכ"ל אלי שפניץ, חטיבת כ"א ארגון ומינהל בראשות סמנכ"ל תת אלוף (מיל.) חנוך מילוא, חטיבת רפואה בראשות סמנכ"ל פרופ' יאיר שפירא, וחטיבת שרותי עזר בריאותיים בראשות סמנכ"לית ניצה באומן.

מועצת המנהלים אישרה גם תכנית הביזור, שתופעל מה-1.9.88 במרחב העמק ומינואר 1989 במחוז הנגב ובביה"ח בילינסון.

המועצה אישרה עקרונית תמורה במערך רפואת השיניים והפעלת תכניות נוספות ושיתוף חברת „דיקלה" לבטוח שיניים להרחבת השרות, וכן הסכמי הפעלה עם רופאי שיניים עצמאיים, חברות ותאגידים העוסקים בריפוי שיניים וזאת תחת פיקוח קופ"ח.

יישוב אזורים דלי אוכלוסייה יהודית — היעד המרכזי של הסוכנות

חיים מרגלית

יישוב אזורים דלי אוכלוסייה יהודית, כמו גבולות המדינה, הנגב, הערבה ואזורים הרריים בצפון, צריכים להיות היעד המרכזי של המחלקה להתיישבות בסוכנות. כך קובעת ועדה שמונתה על-ידי הסוכנות ב-29 בספטמבר 1987 ושתגיש היום את המלצותיה ומסקנותיה לראשי הסוכנות היהודית.

הוועדה, שבראשה עמד מאיר עמית, קובעת בהמלצותיה, כי המשבר הפוקד את ההתיישבות בשנים האחרונות מחייב שינויים במטרות מחלקת ההתיישבות ובדרכי ארגונה.

בעיקרי ההמלצות מדגישה הוועדה כי מחלקת ההתיישבות צריכה להעביר את הדגש לפעולותיה מטיפול ביישוב בודד ובמתיישב לפיתוח האזורי כולו וכדי לייעל את פעולותיה עליה להצטמצם ולהתרכז בפיתוח הגליל ופיתוח הנגב. ליד הטיפול בגליל ובנגב על המחלקה להקים יחידה זמנית שתטפל בפרויקטים בוואדי ערה (נחל עירון). על המחלקה לפעול בתיאום עם הרשויות המקומיות ומשרדי הממשלה כדי למנוע כפילויות.

הוועדה ממליצה שהמחלקה תפעל בפרויקטים מוגדרים קצובי זמן, מתוקצבים, תוך ביקורת על כוח האדם.

בתחום הכלכלי ממליצה הוועדה כי מחלקת ההתיישבות תפעל בשלושה תחומים: פיתוח היוזמה ברמה האזורית, כשהכוונה לסיוע ליזמים גדולים שיתחייבו לפתח מקורות תעסוקה; סיוע כספי למתיישב הבודד, שיהיה מותנה בזמן ויינתן לפרויקטים, אך לא יהיה אחיד ואוטומטי לכל המתיישבים. סיוע זה יועבר באמצעות מוסדות המדינה; וסיוע לקיבוצים ומושבים שיתופיים. הוועדה ממליצה, כי מחלקת ההתיישבות תקבע שיטה שתהלום את הסיוע והטיפול עם ארגונים שיתופיים.

המבנה הארגוני של מחלקת ההתיישבות צריך להתבסס, לפי המלצות הוועדה, על שתי יחידות מרחביות, אחת לנגב ואחת לגליל, ויחידה ניהולית מרכזית שתעסוק בהתוויית מדיניות ובקרה על המרחבים.

הוועדה מציעה להגדיל את תקציב המחלקה להתיישבות מ-75 מיליון דולר בשנה ל-125 מיליון דולר. תוספת הכספים צריכה, לדעת הוועדה, לעבור למחלקת ההתיישבות מתקציבים של מחלקות אחרות.

בתי-החולים במרכז יושבתו מחר; השיבושים הרגילים נמשכים היום

האמבולנסים של מד"א בצפון יושבתו בגלל מחסור בדלק

רונית מורגנשטרן

השיבושים הרגילים בכל בתי-החולים נמשכים היום — מרפאות חוץ סגורות ובחדרי הניתוח יבוצעו ניתוחים דחופים בלבד. מחר יושבתו בתי-החולים במרכז הארץ והם יפעלו במתכונת שבת.

בתי-החולים שיושבתו מחר הם שיבא, בילינסון, השרון, מאיר, וולפסון, איכילוב, רוקח והקריה בת"א, ביה"ח הפסיכיאטרי אברבנאל ובתי-ה"ח הגריאטריים פרדס כץ ובית רבקה. בשאר בתי-החולים יהיו „שיבושים רגילים".

האחראי על מחוז הצפון במד"א הודיע לאלוף פקוד הצפון כי במהלך השבוע עלולים האמבולנסים של המחוז לצאת מכלל פעולה בגלל מחסור בדלק.

היום מתכנסת ועדת השרים המיוחדת לטיפול במשבר הבריאות להמשך שמיעת מסקנות הצוות המקצועי שמינתה בראשות מנכ"ל משרד האוצר, ויקטור מדינה.

הצוות לא הגיע במוצ"ש לכלל הסכמה על הצעה אחת מגובשת ולכן הוגשו לוועדת השרים שתי הצעות — האחת של האוצר והשנייה של הבריאות. בין ההצעות קיים פער לגבי עלות מבצע קיצור התורים והיקפו וועדת השרים תצטרך להכריע ביניהן.

הוועדה גם תקבל את נציגי ההסתדרות הרפואית, היו"ר ד"ר רם ישי והיועץ המשפטי עו"ד קיומג'ן, וכן את ד"ר חיים סולן, יו"ר ארגון רופאי בתי-החולים של קופ"ח, ד"ר יהושע וייסברוט, יו"ר ארגון רופאי המדינה, וד"ר מרים צנגן, יו"ר ארגון רופאי המרפאות. הם גם יגישו בפני ועדת השרים את תוכנית ההסתדרות הרפואית לקיצור תורים.

היום מתכנסים גם ועדי האחיות והאחים לכנס חירום כדי להתריע על האדישות וחוסר היכולת של הממונים על מערכת הבריאות לקיים את הסכם התקינה בבתי-החולים ולתכנן את היציאה המאורגנת לתוספת הקיץ.

מגעים לחידוש המשא-ומתן תוך הכנות להשבתת המשק ביום א'

אבשלום קווה

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, והממונה על השכר, יעקב דנון, ימשיכו גם היום בהתייעצויות טלפוניות במגמה לחדש את המו"מ על הסכמי שכר חדשים במשק הציבורי.

מטה המאבק המשותף לאיגודים המקצועיים, להסתדרות ולמועצות הפועלים אמור להתכנס מחר כדי לגבש הנחיות אופרטיביות לגבי השבתת המשק הציבורי ביום ראשון הקרוב, אם לא יחול שינוי בעמדות האוצר.

בישיבת הוועדה המרכזת שהתקיימה אתמול סקר הברפלד את המגעים והדיונים שהתקיימו בין ההסתדרות לאוצר ולמעסיקים הציבוריים והשרדיים, לפי שעה, במבוי סתום. הברפלד הזהיר, כי אם האוצר לא יגמיש את עמדותיו בצורה משמעותית, לא יהיה מנוס מהשביתה הכללית. הוא קבע, כי קיימים חילוקי דעות מהותיים בין הצדדים לגבי קיצור שעות העבודה, מתן תוספת שכר והחלת ההסכם על עובדי חברות ממשלתיות.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר בישיבה, כי השביתה איננה מטרה בפני עצמה והעובדים מעוניינים, לדבריו, להגיע להסכם בלי להזדקק למאבק. אולם אם לא תהיה ברירה יהיה מאבק.

קיסר ציין, כי בעת שהתנהל ויכוח ציבורי על השלכות שכר המינימום טענו המעסיקים, כי תהיה לכך השפעה מרחיקת לכת על האינפלציה, אך המציאות הזימה נבואות קודרות אלו — שכר המינימום עלה בשנה שעברה ב-50 אחוז ואילו קצב האינפלציה לא הואץ.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, אמר, כי אין מנוס מקיום השביתה הכללית במגזר הציבורי, משום ש-רק מאבק נחוש עשוי לפרוץ את החזית האחידה של האוצר והמעסיקים הפרטיים החותרים למעשה לביטולו של הסכם תוספת היוקר.

מזכירי מועצות פועלים יתכנסו הבוקר בבניין הוועד הפועל כדי לדון בצעדים שינקטו במסגרת ההכנות לשביתה.

יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים, גדעון בן-ישראל, אמר אתמול, כי אנשיו ידאגו לכך שהשביתה תקיף את העובדים על כל מגוון עיסוקיהם ומקצועותיהם.

מזג אוויר

תחזית: מזג האוויר להיום: עליה בטמפרטורות.

הטמפרטורות: ירושלים 17—30, רמת-הגולן 15—33, צפת 17—30, חיפה 20—28, טבריה 19—37, נצרת 18—31, עפולה 18—34, שומרון 18—31, תל-אביב 20—28, נתב"ג 17—31, יריחו 22—37, עזה 21—28, באר-שבע 18—35, אילת 24—40.

(עתים)